

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566-2570

โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
มิถุนายน 2565

คำนำ

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ที่สอดคล้องตามกรอบแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทิศทางการพัฒนาภาคใต้ โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และเกษตรกร ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนดังกล่าว ผ่านการหารือ และจัดเวทีระดมความคิดเห็น ร่วมวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ศักยภาพและสภาพแวดล้อม รวมถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประเทศในอนาคต ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 - 2570 มาจากพื้นฐานของปัญหาและความต้องการในการพัฒนาเชิงพื้นที่ และมีการบูรณาการจัดทำแผนอย่างแท้จริง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8
มิถุนายน 2565

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	๗
ส่วนที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 กรอบแนวทางและหลักการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ.2566 – 2570)	2
1.3 ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกและแผนพัฒนานาระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	2
ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	13
2.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ	13
2.2 ข้อมูลประชากรและแรงงาน	23
2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	26
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาด้านการเกษตรระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	88
3.1 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่	88
3.2 แผนและผลการพัฒนาด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา	93
3.3 การวิเคราะห์ศักยภาพและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัด	98
ส่วนที่ 4 แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566 – 2570	104
4.1 วิสัยทัศน์	104
4.2 พันธกิจ (Mission)	104
4.3 เป้าประสงค์รวม (Objectives)	104
4.4 ตัวชี้วัด (Indicators)	104
4.5 ประเด็นการพัฒนา	104
ภาคผนวก	108
ตัวอย่างโครงการแบบย่อ	109

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2560 – 2563	18
ตารางที่ 2 สภาพปัญหาของดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	20
ตารางที่ 3 เขตการปกครองในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	23
ตารางที่ 4 จำนวนประชากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันปี 2560 – 2564	24
ตารางที่ 5 ตำแหน่งงานว่าง จำแนก ภาค และจังหวัด ปี 2560 – 2564	25
ตารางที่ 6 สถานภาพแรงงานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	25
ตารางที่ 7 อัตรายายตัวของ GPP และโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	27
ตารางที่ 8 ผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน แบบปริมาณลูกโซ่นุกรมเวลา ปี 2556 - 2563 (GPCP)	28
ตารางที่ 9 เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวม GDP, GRP, GPCP, GPP และ GPP per capita	30
ตารางที่ 10 สถิติการใช้ที่ดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	34
ตารางที่ 11 เนื้อที่กรี๊ด ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ยางพาราของกลุ่มจังหวัดอันดามัน ปี 2560 – 2564	36
ตารางที่ 12 พื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ	38
ตารางที่ 13 ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกร ปี 2560 – 2564	39
ตารางที่ 14 ความต้องการใช้ยางพาราในประเทศแยกตามชนิดของยาง ปี 2560 – 2564	41
ตารางที่ 15 การใช้ยางพาราในประเทศแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2560 – 2564	42
ตารางที่ 16 การส่งออกยางพาราของไทยแยกตามชนิดยาง ปี 2560 – 2564	42
ตารางที่ 17 การส่งออกยางพาราของไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ปี 2560 – 2564	42
ตารางที่ 18 ราคายางพาราที่เกษตรกรขายได้ และราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพาราสงขลาปี 2560 - ตุลาคม 2564	43
ตารางที่ 19 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตต่อไร่ปาล์มน้ำมันของไทย ปี 2560 – 2564	44
ตารางที่ 20 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่างๆ	45
ตารางที่ 21 บัญชีสมดุลน้ำมันปาล์มดิบของไทย ปี 2560 – 2564	48
ตารางที่ 22 บัญชีสมดุลน้ำมันปาล์มดิบของไทย ปี 2560 – 2564	48
ตารางที่ 23 ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2560 – 2564	48
ตารางที่ 24 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตต่อไร่ทุเรียนของไทย ปี 2560 – 2564	49
ตารางที่ 25 พื้นที่ปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่างๆ	51
ตารางที่ 26 การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2560 – 2564	54
ตารางที่ 27 การส่งออกทุเรียนแยกเป็นรายผลิตภัณฑ์ ปี 2560 – 2564	54

	หน้า
ตารางที่ 28 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่ง และราคาส่งออกทุเรียน ปี 2560 – 2564	55
ตารางที่ 29 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตต่อไร่มังคุดของไทย ปี 2560 – 2564	56
ตารางที่ 30 พื้นที่ปลูกมังคุดในชั้นความเหมาะสมต่างๆ	58
ตารางที่ 31 การบริโภคภายในประเทศ และการส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2560 – 2564	60
ตารางที่ 32 การส่งออกมังคุดแยกเป็นรายผลิตภัณฑ์ ปี 2560 – 2564	60
ตารางที่ 33 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่ง และราคาส่งออกมังคุด ปี 2560 – 2564	61
ตารางที่ 34 ปริมาณการผลิตสุกรของไทย ปี 2560 – 2564	62
ตารางที่ 35 ปริมาณการผลิต การบริโภค และการส่งออกสุกร ปี 2560 – 2564	64
ตารางที่ 36 การส่งออกเนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็ง เนื้อสุกรแปรรูป และสุกรมี่ชีวิต ปี 2560 – 2564	65
ตารางที่ 37 การนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร และส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกร (หนัง ตับ และเครื่องในอื่น ๆ) ปี 2560 – 2564	65
ตารางที่ 38 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี 2560 – 2564	65
ตารางที่ 39 ปริมาณการผลิตโคเนื้อของไทย ปี 2560 – 2564	66
ตารางที่ 40 ปริมาณการผลิต การส่งออก การนำเข้า และการบริโภคเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 - 2564	69
ตารางที่ 41 การส่งออก การนำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโค และผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 – 2564	69
ตารางที่ 42 ราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออก - นำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 – 2564	70
ตารางที่ 43 ปริมาณการผลิตไก่เนื้อของไทย ปี 2560 – 2564	70
ตารางที่ 44 การผลิต การบริโภค และส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 – 2564	72
ตารางที่ 45 ปริมาณส่งออกไก่สดแช่แข็งและเนื้อไก่แปรรูป ปี 2560 – 2564	73
ตารางที่ 46 ปริมาณส่งออกไก่สดแช่แข็งและเนื้อไก่แปรรูป ปี 2560 – 2564	73
ตารางที่ 47 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะและจำนวนแพะของประเทศและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2563 - 2564	74
ตารางที่ 48 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำประมงพาณิชย์ที่ขึ้นท่าเทียบเรือปี 2562 – 2563	75
ตารางที่ 49 ผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยง ปี 2560 – 2564	77
ตารางที่ 50 เขตความเหมาะสมของการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล	78
ตารางที่ 51 ปริมาณและมูลค่าการส่งออก การนำเข้ากุ้ง และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ปี 2560 – 2564	80
ตารางที่ 52 ราคากุ้งขาวแวนนาไมเฉลี่ย ปี 2560 – 2564	81
ตารางที่ 53 รายได้-รายจ่าย ของครัวเรือนเกษตรกรปีเพาะปลูก 2562/63	85
ตารางที่ 54 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงาน ปีเพาะปลูก 2562/63	87

ตารางที่ 55 ความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาด้านการเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในมุมมองของ ประชาชนรายจังหวัด	89
ตารางที่ 56 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดกระบี่	90
ตารางที่ 57 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดตรัง	90
ตารางที่ 58 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดพังงา	90
ตารางที่ 59 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดระนอง	91
ตารางที่ 60 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดสตูล	91
ตารางที่ 61 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามประเด็นการพัฒนารายปีงบประมาณพ.ศ. 2562 – 2565	95
ตารางที่ 62 ประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 – 2570	105

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ ปี 2566-2570	11
ภาพที่ 2 อาณาเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	13
ภาพที่ 3 จำนวนเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	15
ภาพที่ 4 สัดส่วนสภาพปัญหาของดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	20
ภาพที่ 5 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี2563	29
ภาพที่ 6 การเปรียบเทียบมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันปี 2556 – 2563	30
ภาพที่ 7 การเปลี่ยนแปลง GPCP และ per capita พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2559 – 2563	31
ภาพที่ 8 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราตามชั้นความเหมาะสม	38
ภาพที่ 9 พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันตามชั้นความเหมาะสม	46
ภาพที่ 10 พื้นที่เพาะปลูกทุเรียนตามชั้นความเหมาะสม	52
ภาพที่ 11 พื้นที่เพาะปลูกมังคุดตามชั้นความเหมาะสม	58
ภาพที่ 12 เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล	78

บทสรุปผู้บริหาร

การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล) พ.ศ. 2566 – 2570 เพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค ในประเด็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หรือการแก้ปัญหาเชิงพื้นที่ที่เป็นประเด็นปัญหาาร่วมของกลุ่มจังหวัด และมีขอบเขตการดำเนินการหรือได้รับประโยชน์มากกว่า 1 จังหวัด โดยมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปีพ.ศ. 2566-2570 นโยบายรัฐบาล แผนรายสาขา รวมทั้งแผนเฉพาะด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นแผนชี้้นำการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในภาพรวม อีกทั้งเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. วิสัยทัศน์

“เกษตรกรรมั่งคั่ง ภาคเกษตรมั่นคง ฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดอันดามันเข้มแข็งและยั่งยืน ภายในปี 2570”

2. พันธกิจ (Mission)

- 2.1) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- 2.2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม บนฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 2.3) ส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟูเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

3. เป้าประสงค์รวม (Objectives)

เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรมูลค่าสูง การพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดอันดามัน สมดุลและยั่งยืน

4. ตัวชี้วัด (Indicators)

- 4.1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดสาขาเกษตรขยายตัวร้อยละ 3.0 ต่อปี
- 4.2) อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ต่อปี
- 4.3) รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

5. ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย 3 ประเด็น 19 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้น 7 แนวทาง ได้แก่ (1) การส่งเสริมเกษตรยั่งยืน เกษตรผสมผสาน และเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) ยกกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ (3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการแปรรูปเพิ่มมูลค่า (4) ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางอาชีพ และเป็นผู้ประกอบการ

อัจฉริยะ (5) สนับสนุนเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร (6) เสริมสร้างความมั่นคงและสวัสดิการอาชีพเกษตรกร และ (7) สร้างทายาทเกษตรกร และพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer ซึ่งมีโครงการบูรณาการเชิงพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ โครงการเกษตรยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา โครงการส่งเสริมการผลิตแพะผสมผสานในสวนยางพาราและปาล์ม น้ำมัน โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการประมงตามวิถีชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

5.2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรเข้มแข็ง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้น 8 แนวทาง ได้แก่ (1) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร (2) ส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และพัฒนาเกษตรชีวภาพ (3) ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย เพื่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน รวมทั้งรองรับนักท่องเที่ยว (4) พัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (5) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร (6) สนับสนุนการเพิ่มช่องทางจำหน่าย และการเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเกษตรกรเชิงพาณิชย์ยุคดิจิทัล (7) สนับสนุนการเกษตรเชิงนิเวศน์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และ (8) การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกลุ่มจังหวัด และการบริหารงานภาครัฐเชิงรุกแบบบูรณาการ ซึ่งมีโครงการบูรณาการเชิงพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะและแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบครบวงจรตามมาตรฐานฮาลาล โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมสมัยใหม่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน โครงการส่งเสริมการใช้น้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือก (โซลาร์เซลล์) ในไม้ผลเศรษฐกิจ โครงการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรระดับจังหวัด โครงการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตร โครงการเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีให้เกษตรกรและบุคลากรภาครัฐ

5.3) บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มุ่งเน้น 4 แนวทาง ได้แก่ (1) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมศักยภาพพื้นที่ตาม Agri Map (2) ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (3) พื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และ (4) สนับสนุนการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล และภูมิอากาศ ซึ่งมีโครงการบูรณาการเชิงพื้นที่ที่สำคัญ อาทิ โครงการพัฒนาประมงในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร โครงการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อการเกษตรให้เหมาะสม โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย

วิสัยทัศน์ (Vision): เกษตรกรมีั่งคั่ง ภาคเกษตรมั่นคง ฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดเข้มแข็งและยั่งยืน ภายในปี 2570

พันธกิจ (Mission)

- ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม บนฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟู เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์รวม (Objective)

เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรมูลค่าสูง การพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดอันดามันสมดุลและยั่งยืน

ตัวชี้วัด (Indicators)

- อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดสาขาเกษตรขยายตัวร้อยละ 3.0 ต่อปี
- อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ต่อปี
- รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง	ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร	ประเด็นการพัฒนาที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน																														
<table border="1"> <thead> <tr> <th>วัตถุประสงค์</th> <th>ตัวชี้วัด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรมีความเข้มแข็ง</td> <td>1. จำนวนสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานระดับ 1 และ 2 เพิ่มขึ้น</td> </tr> <tr> <td>2. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ครัวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ</td> <td>2. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น</td> </tr> <tr> <td>3. เกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการและบริหารจัดการด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ</td> <td>3. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ทั้ง Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เพิ่มขึ้น</td> </tr> </tbody> </table>	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	1. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรมีความเข้มแข็ง	1. จำนวนสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานระดับ 1 และ 2 เพิ่มขึ้น	2. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ครัวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	2. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น	3. เกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการและบริหารจัดการด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ทั้ง Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เพิ่มขึ้น	<table border="1"> <thead> <tr> <th>วัตถุประสงค์</th> <th>ตัวชี้วัด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรลดต้นทุนใช้อุปทาน</td> <td>1. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลงร้อยละ 10</td> </tr> <tr> <td>2. เพื่อสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงการตลาดจากเกษตรกรสู่ภาคเอกชน</td> <td>2. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3</td> </tr> <tr> <td>3. เพื่อเป็นฐานการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของกลุ่มจังหวัด</td> <td>3. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น</td> </tr> <tr> <td>4. เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีตลาดรองรับ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>5. เพื่อเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานให้กับพื้นที่</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรลดต้นทุนใช้อุปทาน	1. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลงร้อยละ 10	2. เพื่อสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงการตลาดจากเกษตรกรสู่ภาคเอกชน	2. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3	3. เพื่อเป็นฐานการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของกลุ่มจังหวัด	3. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น	4. เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีตลาดรองรับ		5. เพื่อเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานให้กับพื้นที่		<table border="1"> <thead> <tr> <th>วัตถุประสงค์</th> <th>ตัวชี้วัด</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางการเกษตรให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน</td> <td>1. จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น</td> </tr> <tr> <td>2. เพื่อบริหารและจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ</td> <td>2. จำนวนพื้นที่เกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเพิ่มขึ้น</td> </tr> <tr> <td>3. เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักและหวงแหนธรรมชาติในท้องถิ่น</td> <td>3. จำนวนแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการเกษตรได้รับการดูแลฟื้นฟู</td> </tr> <tr> <td></td> <td>4. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการประมงได้รับการดูแลฟื้นฟู</td> </tr> </tbody> </table>	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	1. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางการเกษตรให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน	1. จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น	2. เพื่อบริหารและจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ	2. จำนวนพื้นที่เกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเพิ่มขึ้น	3. เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักและหวงแหนธรรมชาติในท้องถิ่น	3. จำนวนแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการเกษตรได้รับการดูแลฟื้นฟู		4. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการประมงได้รับการดูแลฟื้นฟู
วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด																															
1. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรมีความเข้มแข็ง	1. จำนวนสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานระดับ 1 และ 2 เพิ่มขึ้น																															
2. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ ครัวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ	2. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น																															
3. เกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการและบริหารจัดการด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ทั้ง Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เพิ่มขึ้น																															
วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด																															
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรลดต้นทุนใช้อุปทาน	1. ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลงร้อยละ 10																															
2. เพื่อสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงการตลาดจากเกษตรกรสู่ภาคเอกชน	2. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3																															
3. เพื่อเป็นฐานการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของกลุ่มจังหวัด	3. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น																															
4. เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีตลาดรองรับ																																
5. เพื่อเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานให้กับพื้นที่																																
วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด																															
1. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางการเกษตรให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน	1. จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น																															
2. เพื่อบริหารและจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ	2. จำนวนพื้นที่เกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเพิ่มขึ้น																															
3. เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักและหวงแหนธรรมชาติในท้องถิ่น	3. จำนวนแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการเกษตรได้รับการดูแลฟื้นฟู																															
	4. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการประมงได้รับการดูแลฟื้นฟู																															
<p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมเกษตรกรยั่งยืน เกษตรผสมผสาน และเกษตรกรยุคใหม่ลดแนวปะชวยเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน ยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่า ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางอาชีพ และเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ สนับสนุนเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เสริมสร้างความมั่นคงและสวัสดิการอาชีพเกษตรกร สร้างทายาทเกษตรกร และพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer 	<p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมสินค้าเกษตรออลิกันพื้นที่อื่น และพัฒนาเกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย เพื่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน รวมทั้งรณรงค์นักท่องเที่ยว พัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร สนับสนุนการเพิ่มช่องทางจำหน่าย และการเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเกษตรกรเชิงพาณิชย์ ยุคดิจิทัล สนับสนุนการเกษตรเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกลุ่มจังหวัดและการบริหารงานภาครัฐเชิงรูปแบบบูรณาการ 	<p>แนวทางการพัฒนา</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ตาม Agri-Map ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลและภูมิอากาศ 																														

ส่วนที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรน้ำ และพลังงาน (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน (3) จัดให้มีมาตรการกระจายการถือครองที่ดินเพื่อให้ประชาชนสามารถมีที่ทำกินได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม (4) จัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น มาตรา 73 รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้ มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด และมาตรา 75 รัฐพึงจัดระบบเศรษฐกิจให้ประชาชนมีโอกาสได้รับประโยชน์จากความเจริญเติบโตไปพร้อมกันอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 - 2579) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ประเด็นการพัฒนาที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ประเด็นการพัฒนาที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และประเด็นการพัฒนาที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) และนโยบายรัฐบาล ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ 5 ปีแรก (พ.ศ.2560 - 2564) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคเกษตรใน 5 ด้าน โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยปฏิบัติที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้อย่างยั่งยืนที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศบรรลุตามเป้าหมาย และการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระดับพื้นที่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมอบหมายให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12 ที่ตั้งในส่วนภูมิภาค เป็นหน่วยงานหลักในการบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับกลุ่มจังหวัด ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีเครือข่าย โดยต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับนโยบายและการพัฒนาในระดับต่างๆ ขณะเดียวกันก็ตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาของประชาชนและศักยภาพของพื้นที่ เพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570 ด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สอดคล้องตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) และบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.2 กรอบแนวทางและหลักการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ.2566 – 2570)

1) ยึดยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561 – 2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนรายสาขา แผนเฉพาะด้านต่างๆ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี เป็นกรอบการดำเนินงานจัดทำแผน

2) ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาภาค เพื่อเป็นแผนชี้้นำการพัฒนาในภาพรวม และเป็นเครื่องมือบูรณาการแผนของส่วนราชการในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกพื้นที่ นำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างทั่วถึง รวมทั้งให้ความสำคัญกับนโยบายการพัฒนาเชิงพื้นที่ เช่น การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และระเบียงเศรษฐกิจพิเศษรายภาค เป็นต้น

3) เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน หรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งประเด็นปัญหา ความต้องการ การวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ และกำหนดประเด็นการพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งมีการประสานแผนงานโครงการบูรณาการเชิงพื้นที่

1.3 ความเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาระดับโลกและแผนพัฒนาระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. 2566 - 2570) เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนแม่บทที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 นโยบายรัฐบาลและนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ดังนี้

1.3.1 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

องค์การสหประชาชาติ ได้จัดทำวาระการพัฒนาภายหลังปี ค.ศ. 2015 (post-2015 development agenda) มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งขจัดความยากจนในทุกมิติและทุกรูปแบบ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นกรอบกำหนดทิศทาง การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก 15 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2559 - 2573) ซึ่งครอบคลุม 3 เสาหลัก การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างมิติต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย 169 เป้าประสงค์ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 9 เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ 1 ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่ เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน (หลัก) เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดี และส่งเสริมสวัสดิภาพสำหรับทุกคนในทุกวัย เป้าหมายที่ 6 สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่และมีผลผลิตภาพ และการมีงานที่สมควรสำหรับทุกคน เป้าหมายที่ 12 สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการบริโภคและผลิตที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 13 ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ เป้าหมายที่ 15 ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียดังกล่าว

1.3.2 ยุทธศาสตร์และนโยบายที่เกี่ยวข้อง (ความเชื่อมโยงของแผน 3 ระดับ)

การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศก่อนที่จะมีการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ได้อาศัยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นแผนหลักเพื่อเป็นกรอบในการวางแผนปฏิบัตินโยบายและแผนในระดับปฏิบัติต่างๆ รวมถึงการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในอดีตที่ผ่านมาจึงมีลักษณะครอบคลุมประเด็นการพัฒนาประเทศในทุกมิติอย่างรอบด้าน (Comprehensive Plan) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทุกระดับสามารถเชื่อมโยงภารกิจและดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัตินโยบายและคำของบประมาณให้เชื่อมโยงสนับสนุนเป้าหมายของแผนฯ การพัฒนาประเทศภายใต้กรอบแผนพัฒนาฯ ที่ผ่านมา จึงให้ความสำคัญกับมิติการพัฒนาประเทศทุกด้านอย่างเท่าเทียมและสมดุลกัน โดยจุดเน้นของแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนาจะมุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมายของมิติการพัฒนาแต่ละด้านเป็นหลัก เพื่อมุ่งหมายให้การบรรลุผลตามเป้าหมายของแผนพัฒนาแต่ละมิติในท้ายที่สุดจะบูรณาการผลรวมที่เกิดขึ้นและทำให้ประเทศบรรลุเป้าหมายในภาพใหญ่ภายใต้แผนฯ ที่กำหนดขึ้นได้

เมื่อประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา รูปแบบการจัดทำแผนเพื่อวางกรอบทิศทาง การพัฒนาประเทศได้มีการปรับเปลี่ยนไปอย่างมีนัยสำคัญ โดยมาตรา 65 ภายใต้หมวดแผนนโยบายแห่งรัฐได้กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่าง

ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับที่ 2 และแผนระดับที่ 3 ตลอดจนการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

1) แผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580

ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (01) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (02) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (04) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (05) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (06) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

สำหรับความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (01) ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง (02) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (04) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และ (05) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

2) แผนระดับที่ 2

(1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี 2580 โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด 23 ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 15 ฉบับ ได้แก่ (01) ความมั่นคง (03) การเกษตร (หลัก) (05) การท่องเที่ยว (06) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (07) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (09) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (15) พลังทางสังคม (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (20) การบริการประชาชน

และประสิทธิภาพภาครัฐ (21) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (22) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย (01) ความมั่นคง (03) การเกษตร (04) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (05) การท่องเที่ยว (07) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล (08) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (16) เศรษฐกิจฐานราก (18) การเติบโตอย่างยั่งยืน (19) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และ (23) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

(2) กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ (1) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) (2) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) (3) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (High Sustainability) และ (4) ปัจจัยขับเคลื่อนการพัฒนา (High-Leverage Enablers) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ของแผนฯ ซึ่งประกอบด้วย 13 หมุดหมาย โดยมีหมุดหมายที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 11 หมุดหมาย ได้แก่ (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (05) ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค (06) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัล (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (08) ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ ทันสมัย และน่าอยู่ (09) ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม (10) ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (12) กำลังคนที่มีสมรรถนะสูงตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต และ (13) ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

หมุดหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย (01) ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง (02) ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน (06) อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัล (07) ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ (11) ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

3) แผนระดับที่ 3

แผนพัฒนาต่างๆ และนโยบายที่สำคัญ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้แก่

(3.1) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

พ.ศ. 2564 - 2570

มุ่งเน้นการพัฒนาภายใต้ 4+1 สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น 1 ล้านล้านบาท จากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 4 เสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเกี่ยวข้องในทุกยุทธศาสตร์

(3.2) นโยบายรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการ เพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคีและเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 เศรษฐกิจไทย มีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก 12 ด้าน นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง โดยมีนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

(1) นโยบายหลัก 8 ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ 4 การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ 6 การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ 7 การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ 10 การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ 11 การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ 12 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

(2) นโยบายเร่งด่วน 10 เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ 1 การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ 3 มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ 4 การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ 5 ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ 6 การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ 7 เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นโยบายเร่งด่วนที่ 8 การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ 9 การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ 10 การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ 11 การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

(3.3) นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

(3.3.1) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

(1) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง 2 กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (1) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (2) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์กลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (3) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (4) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

(2) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวานและมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรรมที่

ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน 100 กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

(3) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนารoadshowเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลังสต็อกให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

(3.3.2) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

(1) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

(2) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

(3) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

(3.3.3) ยุทธศาสตร์ 3'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

(1) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทย ผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

(2) Security เน้น 4 ด้าน ได้แก่ (1) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (2) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุม ป้องกันการระบาดของโรคที่เข้มนวด (3) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์ และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน E-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (4) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

(3) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

(3.3.4) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

(1) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 77 จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตรนำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการ คุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

(2) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็งหรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาดร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

(3.3.5) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน และสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ โครงการ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

(3.4) แผนปฏิบัติการด้าน...ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในช่วงระยะ 5 ปี (พ.ศ.

2566 - 2570)

(1) แผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมสหกรณ์

(2) แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคการเกษตร พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(4) แผนปฏิบัติการด้านการตัดแปรสภาพอากาศ กรมฝนหลวง และการบินเกษตรระยะ 20 ปี

(3.5) กรอบแผนพัฒนาภาคใต้ พ.ศ.2566 – 2570

ภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับภาคและประเทศจากการท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง และแหล่งท่องเที่ยวทางบกที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกันได้และเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของภาค โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมันที่มีการผลิตและการแปรรูปเพื่อการส่งออก ตลอดจนภาคใต้มีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศ รวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออก โดยเฉพาะด้านชายแดนที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดของประเทศ

ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ เป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEARL โดยมุ่งยกระดับการบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย และมีมูลค่าสูง (P: Premium Services & Tourism) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตสำหรับสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาค (E: Environment & Natural Resources Reservation) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (A: Agro-based Industries and Organic Farmland) ส่งเสริมการนำงานวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของภาคเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง (R: Research, Innovation & Technology) และพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในและนอกภูมิภาค (L: Linked Economic Corridor)

ภาพที่ 1 ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ ปี 2566-2570

เป้าหมายรวมของการพัฒนาภาคใต้ ปี 2566-2570 ได้แก่ (1) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้น และ (2) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคใต้ลดลง โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ 6 ประเด็นหลัก ดังนี้

- 1) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการ และธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
- 2) พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 3) พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค
- 4) อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 5) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน
- 6) พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC

(3.6) แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) เป้าหมายการพัฒนา

“ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าและเกษตรแนวใหม่ เพื่อสังคมแห่งความสุขและวิถีชีวิตที่ยั่งยืน ”

2) เป้าประสงค์รวม (Objectives)

2.1) เพื่อให้ผู้ประกอบการ บุคลากรด้านการท่องเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สามารถฟื้นตัวกลับมาได้อย่างรวดเร็ว

2.2) เพื่อยกระดับการพึ่งพาตนเองภายในท้องถิ่น เน้นการสร้างเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ ๆ ที่หลากหลาย เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวเน้นมูลค่าที่มีมาตรฐานและปลอดภัย การใช้การเกษตรยั่งยืน และเกษตรแนวใหม่อย่างครบวงจร เพื่อเพิ่มมูลค่าในการผลิตของห่วงโซ่มูลค่า (Value chain) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

2.3) เพื่อให้สังคมมีความสุขถ้วนหน้า ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มีความมั่นคงในทุกมิติ มีความยืดหยุ่นสามารถนำพาตนเองและครอบครัวให้ก้าวผ่านวิกฤติต่าง ๆ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (Resilience)

2.4) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐที่ตอบสนองกับความต้องการของประชาชน

3) ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 - 2570

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) กำหนดประเด็นการพัฒนาตามหลักการข้างต้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดดังต่อไปนี้

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาผู้ประกอบการ และเยียวยาผู้ประกอบการ บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและกิจการต่อเนื่องอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 สนับสนุนและพัฒนาการท่องเที่ยวเน้นคุณค่าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืนและเกษตรสมัยใหม่ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(1) พัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ ระบบสาธารณสุขปโภคที่สนับสนุนการเกษตรสมัยใหม่และเกษตรยั่งยืนอย่างครบวงจร

(2) วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรยั่งยืนด้วยศาสตร์พระราชา และหลักการเศรษฐกิจ BCG

(3) พัฒนาเกษตรกรยุคใหม่ (Smart Farmers) และส่งเสริมการรวมกลุ่ม

(4) พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

(5) ยกระดับและพัฒนาแนวทางการตลาดสำหรับสินค้าเกษตรสู่ตลาดโลก

ส่วนที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

2.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

2.1.1 ความเป็นมาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐมาตรา 76 กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยหน่วยงานของรัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินการจัดทำบริการสาธารณะ และการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ฯลฯ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2550 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการปรับปรุงการบริหารราชการส่วนภูมิภาคให้ชัดเจนขึ้น และสามารถบริหารราชการแบบบูรณาการได้ดียิ่งขึ้น โดยกำหนดให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นส่วน ราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณ และกำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัดซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่างส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน เพื่อให้มีการดำเนินการพัฒนาจังหวัดที่ตอบสนองต่อประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละจังหวัด รวมทั้งปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของอำเภอให้ชัดเจน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2551 กำหนดแนวทาง ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติราชการประจำปี และการจัดทำคำของบประมาณ ของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการกำหนดแนวทางการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ

2.1.2 อาณาเขต

ภาพที่ 2 อาณาเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้

ทิศเหนือ	จังหวัดระนอง	ติดต่อกับ	อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร
	จังหวัดตรัง	ติดต่อกับ	อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช
	จังหวัดกระบี่	ติดต่อกับ	อ.ชัยบุรี จ.สุราษฎร์ธานี
	จังหวัดสตูล	ติดต่อกับ	อ.รัตภูมิ จ.สงขลา / อ.ป่าบอน จ.พัทลุง
ทิศใต้	จังหวัดสตูล	ติดต่อกับ	รัฐเปอร์ลิส และรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย
	จังหวัดภูเก็ตและตรัง	ติดต่อกับ	ทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันออก	จังหวัดระนอง	ติดต่อกับ	อ.เมือง อ.สวี อ.พะโต๊ะ จ.ชุมพร อ.ไชยา อ.ท่าฉาง อ.บ้านตาขุน อ.วิภาวดี จ.สุราษฎร์ธานี
	จังหวัดพังงา	ติดต่อกับ	อ.พนม จ.สุราษฎร์ธานี
	จังหวัดกระบี่	ติดต่อกับ	อ.ทุ่งใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช
	จังหวัดตรัง	ติดต่อกับ	อ.ควนขนุน อ.กงหรา อ.ตะโหมด จ.พัทลุง
	จังหวัดสตูล	ติดต่อกับ	อ.สะเดา จ.สงขลา และรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	จังหวัดระนอง	ติดต่อกับ	ประเทศพม่า และทะเลอันดามัน
	จังหวัดอื่นๆ	ติดต่อกับ	ทะเลอันดามัน และมหาสมุทรอินเดีย

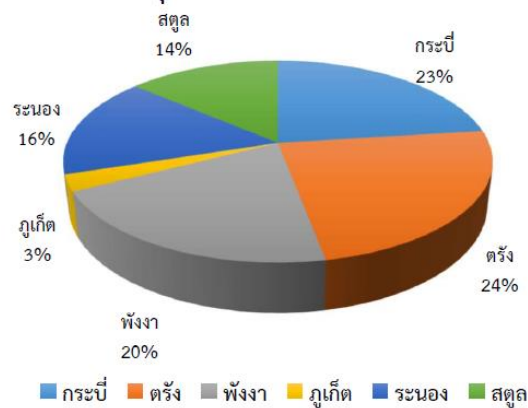
2.1.3 ลักษณะทางกายภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย 6 จังหวัด คือจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และจังหวัดสตูล ตั้งอยู่บริเวณภาคใต้ของประเทศไทย ฝั่งทิศตะวันตกติดกับมหาสมุทรอินเดีย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นทิวเขาสูงติดชายฝั่งทะเล ลักษณะชายฝั่งจมน้ำและเว้าๆ แหว่งๆ และมีหมู่เกาะน้อยใหญ่ริมทวีปกระจายตัวตลอดแนวชายฝั่งทะเล พื้นที่โดยรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ขนาด 20,472,072 ตารางกิโลเมตร หรือ 12,842,721 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.98 ของภาคใต้และร้อยละ 3.99 ของประเทศ เนื้อที่ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน แยกรายจังหวัด ได้ดังนี้

จังหวัดกระบี่	มีเนื้อที่	4,708.512	ตารางกิโลเมตร หรือ	2,942,820	ไร่
จังหวัดตรัง	มีเนื้อที่	4,917.519	ตารางกิโลเมตร หรือ	3,121,119	ไร่
จังหวัดพังงา	มีเนื้อที่	4,170.885	ตารางกิโลเมตร หรือ	2,606,810.625	ไร่
จังหวัดภูเก็ต	มีเนื้อที่	543.034	ตารางกิโลเมตร หรือ	339,396.25	ไร่
จังหวัดระนอง	มีเนื้อที่	3,324,600	ตารางกิโลเมตร หรือ	2,077,875	ไร่
จังหวัดสตูล	มีเนื้อที่	2,807,522	ตารางกิโลเมตร หรือ	1,754,701	ไร่

จำนวนเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (ร้อยละ)

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลจังหวัด สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ภาพที่ 3 จำนวนเนื้อที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

2.1.4 ลักษณะภูมิประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีพื้นที่เป็นแนวทอดยาวตามชายฝั่งทะเลอันดามันทางทิศตะวันตกของประเทศ ตั้งอยู่บนพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ลักษณะภูมิประเทศด้านตะวันตกมีแนวเทือกเขาพาดผ่านจากจังหวัดระนองลงมาถึงจังหวัดพังงา ซึ่งเป็นต้นกำเนิดแม่น้ำสายต่าง ๆ แม่น้ำ และลำน้ำมีความยาวไม่มากนักและไหลลงสู่ทะเลอันดามันไปทางทิศตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้เป็นส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่เกิดการจมตัวของแผ่นดิน (submerged shore line) ทำให้ชายฝั่งทะเลมีลักษณะเว้า ๆ แหว่ง ๆ มีอ่าวและเกาะแก่งมากมายที่เกิดจากแผ่นดินจมลงไปทะเล ชายฝั่งทะเลลึก หรือเกิดหน้าผาชันบริเวณแผ่นดินที่เป็นพื้นที่ภูเขาและจมลงไปทะเล มีหาดทรายน้อยและที่ราบชายฝั่งมักจะเป็นที่ราบแคบ ๆ มีป่าโกงกางขึ้นอยู่ทั่วไป เศรษฐกิจของประชากรทางชายฝั่งนี้ขึ้นอยู่กับการทำเหมืองแร่เป็นสำคัญ โดยเฉพาะแร่ดีบุกและพลูม สำหรับการทำประมงในทะเลอันดามันกำลังทวีความสำคัญมากขึ้น

จังหวัดกระบี่ มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูนที่มีลักษณะเป็นภูเขาโดด ๆ เตี้ย ๆ มีเขาหินปูน มีบ่อน้ำร้อน และแอ่งน้ำที่เกิดจากการยุบตัวของผิวดิน สลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด และที่ราบเชิงเขาบริเวณทางตอนบนของพื้นที่ ตอนกลางของพื้นที่มีแนวภูเขาที่สำคัญทอดตัวในแนวเหนือใต้ ได้แก่ ภูเขาพนมเบญจา นอกจากนี้บริเวณด้านตะวันตกของพื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบแคบ ๆ ตามชายฝั่งทะเลมีความยาวประมาณ 160 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นชายฝั่งทะเลจมตัว จึงทำให้ชายฝั่งทะเลมีลักษณะเว้าแหว่ง สูงชันต่างกัน บางบริเวณมีภูเขาติดกับชายฝั่งทะเล เช่น เขากาโรส นอกจากนี้กระบี่ยังประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่ประมาณ 154 เกาะ โดยเป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 13 เกาะเกาะที่สำคัญ ได้แก่ เกาะศรีบอยา เกาะปู เกาะลันตา และเกาะพีพี (Phi Phi Islands) ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามติดอันดับของโลก

จังหวัดตรัง มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูนเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับด้วยภูเขาใหญ่-เล็ก และแอ่งน้ำที่เกิดจากการยุบตัวของพื้นดินกระจุกกระจายอยู่ทั่วไปภายในพื้นที่ ได้แก่ ถ้าเขาช้างหาย ถ้าเลเขากอบ

เป็นต้น มีสัดส่วนค่อนข้างน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ในการปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดทอดตัวยาวจากเหนือจรดใต้ โดยเป็นเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง ซึ่งตามแนวทิวเขาปกคลุมด้วยป่าดงดิบที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่มีลักษณะเป็นที่ราบตามชายฝั่งทะเล มีความยาวประมาณ 119 กิโลเมตร สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลนที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้จังหวัดตรังยังประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นเกาะทั้งสิ้น 46 เกาะ ได้แก่ เกาะสุกร เกาะลิบง (Talibong) เกาะกระดาน เกาะรอก และเกาะมุก เป็นต้น

จังหวัดพังงา มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาสูงสลับซับซ้อนและที่ราบสูง ทางด้านตะวันตกของพื้นที่ โดยจะทอดตัวเป็นแนวยาวตามแนวเหนือใต้มีเทือกเขาที่สำคัญ ได้แก่ เทือกเขาภูเก็ต ซึ่งเป็นเทือกเขาที่ต่อเนื่องมาจากเทือกเขาตะนาวศรี บริเวณตอนกลางของพื้นที่จะมีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 20-120 เมตร ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอตะกั่วป่า และอำเภอท้ายเหมือง ลักษณะของพื้นที่จะลาดเอียงจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตกลงสู่ทะเลอันดามัน และมีที่ราบแคบ ๆ ตามชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 239.25 กิโลเมตร โดยตามแนวชายฝั่งทะเลจะมีป่าชายเลนเกือบตลอดพื้นที่ ประกอบด้วยเกาะประมาณ 105 เกาะ ได้แก่ เกาะยาว หมู่เกาะสุรินทร์และหมู่เกาะสิมิลัน เป็นต้น

จังหวัดภูเก็ต มีลักษณะเป็นเกาะที่ตั้งอยู่ตามชายฝั่งทะเล มีลักษณะทางธรณีวิทยาคล้ายคลึงกับแผ่นดินใหญ่ มีพื้นที่ร้อยละ 70 ของจังหวัด เป็นภูเขาทอดยาวตามแนวเหนือ-ใต้ ส่วนอีกร้อยละ 30 เป็นที่ราบด้านชายฝั่งตะวันตกของเกาะเป็นภูเขา ทางทิศเหนือ และด้านตะวันออกเฉียงเหนือเป็นที่ราบสูง ขณะที่ด้านตะวันออกเป็นพื้นที่ราบ จังหวัดภูเก็ตมีลำน้ำลำห้วยและคลองขนาดเล็กรวม 9 สาย และมีแหล่งน้ำผิวดินที่เป็นพุธรรมชาติ ขุมเหมืองเก่า และอ่างเก็บน้ำของกรมชลประทาน ด้านตะวันออกของพื้นที่ชายฝั่งทะเล ประกอบด้วย หาดโคลน ป่าชายเลน และพื้นที่ทรายอก ขณะที่ด้านตะวันตกเป็นหาดทรายสวยงาม นอกจากนี้ยังมีเกาะบริวารทั้งสิ้น 32 เกาะ ได้แก่ เกาะนก เกาะนาคาน้อย เกาะนาคาใหญ่ เกาะมะพร้าว เกาะโหลน เกาะแก้วน้อย และเกาะซี เป็นต้น

จังหวัดระนอง มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นทิวเขาหุบเขา สลับซับซ้อนประมาณ ร้อยละ 86 ของพื้นที่จังหวัด มีพื้นที่ราบเพียงร้อยละ 10 ของพื้นที่เท่านั้น โดยทางทิศตะวันออกของพื้นที่ จะมีแนวเทือกเขาตะนาวศรีทอดตัวเป็นแนวยาวจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ ประกอบด้วย เขาแดน เขาห้วยเสียด เขานมสาว ลักษณะของพื้นที่มีความลาดเอียงจากทิศตะวันออกลงสู่ทะเลอันดามันทางทิศตะวันตก โดยมีพื้นที่แนวชายฝั่งทะเลอันดามันประมาณ 69 กิโลเมตร ประกอบด้วย เกาะน้อยใหญ่ทั้งสิ้น 62 เกาะ ได้แก่ เกาะพยาม เกาะสินไห เกาะช้าง และเกาะเหลา เป็นต้น

จังหวัดสตูล มีลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญ ๆ คือ ภูเขาสันกาลาศรี พื้นที่ค่อย ๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตก และทิศใต้มีที่ราบแคบ ๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลน น้ำเค็มขึ้นถึงมีป่าเสมหหรือป่าโกงกางอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นจังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีลำน้ำสายสั้น ๆ ไหลผ่าน ซึ่งเกิดจากภูเขาโดยรอบพื้นที่ทางตอนเหนือและทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วย ภูเขามากมายสลับซับซ้อน โดยมีทิวเขานครศรีธรรมราชแบ่งเขตจังหวัด

สตูลกับจังหวัดสงขลา และทิวเขาสันกาลาคีรีแบ่งเขตประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้นยังมีภูเขาน้อยใหญ่ อยู่กระจัดกระจายในตอนล่างและชายฝั่งตะวันตก ภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาจัน เขาบารัง เขาหัวกาหมิง เขาใหญ่ เขาทะนาน เขาควนกาหลง และเขาโต๊ะพญาวัง

2.1.5 สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของภาคใต้ จึงส่งผลทำให้มีลักษณะ ภูมิอากาศเป็นแบบมรสุมเขตร้อน (Tropical Monsoon Climate) โดยจะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตลอดทั้งปี จึงทำให้มีฝนตกเกือบตลอดปีและอุณหภูมิไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 29.1 องศาเซลเซียส โดยมีค่าอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดตลอดปี เท่ากับ 39.1 และ 19.5 องศาเซลเซียส ตามลำดับ จากลักษณะภูมิอากาศดังกล่าว สามารถแบ่งฤดูกาลในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้เป็น

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายน - เดือนมกราคม รวมเป็นระยะเวลา 7 - 9 เดือน โดยช่วงแรกเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงปลายเดือนพฤศจิกายน ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างสม่ำเสมอ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 118.7-730.2 มิลลิเมตรต่อเดือน และช่วงหลังเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน เป็นช่วงที่อุณหภูมิเริ่มสูงขึ้น และปริมาณน้ำฝนลดลงอย่างเห็นได้ชัดเป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลของลมจากแถบเส้นศูนย์สูตรในช่วงเปลี่ยน ระยะเวลา 3 เดือน

มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีแหล่งกำเนิดจากบริเวณความกดอากาศสูงในซีกโลกใต้ บริเวณมหาสมุทรอินเดีย ซึ่งพัดออกจากศูนย์กลางเป็นลมตะวันออกเฉียงใต้และเปลี่ยนเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้เมื่อพัดข้ามเส้นศูนย์สูตร มรสุมนี้จะนำมวลอากาศชื้นจากมหาสมุทรอินเดียมาสู่ประเทศไทยฝั่งทะเลตะวันตก ทำให้มีเมฆมากและฝนตกชุกทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณชายฝั่งทะเลเทือกเขาด้านรับลมจะมีฝนมากกว่าบริเวณอื่น ๆ

ปริมาณน้ำฝน พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีปริมาณฝนในปี พ.ศ. 2563 เฉลี่ยทั้งปีทั้งพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ 2,756.0 มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนสูงสุดเฉลี่ย 101.0 มิลลิเมตร ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 พบว่า มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.57 และมีปริมาณฝนสูงสุดลดลงร้อยละ 24.9 ส่งผลให้พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันบางพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการขาดน้ำอุปโภคและบริโภค พืชผลทางการเกษตรไม่สามารถออกผลผลิตได้ตามที่เป้าหมาย และเมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดกระบี่ สตูล พังงา ตรัง ภูเก็ต มีปริมาณฝนเพิ่มขึ้น ตามลำดับ แต่จังหวัดระนองกลับมีปริมาณฝนลดลง ร้อยละ 20.5

เมื่อพิจารณาข้อมูลปริมาณฝนสูงสุด พบว่า ภาพรวมพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน ในปี 2563 มีปริมาณฝนสูงสุดลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 24.9 และเมื่อพิจารณา 3 อันดับแรกที่มีปริมาณฝนสูงสุดลดลงจากปี 2562 ได้แก่ จังหวัดพังงา ภูเก็ต กระบี่ ตามลำดับ และถึงแม้ปริมาณฝนสูงสุดของพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามันฯ เฉลี่ยลดลง แต่ปริมาณฝนเฉลี่ยกลับเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 9.57 สืบเนื่องจากสภาพอากาศปัจจุบัน

สถานการณ์โลกร้อน ส่งผลให้บางพื้นที่มีสภาพอากาศที่ผันผวน ทำให้บางจังหวัดมีปริมาณฝนลดลง ส่งผลต่อการบริหารจัดการน้ำผิวดิน อาจมีการคลาดเคลื่อนทำให้บางพื้นที่ในกลุ่มจังหวัดฯ ขาดน้ำอุปโภคและบริโภค ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำฝนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2560 – 2563

จังหวัด	2560 (มิลลิเมตร)		2561 (มิลลิเมตร)		2562 (มิลลิเมตร)		2563 (มิลลิเมตร)		การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
	ปริมาณฝน	ปริมาณฝนสูงสุด	ปริมาณฝน	ปริมาณฝนสูงสุด	ปริมาณฝน	ปริมาณฝนสูงสุด	ปริมาณฝน	ปริมาณฝนสูงสุด	ปริมาณฝน	ปริมาณฝนสูงสุด
กลุ่มอันดามัน (เฉลี่ย)	3,563.1	167.2	3,062.6	134.5	2,515.3	134.6	2,756.0	101.0	9.5	-24.9
กระบี่	2,711.2	125.1	2,345.6	100.0	1,474.1	105.2	2,395.7	89.3	62.5	-15.1
ตรัง	3,221.6	136.1	2,315.0	90.0	2,035.5	92.9	2,214.6	82.6	8.8	-11.0
พังงา	4,665.5	221.0	3,845.2	123.0	3,405.7	275.0	3,889.1	132.4	14.1	-51.8
ภูเก็ต	3,048.8	152.2	2,625.2	209.0	2,442.5	140.5	2,565.0	100.4	5.0	-28.5
ระนอง	4,692.8	176.3	4,955.3	158.0	3,828.7	125.5	3,041.8	129.4	-20.5	3.1
สตูล	3,039.0	192.6	2,289.5	126.0	1,905.7	68.8	2,430.1	72.2	27.5	4.9

ที่มา: ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคใต้ฝั่งตะวันตก

2.1.6 ทรัพยากรดิน

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีความหลากหลายประกอบด้วยภูเขาแหล่งน้ำ ชายฝั่งทะเลและฝั่งทะเลที่มีน้ำท่วมถึง ทำให้เกิดลักษณะดินประเภทต่าง ๆ โดยทั่วไปดินมักเป็นดินทรายและดินตะกอนที่ค่อนข้างเป็นกรด ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ส่วนดินบริเวณชายฝั่งทะเลส่วนใหญ่เป็นดินที่เกิดจากการผุพังสลายตัวของวัตถุดก้างและหินดาน ส่วนบริเวณที่มีน้ำทะเลท่วมถึงอยู่เสมอ เนื้อดินเป็นประเภทดินเลนซึ่งมีการระบายน้ำเสีย ประกอบด้วยดินที่มีลักษณะแตกต่างกันหลายชนิดปะปนกัน เนื้อดินตั้งแต่ดินร่วนปนทรายถึงดินเหนียว โดยลักษณะดินของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันจะแตกต่างกันตามธรรมชาติฐานและวัตถุดิบกำเนิดดิน ดังนี้

หาดทรายและสันทราย (Beach ridges and sand dunes) พบเป็นแนวยาวแคบ ๆ ขนานกับชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก เกิดจากการกระทำของคลื่นหรือกระแสน้ำทะเลพัดเอาทรายและเปลือกหอยต่าง ๆ ไปกองทับถมไว้เหนือหาดทราย ทำให้เกิดเป็นสันทรายเตี้ย ๆ ลักษณะของเนื้อดินเป็นดินทราย และบางบริเวณจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 1-4 % ดินเป็นดินลึก มีความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าว

ที่ราบลุ่มน้ำทะเลท่วมถึง (Active tidal flats) ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลที่น้ำทะเลขึ้นถึงอยู่เป็นประจำ ส่วนใหญ่เกิดตามบริเวณปากแม่น้ำ เกิดจากการทับถมของตะกอนตามบริเวณปากแม่น้ำ ปัจจุบันบริเวณพื้นที่ดังกล่าวจะเป็นป่าโกงกางเป็นส่วนใหญ่ ลักษณะดินประกอบด้วยดินที่มีลักษณะ

แตกต่างกันหลายชนิดปะปนกัน ตั้งแต่ดินร่วนปนทรายถึงดินเหนียวและเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำ ทำให้ดินเค็ม และมีกรดแผลงเนื่องจากอิทธิพลของน้ำทะเลและการใช้ประโยชน์ของที่ดินส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน

บริเวณที่ราบตะกอนลำน้ำ (Alluvial plain) ประกอบด้วย บริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ (Levee) เกิดจากที่แม่น้ำลำธารพาตะกอนที่ทับถม ในบริเวณฝั่งแม่น้ำหรือลำน้ำมีความลาดชันประมาณ 2-4 % ดินที่พบเป็นดินเนื้อละเอียด มีการระบายน้ำที่ใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ปลูกไม้ผล

บริเวณที่เป็นที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำที่ถูกพัดพามาทับถมกันเป็นเวลานาน มีความลาดชัน 1-2 % ดังนั้น จึงทำให้ดินมีลักษณะเนื้อดินแตกต่างกันไป เช่น ดินเหนียว ดินร่วนปน ดินเหนียว ดินเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย เป็นต้น โดยทั่วไปมีการระบายน้ำเสียในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ของที่ดิน ใช้ทำนาข้าว ปลูกยางพารา และปลูกปาล์มน้ำมัน

บริเวณที่เป็นลูกคลื่นของลานตะพักลำน้ำ (Old alluvial terrace) ลักษณะเป็นที่ดอนอยู่ถัดจากที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนทิศทางเดินของแม่น้ำลำธารและการกัดเซาะของแม่น้ำลำธารในอดีต ทำให้ภูมิประเทศดังกล่าวเป็นเนิน มีลักษณะคล้ายลูกคลื่น ดินส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินเนื้อหยาบหรือค่อนข้างเป็นทราย บางแห่งพบลูกรังปะปนอยู่ในชั้นดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน

บริเวณลานตะพักลำน้ำระดับกลาง (Middle terrace) ลักษณะเป็นที่ดอนอยู่ถัดจากที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทิศทางเดินของแม่น้ำลำธารและการกัดเซาะของแม่น้ำลำธารในอดีตทำให้ภูมิประเทศดังกล่าวเป็นเนิน มีลักษณะคล้ายลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน 2 - 5 % ดินที่พบส่วนใหญ่เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดี ดินส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นดินเนื้อหยาบหรือค่อนข้างเป็นทราย คือ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย บางแห่งพบลูกรังปะปนอยู่ในชั้นดิน การใช้ประโยชน์ของที่ดินส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลและปาล์มน้ำมัน

พื้นผิวที่เหลื่อค้ำจากการกัดกร่อน (Erosion surface) บริเวณนี้เคยเป็นเนินเขาหรือภูเขามาก่อน ต่อมาเกิดการกัดกร่อนจากธรรมชาติทำให้ผิวพื้นกลายเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชัน ดังในปัจจุบัน มีความลาดชัน 8 - 35% เป็นดินที่เกิดอยู่กับที่ดินที่พบส่วนใหญ่เป็นดินลึกปานกลางถึงตื้น มีการระบายน้ำดี สำหรับลักษณะเนื้อดินจะแตกต่างตามวัตถุต้นกำเนิดชั้นถ้ำวัตถุต้นกำเนิดดิน เป็นพวกหินดินดานหรือหินฟิลโลสโตอนุภาคดินละเอียดและดินส่วนใหญ่จะเป็นดินลึกปานกลาง

บริเวณที่ลาดเชิงเขาและเนินเขา (Foothill slope and hilly) ลักษณะพื้นที่เป็นเนินเขาเตี้ย มีความลาดชัน 16 - 35% ในที่เกิดส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินพื้นล่างหรือเกิดจากหินดาต เชิงเขาส่วนใหญ่จะเป็นดินต้นมีเศษหินปะปน การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นป่าไม้ธรรมชาติและปลูกยางพารา

พื้นที่ที่เป็นภูเขาและเทือกเขา (Hill and Mountains) เป็นภูเขาและเทือกเขา สลับซับซ้อนมีความลาดชันมากกว่า 35% เป็นทิวเขาตามแนวเหนือใต้ทางทิศตะวันออกของพื้นที่ ได้แก่ เทือกเขาบรรทัด ทิวเขาภูเก็ตประกอบด้วยหินชนิดต่าง ๆ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร พืชพรรณที่ขึ้นอยู่เป็นป่าดิบชื้น

สภาพปัญหาของดิน

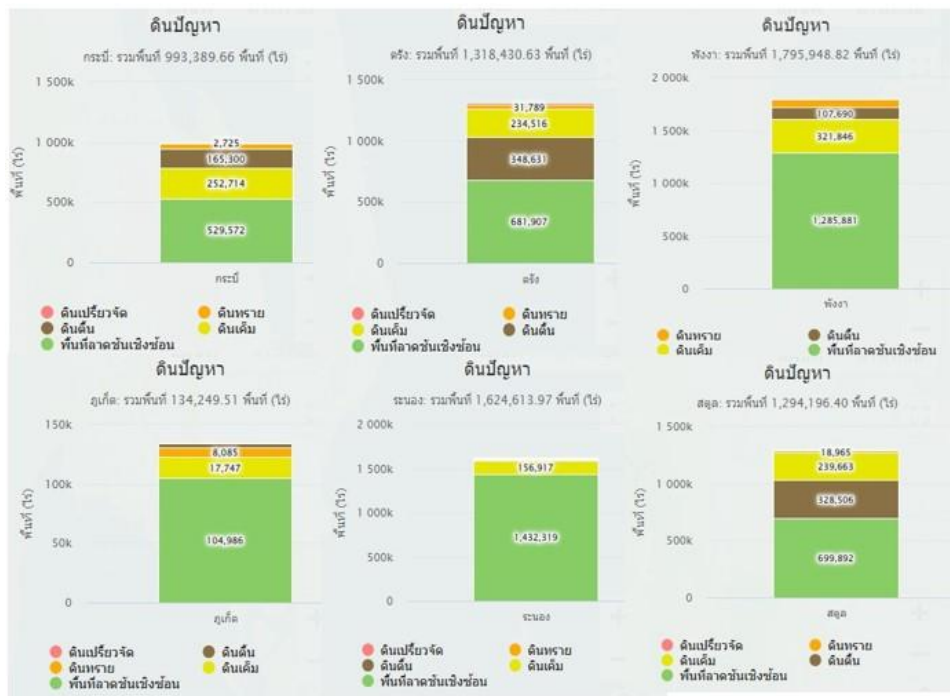
จากข้อมูลการสำรวจสภาพปัญหาของดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ของกรมพัฒนาที่ดิน พบว่า มีดินที่มีปัญหารวม 7,160,829 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลาดชันเชิงชันร้อยละ 66.1 ดินเค็มร้อยละ 17.1 ดินตื้นร้อยละ 13.5 ดินทรายร้อยละ 2.7 และดินเปรี้ยวจัดร้อยละ 0.6 โดยจังหวัดที่มีสภาพดินมีปัญหามากที่สุดคือ พังงา ระนอง ตรัง สตูล กระบี่ และภูเก็ต ตามลำดับ ตารางที่ 2 สภาพปัญหาของดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

หน่วย:ไร่

ประเภท	กระบี่	ตรัง	พังงา	ภูเก็ต	ระนอง	สตูล	รวม	ร้อยละ
พื้นที่ลาดชันเชิงชัน	529,572.1	681,906.8	1,285,880.6	104,986.4	1,432,319.0	699,892.4	4,734,557.3	66.1
ดินทราย	43,078.6	31,788.6	80,531.6	8,085.2	9,701.5	18,964.8	192,150.3	2.7
ดินเปรี้ยวจัด	2,724.8	21,588.5	-	238.5	9,115.1	7,170.7	40,837.6	0.6
ดินเค็ม	252,714.0	234,515.5	321,846.5	17,747.0	156,916.7	239,662.8	1,223,402.5	17.1
ดินตื้น	165,300.1	348,631.2	107,690.2	3,192.3	16,561.8	328,505.7	969,881.3	13.5
รวม	993,389.6	1,318,430.6	1,795,948.9	134,249.4	1,624,614.1	1,294,196.4	7,160,829.0	100.0

หมายเหตุ: ค่าตัวเลขได้มาจากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2558)

ภาพที่ 4 สัดส่วนสภาพปัญหาของดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

2.1.7 ทรัพยากรแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย แหล่งน้ำใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำผิวดิน ดังนี้

แหล่งน้ำใต้ดิน เมื่อพิจารณาศักยภาพของแหล่งน้ำใต้ดินของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จะพบว่า แหล่งน้ำใต้ดินส่วนใหญ่ภายในพื้นที่จะมีศักยภาพในการพัฒนาค่อนข้างต่ำ โดยมีความสามารถในการให้น้ำน้อยกว่า 2 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมงเท่านั้น ครอบคลุมพื้นที่การให้น้ำประมาณ 6,234 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 36.9 ของพื้นที่ให้น้ำบาดาลของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในบริเวณพื้นที่จังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต และพื้นที่บางส่วนของจังหวัดตรัง (ได้แก่ อำเภอรษฎา และอำเภอห้วยยอด) ในขณะที่ศักยภาพของแหล่งน้ำใต้ดินในพื้นที่จังหวัดกระบี่และจังหวัดตรังกลับมีศักยภาพในการให้น้ำสูงกว่า โดยมีความสามารถในการให้น้ำน้อยกว่า 5 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง และ 2 - 5 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมงครอบคลุมพื้นที่ให้น้ำประมาณ 3,116 และ 2,397 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณร้อยละ 18.5 และ 14.2 ของพื้นที่ให้น้ำบาดาลของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ตามลำดับ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาแหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงสุด (ให้น้ำมากกว่า 10-20 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง) ของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน กลับพบว่า สัดส่วนค่อนข้างต่ำครอบคลุมพื้นที่เพียง 1,012 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณร้อยละ 5.9 ของพื้นที่ให้น้ำบาดาลของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันเท่านั้น โดยส่วนใหญ่จะกระจายตัวเป็นพื้นที่แคบ ๆ

แหล่งน้ำผิวดิน คือ แหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีการกระจายทั่วไป มีแม่น้ำสายสำคัญ 3 สายในพื้นที่ ได้แก่ แม่น้ำกระบี่ แม่น้ำปะเหลียน และแม่น้ำตรัง มีน้ำไหลตลอดทั้งปี มีแหล่งน้ำผิวดินที่เป็นลำน้ำสำคัญรวมทั้งหมด 36 ลำน้ำ และมีความยาวรวมทั้งหมดประมาณ 980 กม. แต่ในขณะที่บางพื้นที่แม่น้ำ คลอง จะมีลักษณะเป็นลำน้ำสายสั้น ๆ มีศักยภาพในการกักเก็บน้ำต่ำ ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำในบางช่วงเวลาที่ฤดูแล้งยาวนาน โดยสามารถสรุปแหล่งน้ำผิวดินที่เป็นลำน้ำสำคัญรายจังหวัด ได้ดังนี้

จังหวัดกระบี่ พื้นที่ลุ่มน้ำของจังหวัดกระบี่อยู่ใน 2 ลุ่มน้ำ คือ ลุ่มน้ำตาปีและลุ่มน้ำตะวันตก 2 โดยแหล่งน้ำธรรมชาติภายในพื้นที่จะประกอบด้วย ห้วย ลำคลอง จำนวนทั้งสิ้น 144 สาย แต่เป็นแม่น้ำสายสั้น ๆ มีน้ำไหลไปทางทิศเหนือออกจังหวัดสุราษฎร์ธานีสู่อ่าวไทยและไหลสู่ทางทิศใต้ออกทะเลอันดามัน แหล่งต้นน้ำที่สำคัญคือ กลุ่มภูเขาในเทือกเขาพนมเบญจา กลุ่มเขาน้อยเขาใหญ่และกลุ่มเทือกเขาอื่น ๆ ระบบการระบายน้ำตามธรรมชาติส่วนใหญ่เป็นแบบลำน้ำสาขาจะไหลลงสู่ลำน้ำใหญ่คล้ายขนนก ลำน้ำส่วนใหญ่มีลักษณะคดเคี้ยวค่อนข้างยาว โดยมีทิศทางการไหลไปทางทิศเหนือสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และไหลลงสู่ทิศใต้ออกทะเลที่มหาสมุทรอินเดียและด้วยเหตุที่จังหวัดกระบี่มีฝนตกชุก ดังนั้น ลำน้ำส่วนใหญ่จึงมีน้ำตลอดปีซึ่งมีลำน้ำที่สำคัญ ได้แก่ คลองสินปุน คลองกระบี่ใหญ่ คลองกระบี่น้อย คลองท่อม คลองปกาสัย เป็นต้น

จังหวัดตรัง พื้นที่ลุ่มน้ำของจังหวัดตรัง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดเป็นต้นน้ำของแม่น้ำตรัง และแม่น้ำปะเหลียน มีแม่น้ำสำคัญ 2 สาย ได้แก่ แม่น้ำตรัง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาที่สำคัญ 3 ส่วน คือ เทือกเขาบรรทัดจังหวัดนครศรีธรรมราช เทือกเขาบรรทัดในเขตอำเภอห้วยยอด อำเภอนาโยง และเทือกเขาในจังหวัดพัทลุง

ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 5 อำเภอ คือ กิ่งอำเภอรังษภา อำเภอวังวิเศษ อำเภอห้วยยอด อำเภอเมือง และอำเภอกันตัง ลงสู่ทะเลอันดามันที่ปากน้ำกันตัง อำเภอกันตัง รวมความยาวประมาณ 123 กิโลเมตร และแม่น้ำปะเหลียน ซึ่งมีความยาวประมาณ 58 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูลไหลผ่านอำเภอย่านตาขาวและอำเภอปะเหลียน ลงสู่ทะเลอันดามันที่อำเภอปะเหลียน นอกจากนั้นยังมีลำคลองสายสั้น ๆ กระจายอยู่ทั่วไปบริเวณชายฝั่งทะเล เช่น คลองกะลาเสใหญ่ คลองกะลาเสน้อย คลองบางสัก คลองหลักชัยและคลองลิพัง

จังหวัดพังงา แหล่งน้ำผิวดินของจังหวัดพังงา มีต้นน้ำเกิดจากแนวเทือกเขาภูเก็ตที่เป็นเทือกเขาต่อเนื่องกับเทือกเขาตะนาวศรีไปลงสู่ทะเลอันดามันและเว้าอ่าวพังงา ซึ่งจะประกอบไปด้วย ห้วย ลำคลองจำนวนทั้งสิ้น 357 สาย ซึ่งในจำนวนนี้มีที่ใช้งานได้ช่วงฤดูแล้งเพียง 337 สาย มีแหล่งน้ำที่ได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูแล้ว 180 สาย มีลักษณะเป็นทางน้ำสายสั้น ๆ ความยาวสูงสุดไม่เกิน 50 กิโลเมตร โดยแหล่งน้ำที่ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพังงา ได้แก่ คลองพังงา คลองตะกั่วป่า คลองนางย่อน คลองนาเตย คลองถ้ำ คลองลำไพเราะและคลองบ่อแสน เป็นต้น

จังหวัดภูเก็ต อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก โดยลุ่มน้ำย่อยเกาะภูเก็ต ประกอบด้วยลุ่มน้ำเล็ก ๆ 24 ลุ่มน้ำ กระจายอยู่ทั่วไปภายในพื้นที่ที่มีพื้นที่รับน้ำฝนรวมกันทั้งสิ้นประมาณ 1,244 ตารางกิโลเมตร และมีปริมาณน้ำต่อหน่วยเท่ากับ 17.92 ลิตรต่อวินาทีต่อตารางกิโลเมตร แหล่งน้ำผิวดินจะประกอบด้วย แหล่งน้ำผิวดินตามธรรมชาติ คือ ลำน้ำสายสั้น ๆ จำนวน 188 สาย ไหลลงสู่ทะเลด้านตะวันออกและ 63 สาย ไหลลงสู่ทะเลด้านทิศใต้และทิศตะวันตกประกอบด้วย คลองสายสำคัญ 9 สาย คือ คลองบางใหญ่ คลองบางลา คลองบางโรง คลองท่าเรือ คลองท่ามะพร้าว คลองบ้านหยัด คลองพม่าหลง คลองกมลา และคลองโคกโตนด เป็นต้น โดยจังหวัดภูเก็ตยังมีแหล่งน้ำผิวดินจากพื้นที่พรุ ซึ่งส่วนใหญ่จะกระจายตัวอยู่ในเขตอำเภอถลาง ได้แก่ พรุเจ๊ะสัน พรุจิก พรุแหลมหยุด พรุยาว พรุจูด พรุไม้ขาว และพรุทุ่งเตียน เป็นต้น มีพื้นที่โดยรวมประมาณ 570 ไร่ นอกจากนี้ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตยังมีแหล่งน้ำผิวดินจากเหมืองร้างกระจายอยู่ทั่วไปภายในจังหวัดภูเก็ตประมาณ 113 แห่งมีปริมาณน้ำรวมกันทั้งหมดมากถึง 50 ล้านลูกบาศก์เมตร

จังหวัดระนอง แหล่งน้ำผิวดินของจังหวัดระนองเกิดจากเทือกเขาทางด้านทิศตะวันออกและชุมเหมือนเก่าเป็นส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นทางน้ำสายสั้น ๆ ไหลลงสู่ทะเลอันดามันทางด้านทิศตะวันตก มีจำนวนทั้งสิ้น 99 แห่งสภาพพื้นที่ค่อนข้างดี โดยมีแม่น้ำสายหลักที่สำคัญ 1 สาย คือ แม่น้ำกระบุรี ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญกันพรมแดนระหว่างประเทศไทยและสหภาพพม่า ต้นน้ำเกิดจากเขาอุ่นและเขาจอมแหทางทิศเหนือไหลลงสู่ทะเลอันดามันที่บริเวณตำบลปากน้ำ จังหวัดระนอง ความยาวประมาณ 95 กิโลเมตร แม่น้ำกระบุรีเป็นแม่น้ำที่เกิดจากรอยเลื่อนสำคัญที่ยังมีพลัง จึงทำให้บริเวณปากแม่น้ำ มีความกว้างถึง 5 กิโลเมตร ยาวต่อเนื่องเข้าไปทางต้นน้ำถึง 40 กิโลเมตร นอกจากนั้นยังมีลำคลองสายสั้น ๆ 12 สาย กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ ได้แก่ คลองลำเลียง คลองปากจั่น คลองวัน คลองกระบุรี คลองละอูน คลองหาดส้มแป้น คลองกะเปอร์ คลองนาคาคคลองกำพวน คลองบางขึ้น คลองละออง และคลองราชภูต

จังหวัดสตูล แหล่งน้ำธรรมชาติในจังหวัดสตูล ไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ มีเพียงแม่น้ำสายสั้นและแคบ ซึ่งต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาทางทิศเหนือและทิศตะวันออก โดยมีคลองที่สำคัญแบ่งเป็น 4 ระบบลำน้ำ ได้แก่ คลองละงูหรือคลองลำโลน คลองดุสน คลองท่าแพและคลองลำน้อย ตามลำดับ ด้านแหล่งน้ำชลประทาน ที่มีอยู่ในจังหวัดประกอบด้วย แหล่งน้ำตามโครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็กโครงการหมู่บ้าน ป้องกันตนเองชายแดนไทย - มาเลเซีย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าที่สร้างแล้วเสร็จ ถึงปัจจุบันจำนวน 144 แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ 3,100,000 ลบ.ม. และมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานทั้งสิ้น 125,480 ไร่

นอกจากนี้พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ยังมีทรัพยากรแหล่งน้ำที่เกิดจากการพัฒนาแหล่งน้ำที่เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง โครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า โครงการอันสืบเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการพัฒนาแหล่งน้ำต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหมด 1,140 โครงการ โดยการพัฒนาแหล่งน้ำส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในเขตจังหวัดระนองและจังหวัดตรังที่มีการพัฒนาแหล่งน้ำรวม 364 โครงการและ 290 โครงการ ตามลำดับ รองลงมาเป็นการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตจังหวัดกระบี่ ภูเก็ต และพังงา ที่มีการพัฒนาแหล่งน้ำรวม 213 โครงการ 161 โครงการและ 112 โครงการ ตามลำดับ

2.2 ข้อมูลประชากรและแรงงาน

2.2.1 เขตการปกครอง

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีเขตการปกครอง ประกอบด้วย 6 จังหวัด 41 อำเภอ 271 ตำบล 1,983 หมู่บ้าน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ ตารางที่ 3 เขตการปกครองในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

จังหวัด	เขตการปกครอง (แห่ง)							
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
กลุ่มอันดามัน	41	271	1,983	6	2	9	72	222
กระบี่	8	53	385	1	-	1	12	48
ตรัง	10	87	723	1	1	1	22	77
พังงา	8	48	321	1	-	2	13	39
ภูเก็ต	3	17	96	1	1	2	9	6
ระนอง	5	30	178	1	-	2	10	18
สตูล	7	36	280	1	-	1	6	34

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดภายในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2562 – 2565 (ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

2.2.2 ประชากรและแรงงาน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีประชากรในปี พ.ศ. 2564 จำนวน 2,325,348 คน คิดเป็นร้อยละ 0.36 ของประเทศ และร้อยละ 0.25 ของภาคใต้ โดยจังหวัดตรังมีประชากรมากที่สุดจำนวน 639,788 คน รองลงมา คือ จังหวัดกระบี่ 479,351 คน จังหวัดภูเก็ต 418,785 คน จังหวัดสตูล 324,835 คน จังหวัดพังงา 268,016 คน และ จังหวัดระนอง 194,573 คน ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันปี 2560 – 2564

จังหวัด	จำนวนประชากร ตามปี พ.ศ. (คน)					คิดเป็น (ร้อยละ)
	2560	2561	2562	2563	2564	
ประเทศ	66,188,503	66,413,979	66,558,935	66,186,727	66,171,439	-0.01
ภาคใต้	9,399,578	9,454,193	9,493,757	9,467,901	9,492,267	0.25
กลุ่มอันดามัน	2,292,448	2,308,747	2,322,229	2,319,514	2,325,348	0.36
กระบี่	469,769	473,738	476,739	477,770	479,351	0.51
ตรัง	643,072	643,116	643,164	640,574	639,788	-0.13
พังงา	267,491	268,240	268,788	268,229	268,016	0.05
ภูเก็ต	402,017	410,211	416,582	414,471	418,785	1.03
ระนอง	190,399	191,868	193,370	194,372	194,573	0.54
สตูล	319,700	321,574	323,586	324,098	324,835	0.40

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย เข้าถึงเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2564

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>

กำลังแรงงานและผลิตภาพแรงงาน

สถานการณ์แรงงานของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2564 มีประชากรที่อยู่ในวัยแรงงานหรือผู้มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1.92 ล้านคน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 1.36 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 35.40 ประกอบด้วยผู้มีงานทำ 1.30 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 33.95 และผู้ว่างงาน 55,588 คน คิดเป็นร้อยละ 1.45 และเป็นผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน 0.56 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 14.59 (ตารางที่ 6)

ในปี 2564 ตำแหน่งการว่างงานพื้นที่กลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.83 เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า กระบี่ ภูเก็ต สตูล ตามลำดับ มีปริมาณการว่างงานเพิ่มขึ้นจากปี 2563 และมีจังหวัดพังงา ตรัง ระนอง ตามลำดับ มีปริมาณการว่างงานลดลงจากปี 2563 (ตารางที่ 5) เมื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบระดับกลุ่มจังหวัด พบว่า กลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีปริมาณการว่างงานเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 13.83 คิดเป็นร้อยละ 8.45 ของภาคใต้ และคิดเป็นร้อยละ 21.93 ของประเทศ

สถานการณ์แรงงานของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจภาวะการทำงานของแรงงานประชากรใน ปี 2564 พบว่า จังหวัดตรัง มีแรงงานผู้มีงานทำ 376,208 คน ผู้ว่างงาน

3,706 คน รองลงมา จังหวัดภูเก็ต มีแรงงานผู้มีงานทำ 288,336 คน ผู้ว่างงาน 30,879 คน จังหวัดกระบี่ มีแรงงาน ผู้มีงานทำ 209,985 คน ผู้ว่างงาน 7,347 คน จังหวัดพังงา มีแรงงานผู้มีงานทำ 145,952 คน ผู้ว่างงาน 6,331คน จังหวัดสตูล มีแรงงานผู้มีงานทำ 145,129 คน ผู้ว่างงาน 4,689 คน และจังหวัดระนอง มีแรงงานผู้มีงานทำ 135,749 คน ผู้ว่างงาน 2,636 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 5 ตำแหน่งงานว่าง จำแนก ภาค และจังหวัด ปี 2560 – 2564

จังหวัด	จำนวนประชากรว่างงาน ตามปี พ.ศ. (คน)					การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	2560	2561	2562	2563	2564	
ประเทศ	401,271	344,333	342,651	793,069	562,615	21.93
ภาคใต้	55,391	45,831	47,441	68,772	70,537	8.45
กลุ่มอันดามัน	16,812	19,848	18,473	25,342	27,121	13.83
กระบี่	2,749	3,476	4,166	6,332	8,172	31.84
ตรัง	1,487	1,204	1,367	2,641	2,284	18.55
พังงา	1,056	1,167	1,510	3,634	2,625	38.20
ภูเก็ต	5,581	8,164	7,017	6,521	9,010	15.83
ระนอง	3,131	2,808	1,525	2,611	1,310	-8.66
สตูล	2,808	3,029	2,888	3,603	3,720	7.81

ที่มา : กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เข้าถึงเมื่อ 25 พฤษภาคม 2564

<http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/02.aspx>

ตารางที่ 6 สถานภาพแรงงานในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ภาค/จังหวัด	สถานภาพแรงงาน	กำลังแรงงานปัจจุบัน	จำนวน (คน)
ประเทศ	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		57,091,809
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	37,751,297
		ผู้ว่างงาน	748,268
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		18,392,184
ภาคใต้	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		7,538,836
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	5,090,529
		ผู้ว่างงาน	159,736
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		2,287,360
กลุ่มอันดามัน	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		1,916,663
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	1,301,357
		ผู้ว่างงาน	55,588
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		559,055

ภาค/จังหวัด	สถานภาพแรงงาน	กำลังแรงงานปัจจุบัน	จำนวน (คน)
กระบี่	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		298,815
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	209,985
		ผู้ว่างงาน	7,347
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		81,483
ตรัง	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		517,859
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	376,208
		ผู้ว่างงาน	3,706
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		137,944
พังงา	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		220,500
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	145,952
		ผู้ว่างงาน	6,331
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		68,113
ภูเก็ต	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		454,711
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	288,336
		ผู้ว่างงาน	30,879
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		135,303
ระนอง	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		205,875
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	135,749
		ผู้ว่างงาน	2,636
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		67,308
สตูล	ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป		218,904
	กำลังแรงงานปัจจุบัน	ผู้มีงานทำ	145,129
		ผู้ว่างงาน	4,689
	ผู้อยู่นอกกำลังแรงงาน		68,904

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

2.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

2.3.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน รายงานโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี 2563 กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งสิ้น 388,923 ล้านบาท แยกเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร 98,214 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.25 ภาคนอกเกษตร 290,709 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 74.75 โดยเศรษฐกิจภาคนอกเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันขึ้นอยู่กับภาคการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยสามารถจัดลำดับได้ดังนี้ มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาบริการที่พักแรมและอาหาร

55,846 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.35 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด รองลงมา คือ สาขาการขนส่งและคลังสินค้ามีมูลค่า 46,595 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.98 สาขาการค้าส่งและค้าปลีกและการซ่อมยานยนต์และจักรยานยนต์มีมูลค่า 41,919 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.78 สาขากิจกรรมทางการเงินและการประกันภัยมีมูลค่า 24,666 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.34 สาขาการผลิตมีมูลค่า 23,319 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.00 ส่วนที่เหลือร้อยละ 25.30 เป็นสาขาบริการและอื่น ๆ

หากพิจารณาภาพรวมด้านเศรษฐกิจหลักของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันรายสาขา พบว่าเศรษฐกิจหลักโดยรวมมาจาก 2 สาขาหลัก คือ สาขาเกษตรกรรม และที่พักแรมและบริการด้านอาหาร รวมกันแล้วมีมูลค่าประมาณร้อยละ 39.61 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันทั้งหมด

เศรษฐกิจภาพรวม ผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (GPCP) มีแนวโน้มลดลง โดยในปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 388,923 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 27.32 ซึ่งเป็นผลจากการผลิตภาคเกษตรที่ลดลงร้อยละ 35.45 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

การผลิตภาคเกษตร เศรษฐกิจภาคการเกษตรในระหว่างปี 2556 - 2563 มีระดับมูลค่าอยู่ระหว่าง 78,000 - 100,000 ล้านบาท เมื่อพิจารณาปี 2563 พบว่ามูลค่าเศรษฐกิจภาคเกษตร มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ร้อยละ 15.90 พืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ฝั่งอันดามัน คือ ยางพาราและปาล์มน้ำมันและสินค้าเกษตรอื่น ๆ

การผลิตภาคนอกการเกษตร เศรษฐกิจภาคนอกการเกษตรในระหว่างปี 2556 - 2563 มีระดับมูลค่าอยู่ระหว่าง 270,000 - 460,000 ล้านบาท เมื่อพิจารณาปี 2563 พบว่า มีมูลค่าทางเศรษฐกิจลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 35.45 และเมื่อพิจารณารายสาขา พบว่า โดยมี 3 สาขาที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มสูงสุดจากปี 2562 คือ สาขากิจกรรมสุขภาพของมนุษย์และสังคมสงเคราะห์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.78 สาขาการศึกษา และสาขาการบริหารราชการ และการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคม เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.05 และ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.02 (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 7 อัตราขยายตัวของ GPP และโครงสร้างการกระจายรายได้จากการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

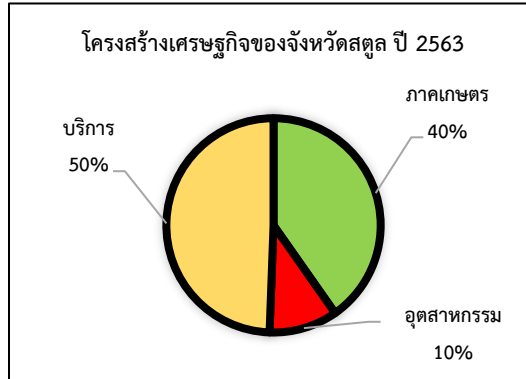
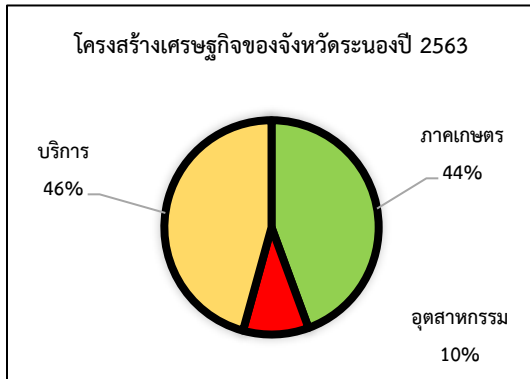
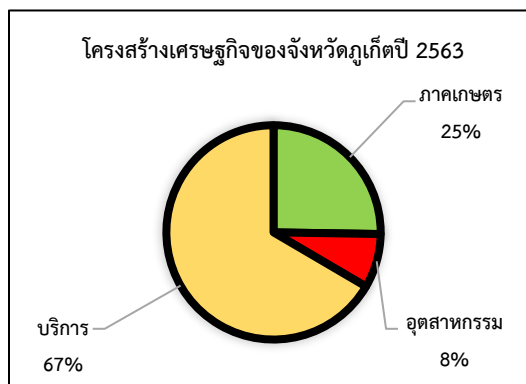
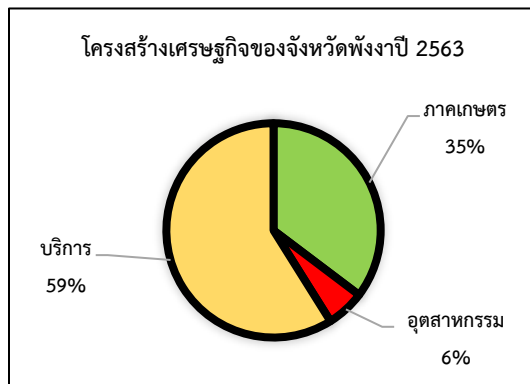
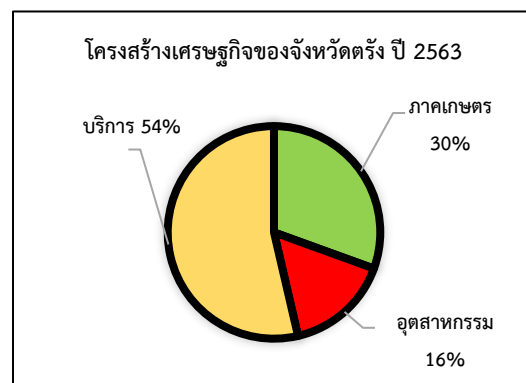
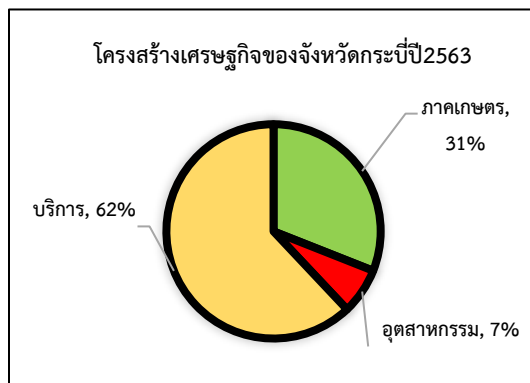
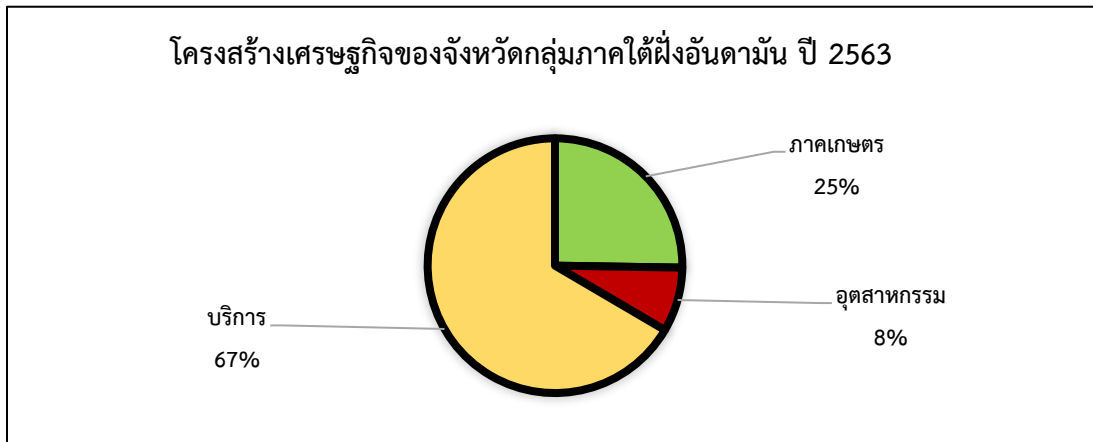
จังหวัด	อัตราการขยายตัวที่แท้จริง (ร้อยละ)		โครงสร้าง ณ ราคาประจำปี (ร้อยละ)	
	2562	2563	2562	2563
กลุ่มอันดามัน	1.98	-25.77	3.50	-27.32
ภูเก็ต	3.73	-41.26	5.29	-45.88
ระนอง	-4.24	6.60	-1.46	10.36
พังงา	4.32	-28.92	6.23	-32.01
กระบี่	-1.86	-19.71	-1.25	-16.33
สตูล	1.41	4.47	3.23	6.40
ตรัง	0.74	1.77	2.13	3.70

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

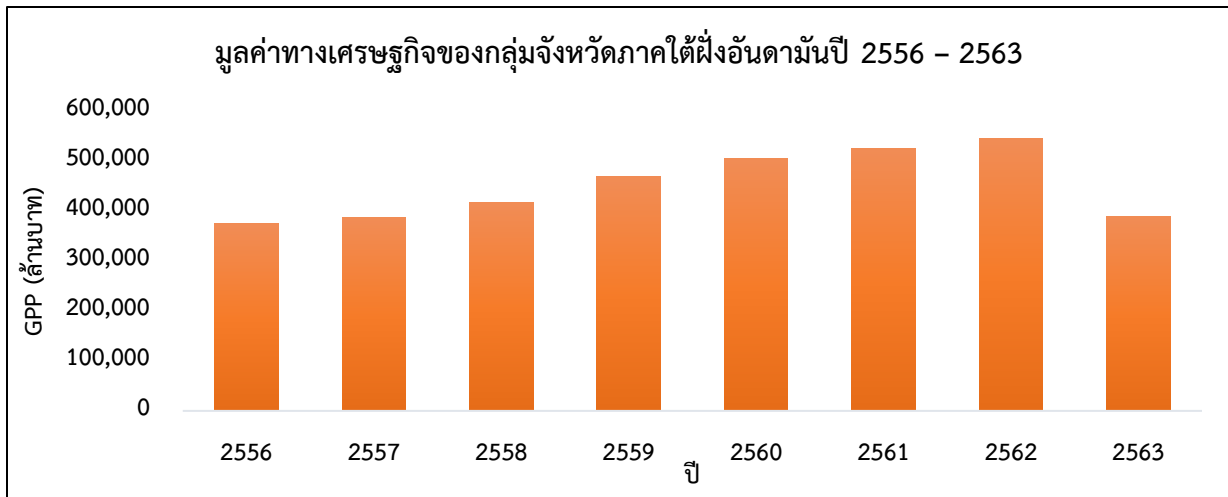
ตารางที่ 8 ผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน แบบปริมาณลูกโซ่นุกรมเวลา ปี 2556 - 2563 (GPCP)

Side products	(Million Baht)							
	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019	2020p
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
Agriculture	96,465	91,868	78,111	87,334	89,952	81,964	84,741	98,214
Agriculture, forestry and fishing	96,465	91,868	78,111	87,334	89,952	81,964	84,741	98,214
Non-Agriculture	277,514	295,344	337,661	380,383	414,667	435,064	450,369	290,709
Industrial	30,406	29,735	30,667	32,392	35,994	32,594	32,460	31,858
Mining and quarrying	1,126	1,071	1,447	1,976	1,838	1,953	1,843	1,762
Manufacturing	22,651	21,620	22,464	23,143	26,649	23,569	23,052	23,319
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	5,656	6,011	5,870	6,192	6,373	5,880	6,314	5,653
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	972	1,032	886	1,081	1,134	1,192	1,252	1,125
Services	247,108	265,610	306,995	347,991	378,673	402,470	417,909	258,851
Construction	12,267	11,744	12,873	14,560	12,849	14,946	15,492	13,290
Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycle	31,012	33,051	34,393	40,688	45,355	43,595	43,549	41,919
Transportation and storage	46,320	57,357	62,849	67,819	73,370	70,637	68,652	46,595
Accommodation and food service activities	71,690	73,998	104,006	125,530	140,692	159,293	170,261	55,846
Information and communication	3,185	3,312	3,705	3,334	3,884	4,748	5,338	4,895
Financial and insurance activities	17,423	19,198	20,248	21,895	22,898	24,667	25,529	24,666
Real estate activities	10,985	11,861	10,967	11,831	12,595	13,006	13,488	13,752
Professional, scientific and technical activities	564	608	647	979	874	967	1,176	937
Administrative and support service activities	11,626	12,651	14,346	15,622	18,197	19,865	21,171	4,414
Public administration and defence; compulsory social security	16,338	14,024	14,433	15,482	15,987	17,269	18,287	18,657
Education	13,497	14,850	14,733	15,127	15,539	15,508	15,714	16,036
Human health and social work activities	8,046	8,730	9,112	9,853	10,478	11,247	12,450	13,418
Arts, entertainment and recreation	948	1,010	1,250	1,621	1,898	2,016	2,067	1,240
Other service activities	3,206	3,217	3,431	3,652	4,058	4,706	4,735	3,186
Gross provincial cluster product	373,979	387,212	415,772	467,717	504,618	517,028	535,110	388,923
Gross provincial cluster product per capita (Baht)	160,241	164,237	174,580	194,663	208,400	212,133	217,861	157,194
Population (1,000 persons)	2,334	2,358	2,382	2,403	2,421	2,437	2,456	2,474

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 5 โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2563

ภาพที่ 6 การเปรียบเทียบมูลค่าทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันปี 2556 – 2563

ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายจังหวัด ปี 2563 ในภาพรวมของกลุ่มจังหวัด (Gross provincial cluster product: GPCP) พบว่า มีมูลค่าเท่ากับ 98,214 ล้านบาท มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 3.35 จากปี 2562 คิดเป็นร้อยละ 2.42 ของประเทศและ 3.09 ของภาคใต้ ซึ่งพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เมื่อพิจารณารายจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น พบว่า จังหวัดพังงาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.20 รองลงมาจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.00 และจังหวัดที่มีอัตราเศรษฐกิจลดลง ได้แก่ ระนอง กระบี่ สตูล และตรัง ตามลำดับ

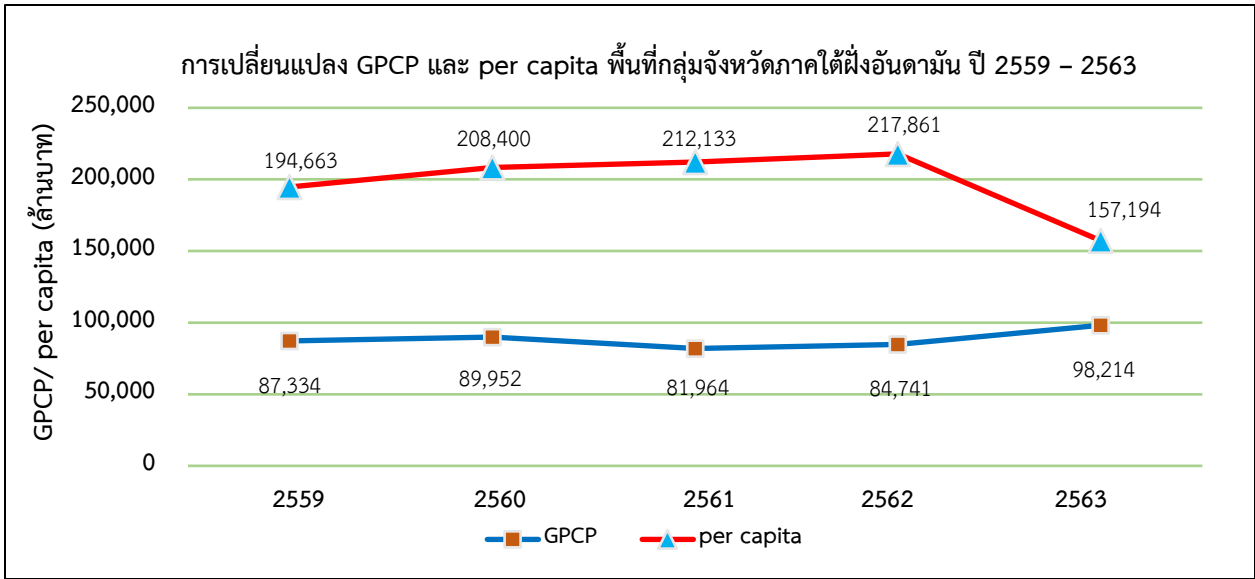
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (per capita) ปี 2563 ภาพรวมพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 4.07 เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า จังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ จังหวัดระนอง เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.46 และจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวลดลงจากปี 2562 ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา สตูล และตรังตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวม GDP, GRP, GPCP, GPP และ GPP per capita

จังหวัด	GPP, GRP, GDP (ล้านบาท)					เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	Per capita (บาท/คน)					เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	2559	2560	2561	2562	2563		2559	2560	2561	2562	2563	
ประเทศ	1,236,981	1,302,041	1,342,911	1,372,657	1,360,047	2.42	213,553	225,126	236,927	243,705	224,962	1.46
ภาคใต้	298,429	300,702	288,276	316,978	335,312	3.09	139,335	144,554	146,310	152,112	132,857	-0.93
กลุ่มอันดามัน	87,334	89,952	81,964	84,741	98,214	3.35	194,663	208,400	212,133	217,861	157,194	-4.07
กระบี่	22,492	22,781	19,483	18,827	22,601	0.87	199,688	208,998	200,412	196,369	163,070	-4.61
ตรัง	21,081	20,761	17,647	18,599	20,333	-0.45	107,877	112,816	99,894	101,845	105,449	-0.35
พังงา	13,406	16,923	15,989	17,323	19,357	10.20	258,316	296,634	303,764	322,991	219,867	-2.09
ภูเก็ต	6,554	6,067	6,371	7,401	9,048	9.00	344,607	371,632	407,301	423,082	226,158	-6.31
ระนอง	10,333	11,550	11,749	11,264	13,628	7.59	96,694	104,757	104,891	101,578	110,240	3.46
สตูล	13,469	11,870	10,724	11,328	13,247	0.26	114,832	110,525	103,157	105,711	111,682	-0.57

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ภาพที่ 7 การเปลี่ยนแปลง GPCP และ per capita พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2559 – 2563

2.3.2 ศักยภาพด้านเศรษฐกิจในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

จากบทวิเคราะห์ของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จากการประเมินสถานะของประเทศด้านเศรษฐกิจ ปรากฏว่าประเทศไทยยังคงติดอยู่ในกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางจากภาวะเศรษฐกิจโดยรวมที่ชะลอตัวลง เนื่องมาจากความล่าช้าในการเปลี่ยนผ่านด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย การลงทุนลดลง การขาดแคลนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา ขณะที่หนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้น แต่รายได้เข้าประเทศลดลงกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินการคลัง นักลงทุนขาดความเชื่อมั่น ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพิ่มขึ้นจากอันดับที่ 30 เมื่อปี พ.ศ. 2561 ขึ้นมาอยู่อันดับที่ 25 เมื่อปี พ.ศ. 2562 จากการสำรวจรวม 61 ประเทศทั่วโลก ประกอบกับในห้วงนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพ และเป็นภาระของประชาชนที่จะต้องมียค่าใช้จ่ายด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ระหว่างคนรวยและคนจนมีมากถึง 19.29 เท่าเมื่อปี พ.ศ. 2556 โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ 35.29 ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ 40 ถือครองรายได้รวมเพียงร้อยละ 14.18 เนื่องจากโครงสร้างเศรษฐกิจไม่สมดุล การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมยังไม่ทั่วถึง จำเป็นต้องมีแนวทางในการแก้ปัญหาทั้งด้านการศึกษา การสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม รวมถึงปัญหาการค้ายาเสพติด ความขัดแย้งทางการเมือง การสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนความท้าทายจากภัยธรรมชาติที่มีมากขึ้น

ในส่วนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน แม้ว่าโดยภาพรวมจะมีฐานทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายและมีศักยภาพโดดเด่น ทำให้มีโอกาสและความท้าทายสูง โดยเฉพาะปัจจัยที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีชายหาดที่สวยงาม น้ำทะเลที่สวยงาม ทำให้มีชื่อเสียงติดระดับโลกหลายแห่ง โดยทุกจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันล้วนมีเอกลักษณ์และมีมนต์เสน่ห์ที่แตกต่างกัน

จังหวัดกระบี่ เป็นมรดกแห่งอันดามัน เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงอันดามันกับอ่าวไทย ในอดีตมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นเส้นทางสายใหม่ เต็มไปด้วยอารยธรรมที่นักค้าไม้เดินเรือใช้เป็นฐานในการพักและกระจายสินค้าไปยังภูมิภาคต่าง ๆ มาตั้งแต่อดีตกาล จึงเป็นแดนประวัติศาสตร์และมีความโดดเด่นด้วยสภาพภูมิประเทศที่แปลกตา มีร่องรอยของอารยธรรมโบราณทางทะเล มีแหล่งน้ำพุร้อนเต็มที่เป็นแหล่งมีชื่อเสียงติดอันดับโลก มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สวยงาม เป็นแหล่งน้ำที่มีชื่อเสียง โดยเฉพาะหมู่เกาะลันตา และมีภาพเขียนโบราณ เป็นต้น จึงมีความเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นศูนย์กลางและหัวใจของอันดามัน หากพัฒนาศักยภาพ จังหวัดกระบี่ให้เป็นศูนย์กลางของอันดามันก็จะทำให้สามารถเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้มีศักยภาพ มีความโดดเด่น สามารถเชื่อมฐานการพัฒนาได้ครอบคลุมจังหวัดในกลุ่มอันดามันและเชื่อมโยงความเจริญไปสู่ภูมิภาคได้อย่างมั่นคง

จังหวัดตรัง เป็นจังหวัดที่เป็นฐานการผลิตสำคัญด้านการเกษตร เป็นจังหวัดที่มีการปลูกยางพาราต้นแรกของประเทศไทย สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติสวยงาม เรียบง่าย แต่มีความลึกซึ้งน่าค้นหาและเรียนรู้เป็นเมืองท่าที่มีการติดต่อกับต่างประเทศมาตั้งแต่โบราณกาล จึงมีมนต์เสน่ห์น่าค้นหา หากสามารถพัฒนาจังหวัดตรังให้เป็นฐานด้านการส่งออกที่เชื่อมโยงทางทะเล ก็จะเพิ่มศักยภาพด้านการค้าการลงทุนให้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จึงเหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นเมืองอุตสาหกรรม และเป็นฐานกระจายสินค้าอันดามัน

จังหวัดพังงา มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางบกและทางทะเล มีหมู่เกาะสุรินทร์และหมู่เกาะสิมิลัน เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียงระดับโลกที่นักดำน้ำทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศต่างมีความใฝ่ฝันไปเยี่ยมเยือน และมีเส้นทางเชื่อมโยงไปสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดระนองหากสามารถพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้รองรับการเจริญเติบโต ก็จะสามารถนำนักท่องเที่ยวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งจังหวัดพังงามีพื้นที่ที่มีสภาพอากาศเหมาะสมต่อการเพาะปลูก จึงเป็นฐานสำคัญด้านเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

จังหวัดภูเก็ต เป็นเมืองที่ทำรายได้สูงสุดจากการท่องเที่ยว มีโรงแรม มีศูนย์การค้า มีสาธารณูปโภคที่เพียงพอสามารถรองรับต่อการพัฒนาให้เป็นเมืองที่มีศักยภาพทางด้านการลงทุนในการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวที่ครบวงจร และเป็นจังหวัดที่มีความเจริญ เป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางอากาศและทางทะเลในภูมิภาคที่สามารถเชื่อมต่อไปยังต่างประเทศได้อย่างสะดวก หากพัฒนาศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มขีดความสามารถด้านความปลอดภัยและรักษาสภาพแวดล้อมให้คงอยู่ ก็จะเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพและสร้างรายได้ให้กับประเทศที่ยั่งยืน นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2558 เห็นชอบให้ผลักดันจังหวัดภูเก็ตก้าวไปสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (SMART CITY) ด้วย

จังหวัดระนอง เป็นเมืองแห่งการพักผ่อน เมืองแห่งธรรมชาติที่ฟื้นฟูสุขภาพร่างกายและจิตใจ โดยมีน้ำแร่ช่วยบำบัดโรคและเสริมความงาม เป็นดินแดนที่มีธรรมชาติสวยงาม มีทรัพยากร ทางบก ทางน้ำอุดมสมบูรณ์ด้วยน้ำแร่ธรรมชาติที่มีชื่อเสียง และเป็นเมืองชายแดนที่มีที่ตั้งเหมาะสมกับการขนส่งสินค้าไปต่างประเทศและมีสังคมที่สงบสุข จังหวัดระนองจึงมีความเหมาะสมที่จะกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อตั้งศักยภาพเมืองชายแดนให้เป็นฐานเชื่อมต่อกับการพัฒนา เพื่อสร้างความเจริญและความผาสุกของประชาชนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่ง

อันดามัน โดยพื้นที่จังหวัดระนองเหมาะสำหรับเป็นศูนย์กลางการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศฝั่งอันดามันและดำรงไว้ซึ่งการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและรักษาสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่น่าอยู่ เพื่อเป็นประตูสู่ชายแดน

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีรายได้หลักมาจากภาคการท่องเที่ยว ภาคเกษตร และการประมง อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันทางการขนส่งและการค้าชายแดน เนื่องจากมีพื้นที่และท่าเรือที่สำคัญเชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นสิงคโปร์ มาเลเซีย และอินโดนีเซีย จังหวัดสตูลมีสถานที่ท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวทางทะเล และการท่องเที่ยวชุมชน จังหวัดสตูลจึงเหมาะแก่การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการท่องเที่ยวชุมชน

จากศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การพัฒนาจึงมุ่งสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับโลกด้วยการรักษามนต์เสน่ห์ของศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล เพื่อเป็นฐานในการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศและกลุ่มจังหวัด เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางแห่งการพัฒนาเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก และให้ความสำคัญกับการรักษากลุ่มนักท่องเที่ยวหรือลูกค้าในตลาดเดิมที่เคยมีประสบการณ์เข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ หรือความประทับใจในภาพลักษณ์เดิมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยการรักษามาตรฐานของศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางทะเล ภูเก็ต-พังงา-กระบี่-ตรัง ให้สร้างรายได้อย่างยั่งยืน และการพัฒนาเพิ่มคุณภาพการบริการพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และสร้างกลไกด้านการตลาดเพื่อเพิ่มกลุ่มนักท่องเที่ยว รวมทั้งการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวและธุรกิจสาขา ก็จะเป็นการรักษอันดามันให้มีความมั่นคงและยั่งยืน เป็นฐานเศรษฐกิจสำคัญให้กับชาติที่จะนำมาสู่ความมั่งคั่งอย่างแท้จริง

แนวโน้มด้านศักยภาพและความต้องการของประชากรและผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่กลุ่มจังหวัดใต้ฝั่งอันดามัน ซึ่งเป็นบริบทที่มีความท้าทายในการพัฒนาเพื่อรองรับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตอบสนอง และสนับสนุนการค้าการลงทุนที่มีการลงทุนจากกลุ่มทุนทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งในมิติด้านการพัฒนาด้านประชากรกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในอนาคตประมาณ 10 ปีข้างหน้า สัดส่วนประชากรวัยแรงงานของพื้นที่มีปริมาณที่เพิ่มขึ้นสูงอย่างต่อเนื่อง และมีการแข่งขันทางวิชาชีพและความเชี่ยวชาญเฉพาะสูง และจากการเปลี่ยนโครงสร้างของประชากรพบว่ามีอัตราเพิ่มขึ้นของแรงงานต่างด้าวทั้งที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่อย่างถูกต้องและหลบหนีเข้าเมืองมาในอัตราส่วนที่สูง จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกระทบต่อทิศทางการพัฒนาของประชากรในพื้นที่ ทั้งในด้านการศึกษา การสาธารณสุข และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้นการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่จึงมีความสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อความสุขและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน

2.3.3 เศรษฐกิจด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

การเกษตรเป็นสาขาที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคการเกษตร และเป็นสาขาที่สร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัด เป็นลำดับที่

สองรองจากภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและโรงแรม โดยมีพืชเศรษฐกิจสำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล แต่เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมาภาคเกษตรประสบปัญหาหาค่าสินค้าตกต่ำ จากความแปรปรวนของสภาพอากาศและ โรคระบาด รวมทั้งภาวะเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว จึงมีความจำเป็นจะต้องเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการเพาะปลูกโดยการปลูกพืชผสมผสาน ลดการปลูกพืชเชิงเดี่ยว รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาเชิงอุตสาหกรรมให้มากขึ้น ในปี 2563 ภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีผลิตภัณฑ์มวลรวมมูลค่า 98,214 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.25 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งหมด

การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ที่ในการปลูกไม้ยืนต้น รองลงมาเป็นที่ป่าไม้ และพื้นที่น้ำ ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 46.51, 32.92 และ 11.60 ของพื้นที่ทั้งหมดในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน โดยมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเกษตร (ไม้ยืนต้น ไม้ผล สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่นา พื้นที่ลุ่ม พืชไร่ ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชสวน เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม และพืชน้ำ) รวมทั้งกลุ่มจังหวัด 6,923,146.10 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 49.48 ของการใช้ที่ดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันรวมทุกประเภท โดยจังหวัดที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรสูงสุด ได้แก่ กระบี่ ตรัง พังงา สตูล ระนอง และภูเก็ต ตามลำดับ ตารางที่ 10 สถิติการใช้ที่ดินในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

ประเภทพื้นที่	กระบี่	ตรัง	พังงา	ภูเก็ต	ระนอง	สตูล	รวม	ร้อยละ
ไม้ยืนต้น	2,170,686.8	1,828,138.5	1,012,605.4	76,076.2	676,852.5	744,487.7	6,508,847.1	46.51
พื้นที่ป่า	638,214.8	748,949.8	1,197,048.4	100,917.6	1,125,547.0	795,603.4	4,606,281.0	32.92
พื้นที่น้ำ	303,696.1	94,826.5	981,816.4	18,375.6	78,002.3	146,256.8	1,622,973.7	11.60
พื้นที่ชุมชนและ สิ่งปลูกสร้าง	137,010.5	148,722.9	93,761.5	103,649.1	53,694.0	77,897.9	614,735.9	4.39
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	38,714.7	51,342.3	76,572.2	20,836.1	24,024.6	14,785.9	226,275.8	1.62
ไม้ผล	5,759.0	17,519.5	35,772.0	10,638.4	40,293.7	14,714.7	124,697.1	0.89
สถานที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ	25,060.6	29,351.9	20,757.9	4,970.9	11,990.8	29,478.4	121,610.5	0.87
พื้นที่นา	6,261.2	32,407.1	5,494.1	1,280.8	2,391.3	44,080.4	91,914.8	0.66
พื้นที่ลุ่ม	683.3	51,342.3	4,428.7	620.8	1,059.4	872.4	59,006.9	0.42
พืชไร่	895.0	26.5	4,705.4	3,732.0	278.6	916.8	10,554.2	0.08
ทุ่งหญ้าและ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์	219.8	474.3	926.2	712.2	1,110.2	499.2	3,941.9	0.03
พืชสวน	146.5	126.4	330.1	692.3	155.3	131.6	1,582.2	0.01
เกษตรผสมผสาน	-	183.4	113.4	23.2	-	298.1	618.0	0.004
พืชน้ำ	-	-	-	371.3	-	2.2	373.4	0.003
รวม	3,327,348.3	3,003,411.1	3,434,331.5	342,896.5	2,015,399.5	1,870,025.4	13,993,038.9	100.00

หมายเหตุ: *ค่าตัวเลขได้มาจากการคำนวณด้วยระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2564)

โดยมีสินค้าเกษตรที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด ประกอบด้วย สาขาพืช ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล สาขาปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่ สุกร และแพะ สาขาประมง ได้แก่ ประมงทะเล พาณิชยและชายฝั่ง และกุ้งเพาะเลี้ยง สรุปลักษณะการณรายสินค้าสำคัญ ดังนี้

(1) ยางพารา

สถานการณ์ด้านการผลิต

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีเนื้อที่กรีดยางเพิ่มขึ้นจาก 19.11 ล้านไร่ ในปี 2560 เป็น 21.96 ล้านไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.59 ต่อปี และผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก 4.43 ล้านตัน (ยางแห้ง) ในปี 2560 เป็น 4.76 ล้านตัน (ยางแห้ง) ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.89 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงจาก 236 กิโลกรัมต่อไร่ (ยางดิบ) เหลือ 220 กิโลกรัมต่อไร่ (ยางดิบ) ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 1.72 ต่อปี โดยเนื้อที่กรีดยางได้และผลผลิตเพิ่มขึ้น มีสาเหตุจากในช่วงปี 2553 – 2554 ราคายางพาราอยู่ในระดับสูงจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูกโดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยในปี 2564 ประเทศไทยมีเนื้อที่ปลูกยางพารามากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากอินโดนีเซีย แต่ไทยเป็นประเทศที่มีผลผลิตยางมากที่สุดของโลก

การผลิตยางพาราของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า เนื้อที่กรีดยางเพิ่มขึ้นจาก 2.98 ล้านไร่ ในปี 2560 เป็น 3.02 ล้านไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.26 ต่อปี และผลผลิตลดลงจาก 0.68 ล้านตัน (ยางแห้ง) ในปี 2560 เป็น 0.60 ล้านตัน (ยางแห้ง) ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 2.87 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงจาก 252 กิโลกรัมต่อไร่ (ยางดิบ) เหลือ 224 กิโลกรัมต่อไร่ (ยางดิบ) ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 2.86 ต่อปี

พื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จากข้อมูล Agrimap Online ปี 2565 พบว่าแบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) 977,459.94 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 43.78 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) 479,436.58 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.48 พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) 48,748.79 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.66 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) 336,714.02 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.08 (ตารางที่ 12)

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกรลดลงจาก 13,680.43 บาทต่อไร่ ในปี 2560 เหลือ 13,201.11 บาทต่อไร่ ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 0.09 ต่อปี แต่ผลผลิตต่อไร่ที่ลดลงในแต่ละปี ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัมเพิ่มขึ้นจาก 57.97 บาทต่อกิโลกรัม ในปี 2560 เป็น 59.20 บาทต่อกิโลกรัม ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.07 ต่อปี

ตารางที่ 11 เนื้อที่กรีต ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ยางพาราของกลุ่มจังหวัดอันดามัน ปี 2560 – 2564

จังหวัด	ปี	เนื้อที่กรีต (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิต/ไร่ (ยางดิบ) (กก.)
			ยางดิบ	ยางแห้ง	
ทั่วประเทศ	2560	19,106,742	4,503,101	4,433,101	236
	2561	20,791,308	4,922,650	4,852,650	237
	2562	21,489,732	4,848,620	4,778,620	226
	2563	21,984,446	4,859,666	4,789,666	221
	2564*	21,955,814	4,829,865	4,759,865	220
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.59	1.86	1.89	-1.72
ภาคใต้	2560	11,867,825	2,979,595	2,909,595	251
	2561	12,236,196	3,107,655	3,037,655	254
	2562	12,325,143	2,959,133	2,889,133	240
	2563	12,496,982	2,902,026	2,832,026	232
	2564*	12,491,862	2,836,832	2,766,832	227
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.30	-1.16	-1.19	-2.45
กลุ่มอันดามัน	2560	2,983,806	751,473	681,473	252
	2561	3,118,239	1,132,226	1,062,226	257
	2562	3,026,329	734,904	664,904	243
	2563	3,020,139	710,286	640,286	235
	2564*	3,015,175	674,801	604,801	224
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.26	-2.60	-2.87	-2.86
กระบี่	2560	509,786	135,008	65,008	265
	2561	587,424	153,980	83,980	262
	2562	581,501	145,420	75,420	250
	2563	559,380	133,651	63,651	239
	2564*	546,209	125,831	55,831	230
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.02	-1.36	-2.22	-3.47
ตรัง	2560	1,240,274	304,770	234,770	246
	2561	1,183,978	308,379	238,379	260
	2562	1,195,090	292,785	222,785	245
	2563	1,185,411	287,114	217,114	242
	2564*	1,189,735	272,304	202,304	229
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-1.01	-2.74	-3.59	-1.67

จังหวัด	ปี	เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิต/ไร่ (ยางดิบ) (กก.)
			ยางดิบ	ยางแห้ง	
พังงา	2560	543,545	142,797	72,797	263
	2561	482,373	124,510	54,510	258
	2562	482,881	115,645	45,645	239
	2563	510,152	116,945	46,945	229
	2564*	509,111	110,161	40,161	216
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-1.43	-6.15	-13.25	-4.78
ภูเก็ต	2560	58,389	11,624	-58,376	199
	2561	53,983	10,522	-59,478	195
	2562	55,270	10,398	-59,602	188
	2563	58,133	10,557	-59,443	182
	2564*	58,578	10,527	-59,473	180
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.20	-2.35	0.47	-2.47
ระนอง	2560	275,115	69,227	-773	252
	2561	298,788	74,602	4,602	250
	2562	298,474	71,605	1,605	240
	2563	296,633	65,602	-4,398	221
	2564*	295,771	63,241	-6,759	214
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.90	-2.06	-270.20	-3.97
สตูล	2560	356,697	88,047	18,047	247
	2561	404,567	102,370	32,370	253
	2562	413,113	99,051	29,051	240
	2563	410,430	96,417	26,417	235
	2564*	415,771	92,737	22,737	223
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.05	1.64	11.53	-2.47

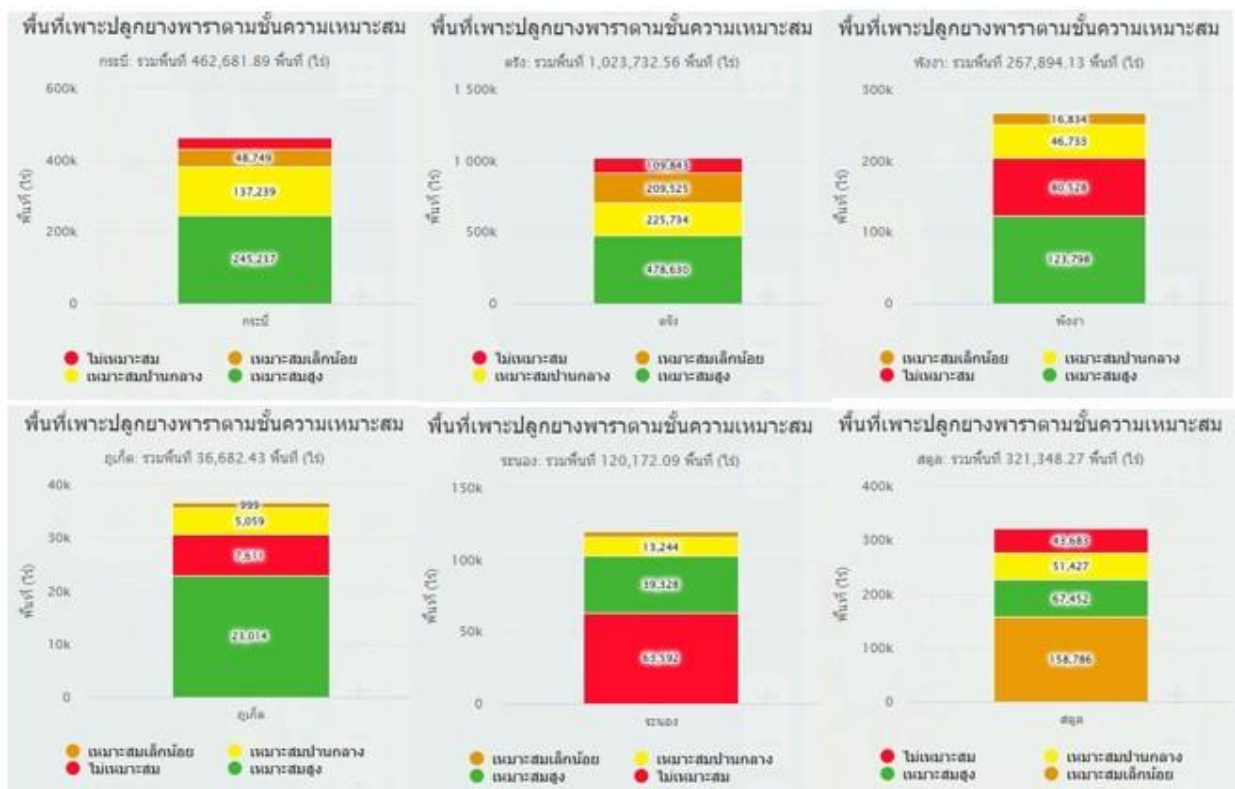
หมายเหตุ: *ประมาณการ ข้อมูล ณ วันที่ 18 พฤษภาคม 2565

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 12 พื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

จังหวัด	พื้นที่ปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	รวม
กลุ่มจังหวัดอันดามัน	977,459.94	479,436.58	438,900.84	336,714.02	2,232,511.38
คิดเป็นร้อยละ	43.78	21.48	19.66	15.08	100.00
กระบี่	245,237.45	137,238.77	48,748.79	31,456.88	462,681.89
ตรัง	478,630.00	225,734.30	209,525.13	109,843.13	1,023,732.56
พังงา	123,798.22	46,732.98	16,834.48	80,528.45	267,894.13
ภูเก็ต	23,013.98	5,059.29	998.51	7,610.66	36,682.44
ระนอง	39,327.89	13,244.32	4,008.34	63,591.54	120,172.09
สตูล	67,452.40	51,426.92	158,785.59	43,683.36	321,348.27

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th

ภาพที่ 8 พื้นที่เพาะปลูกยางพาราตามชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ 13 ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกร ปี 2560 – 2564

ปี	ต้นทุนผันแปร (บาท/ไร่)	ต้นทุนคงที่ (บาท/ไร่)	ต้นทุนทั้งหมด (บาท/ไร่)	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท/กก.)
2560	9,318.74	4,361.69	13,680.43	57.97
2561	9,170.46	4,238.93	13,409.39	55.87
2562	9,013.09	4,247.40	13,260.49	58.67
2563	8,925.77	4,236.44	13,162.21	59.56
2564*	8,954.56	4,246.55	13,201.11	59.20
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-1.06	-0.54	-0.90	1.07

หมายเหตุ: *ประมาณการ

ที่มา: หนังสือสถานการณ์สินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม 2565 สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ธันวาคม 2565

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการใช้

(1.1) ความต้องการใช้ยางพาราแยกตามชนิดของยาง

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความต้องการใช้ยางพาราของไทยลดลงจาก 653,243 ตัน ในปี 2560 เหลือ 623,000 ตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 1.76 ต่อปี โดยความต้องการใช้ยางพาราแยกตามชนิดได้ ดังนี้

(1.1.1) ยางแผ่นรมควัน มีการใช้ในประเทศลดลงจาก 151,420 ตัน ในปี 2560 เหลือ 78,026 ตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 15.56 ต่อปี

(1.1.2) ยางแท่ง มีการใช้ในประเทศลดลงจาก 277,106 ตัน ในปี 2560 เหลือ 223,602 ตัน ในปี 2561 และเพิ่มขึ้นเป็น 302,002 ตัน ในปี 2564 โดยภาพรวมการใช้ยางแท่งลดลงร้อยละ 0.03 ต่อปี

(1.1.3) น้ำยางข้น มีการใช้ในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 178,293 ตัน ในปี 2560 เป็น 218,872 ตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.92 ต่อปี

(1.1.4) ยางอื่น ๆ มีการใช้ในประเทศลดลงจาก 46,424 ตัน ในปี 2560 เหลือ 24,100 ตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 12.57 ต่อปี

(1.2) ความต้องการใช้ยางพาราแยกตามประเภทอุตสาหกรรม

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ความต้องการใช้ยางพาราของไทยแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ดังนี้

(1.2.1) อุตสาหกรรมยางล้อ เป็นอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้ยางพารา มากที่สุด มีการใช้ยางพาราลดลงจาก 412,801 ตัน ในปี 2560 เหลือ 380,705 ตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 4.65 ต่อปี

(1.2.2) อุตสาหกรรมถุงมือยาง มีการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 55,367 ตัน ในปี 2560 เป็น 60,747 ตัน ในปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.82 ต่อปี

(1.2.3) อุตสาหกรรมยางยืด มีการใช้ยางพาราลดลงจาก 111,500 ตัน ในปี 2560 เหลือ 111,163 ตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 0.001 ต่อปี

(1.2.4) อุตสาหกรรมยางรัดของ มีการใช้ยางพาราลดลงจาก 27,546 ตัน ในปี 2560 เหลือ 10,994 ตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 18.65 ต่อปี

(1.2.5) อุตสาหกรรมอื่น ๆ มีการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้นจาก 46,029 ตัน ในปี 2560 เป็น 59,392 ตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.89 ต่อปี

(2) การส่งออก

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ภาพรวมการส่งออกยางพาราของไทยมีอัตราการขยายตัวลดลง ร้อยละ 2.77 ต่อปี จาก 4.42 ล้านตัน ในปี 2560 เพิ่มขึ้นเป็น 4.32 ล้านตัน ในปี 2561 และลดลงเหลือ 3.96 ล้านตัน ในปี 2564 เนื่องจากตั้งแต่ปี 2559 เป็นต้นมาประเทศจีนมีความต้องการใช้ยางพาราในอุตสาหกรรมยานยนต์และ อุตสาหกรรมต่อเนื่องเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2562 ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันการส่งออกยางพาราของไทยได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าระหว่างประเทศจีนและสหรัฐอเมริกาที่ยืดเยื้อ รวมทั้งการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ประมาณการส่งออกยางพาราของไทยในปี 2563 ลดลงเหลือ 3.74 ล้านตัน และในปี 2564 สถานการณ์การใช้ยางโลกปรับตัวดีขึ้น คาดว่าจะส่งผลให้ไทยส่งออกเพิ่มขึ้นได้เป็น 3.96 ล้านตัน ซึ่งสถานการณ์การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ยังคงส่งผลให้ปริมาณส่งออกยางพาราไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้เท่าที่ควร สำหรับการส่งออกยางพาราของไทย จำแนกตามชนิดผลิตภัณฑ์ จากข้อมูลการส่งออกสินค้ายางพาราของกรมศุลกากร พบว่ายางผสมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.25 ต่อปี สำหรับการส่งออกยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ยางคอมพาวด์ และยางอื่น ๆ มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 10.86 ร้อยละ 2.83 ร้อยละ 2.08 ร้อยละ 10.80 และร้อยละ 15.17 ต่อปี ตามลำดับ สำหรับประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย ได้แก่

(2.1) จีน มีการนำเข้ายางพาราจากไทย 2.71 ล้านตัน ในปี 2560 ลดลงเหลือ 2.44 ล้านตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 3.56 ต่อปี

(2.2) มาเลเซีย มีแนวโน้มนำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้นจาก 0.35 ล้านตัน ในปี 2560 เป็น 0.37 ล้านตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.38 ต่อปี

(2.3) ญี่ปุ่น มีแนวโน้มนำเข้ายางพาราจากไทยลดลงจาก 0.21 ล้านตัน ในปี 2560 เหลือ 0.19 ล้านตัน ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 4.61 ต่อปี

(2.4) สหรัฐอเมริกา นำเข้ายางพาราจากไทยเพิ่มขึ้นจากปริมาณ 0.18 ล้านตัน ในปี 2560 เป็น 0.22 ล้านตัน ในปี 2562 และลดลงเหลือ 0.19 ล้านตัน ในปี 2564 ทำให้ในภาพรวมการส่งออกยางพาราไปสหรัฐอเมริกาลดลงร้อยละ 0.03 ต่อปี

(3) ราคา

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ราคายางพาราในประเทศปรับตัวลดลงต่ำ เนื่องจากความกังวลของนักลงทุนที่มีต่อความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยเฉพาะในปี 2562 ได้รับผลจากมาตรการทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา ทำให้ราคายางยังคงผันผวนและปรับตัวในกรอบจำกัด และลดลงต่อเนื่องมาจนถึงเดือนกรกฎาคมของปี 2563 เนื่องจากผลของการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้นักลงทุนชะลอการซื้อขายยาง และราคายางกลับมาปรับตัวสูงขึ้นในไตรมาสที่สามของปี 2563 เนื่องจากมีฝนตกหนักในพื้นที่ปลูกยางหลายพื้นที่ รวมทั้งขาดแคลนแรงงานกรีตและแรงงานในโรงงานแปรรูปยาง จนถึงปี 2564 ซึ่งยังคงได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนแรงงานรวมถึงการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์ของประเทศจีน โดยราคายางพาราในตลาดต่าง ๆ เป็นดังนี้

(3.1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ราคายางแผ่นดิบคุณภาพ 3 ยางก้อนคละ และน้ำยางสดที่เกษตรกรขายได้ ในช่วงปี 2560 - ตุลาคม 2564 ลดลงร้อยละ 0.57 ร้อยละ 3.16 และร้อยละ 0.97 ต่อปี ตามลำดับ

(3.2) ราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพารา

ราคาประมูลยางแผ่นดิบคุณภาพ 3 และยางแผ่นรมควันชั้น 3 ณ ตลาดกลางยางพาราสงขลาในช่วงปี 2560 - ตุลาคม 2564 ลดลงร้อยละ 1.05 และร้อยละ 1.13 ต่อปี ตามลำดับ ตารางที่ 14 ความต้องการใช้ยางพาราในประเทศแยกตามชนิดของยาง ปี 2560 - 2564

หน่วย: ตัน

ปี	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	อื่น ๆ	รวม
2560	151,420	277,106	178,293	46,424	653,243
2561	125,490	274,373	188,241	43,531	631,635
2562	47,686	223,602	357,181	34,615	663,084
2563	87,132	230,214	222,061	42,178	581,585
2564*	78,026	302,002	218,872	24,100	623,000
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-15.56	-0.03	5.92	-12.57	-1.76

หมายเหตุ: * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา: กองการยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 15 การใช้ยางพาราในประเทศแยกตามประเภทอุตสาหกรรม ปี 2560 – 2564

หน่วย: ตัน

ปี	ยางล้อ	ถุงมือยาง	ยางยืด	ยางรัดของ	อื่น ๆ	รวม
2560	412,801	55,367	111,500	27,546	46,029	653,243
2561	416,049	51,537	113,850	4,723	45,476	631,635
2562	413,019	64,378	111,471	8,605	65,611	663,084
2563	303,895	75,366	114,530	3,764	84,030	581,585
2564*	380,705	60,747	111,163	10,994	59,392	623,000
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-4.65	5.82	0.001	-18.65	11.89	-1.76

หมายเหตุ: * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา: กองการยาง กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 16 การส่งออกยางพาราของไทยแยกตามชนิดยาง ปี 2560 – 2564

หน่วย: ล้านบาท

ปี	ยางแผ่นรมควัน	ยางแท่ง	น้ำยางข้น	ยางคอมปาวด์	ยางผสม	อื่น ๆ	รวม
2560	0.71	1.54	0.71	0.07	1.12	0.09	4.24
2561	0.56	1.49	0.77	0.08	1.34	0.08	4.32
2562	0.48	1.48	0.67	0.05	1.20	0.06	3.94
2563	0.38	1.09	0.68	0.05	1.49	0.05	3.74
2564*	0.49	1.56	0.68	0.05	1.13	0.05	3.96
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-10.68	-2.83	-2.08	-10.80	1.25	-15.17	-2.77

หมายเหตุ: * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 17 การส่งออกยางพาราของไทยไปยังประเทศคู่ค้าที่สำคัญ ปี 2560 – 2564

หน่วย: ล้านบาท

ปี	จีน	มาเลเซีย	ญี่ปุ่น	สหรัฐอเมริกา	อื่น ๆ	รวม
2560	2.71	0.35	0.21	0.18	0.79	4.24
2561	2.68	0.38	0.21	0.19	0.86	4.32
2562	2.27	0.38	0.20	0.22	0.87	3.94
2563	2.30	0.39	0.16	0.17	0.72	3.74
2564*	2.44	0.37	0.19	0.19	0.77	3.96
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-3.56	1.38	-4.61	-0.03	-2.26	-2.77

หมายเหตุ: * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 18 ราคาขายพาราที่เกษตรกรขายได้ และราคาประมูล ณ ตลาดกลางยางพาราสงขลาปี 2560 - ตุลาคม 2564

ปี	ราคาขายพาราที่เกษตรกรขายได้ ^{1/}			ราคาประมูล ณตลาดกลางยางพาราสงขลา ^{2/}	
	ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3	ยางก้อนคละ	น้ำยางสด	ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3	ยางแผ่นรมควันชั้น 3
2560	55.81	25.65	50.98	60.65	63.61
2561	40.96	19.65	37.62	43.58	45.83
2562	41.04	19.81	37.49	44.75	47.23
2563	44.85	18.53	40.70	46.59	49.61
2564*	51.83	22.44	46.67	55.65	57.77
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.57	-3.16	-0.97	-1.05	-1.13

หมายเหตุ: * มกราคม - ตุลาคม

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{2/} การยางแห่งประเทศไทย

(2) ปาล์มน้ำมัน

สถานการณ์ด้านการผลิต

ปี 2560 – 2564 เนื้อที่ให้ผลและผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.06 ต่อปี และร้อยละ 3.88 ต่อปี ตามลำดับ ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 1.14 ต่อปี เนื่องจากผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญ ทำให้มีภาวะฝนทิ้งช่วงและกระทบการผลิตในแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ โดยปี 2564 ทั้งประเทศมีเนื้อที่ให้ผล 6.07 ล้านไร่ ผลผลิต 16.79 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 2,769 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากเนื้อที่ให้ผล 5.87 ล้านไร่ ผลผลิต 16.22 ล้านตัน และผลผลิตต่อไร่ 2,763 กิโลกรัม ในปี 2563 ร้อยละ 3.32, 3.53 และ 0.22 ตามลำดับ เนื่องจากภาคใต้ที่เป็นแหล่งผลิตที่สำคัญของไทย มีปริมาณน้ำฝนมากขึ้นในช่วงปลายปี 2563 รวมทั้งในปี 2564 มีฝนตกต่อเนื่อง การกระจายของฝนดี ส่งผลทำให้ต้นปาล์มน้ำมันที่จะให้ผลผลิตในช่วงกลางถึงปลายปี 2564 ได้รับน้ำเพียงพอ และการพัฒนาของทะเลสาบสมบูรณ์ดี

การผลิตปาล์มน้ำมันของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจาก 1.65 ล้านไร่ ในปี 2560 เป็น 1.95 ล้านไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.23 ต่อปี และผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก 5.01 ล้านตัน ในปี 2560 เป็น 5.69 ล้านตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.04 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงจาก 3,062 กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ 2,917 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 1.17 ต่อปี

พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จากข้อมูล AGRIMAP ONLINE ปี 2565 พบว่าแบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) 600,740.45 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.55 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) 630,712.84 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 39.42 พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) 223,604.80 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.98 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) 144,899.47 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.06 (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 19 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตต่อไร่ปาล์มน้ำมันของไทย ปี 2560 – 2564

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก. / ไร่)
ทั่วประเทศ	2560	4,982,074	14,452,284	2,901
	2561	5,335,814	15,483,534	2,902
	2562	5,673,565	16,422,852	2,895
	2563	5,870,742	16,221,919	2,763
	2564*	6,065,404	16,794,621	2,769
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	5.06	3.88	-1.14
ภาคใต้	2560	4,289,727	13,037,289	3,039
	2561	4,606,857	13,915,886	3,021
	2562	4,883,014	14,784,987	3,028
	2563	5,048,519	14,604,810	2,893
	2564*	5,201,473	15,141,624	2,911
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.95	3.86	-1.05
กลุ่มอันดามัน	2560	1,654,865	5,066,495	3,062
	2561	1,726,998	5,244,234	3,037
	2562	1,845,316	5,641,928	3,057
	2563	1,890,125	5,459,028	2,888
	2564*	1,952,480	5,694,684	2,917
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.23	3.04	-1.17
กระบี่	2560	1,058,185	3,309,166	3,127
	2561	1,086,190	3,383,122	3,115
	2562	1,106,941	3,504,487	3,166
	2563	1,122,439	3,345,467	2,981
	2564*	1,142,720	3,459,013	3,027
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.94	1.17	-0.76
ตรัง	2560	179,181	536,827	2,996
	2561	191,989	556,291	2,898
	2562	252,928	714,856	2,826
	2563	268,699	730,735	2,720
	2564*	280,335	761,110	2,715
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	12.36	9.63	-2.42
พังงา	2560	209,171	635,250	3,037
	2561	219,724	656,715	2,989

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก. / ไร่)
พังงา	2562	227,190	683,154	3,007
	2563	233,954	668,612	2,858
	2564*	252,352	726,774	2,880
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.82	3.49	-1.29
ภูเก็ต	2560	1,746	4,531	2,595
	2561	1,774	4,593	2,589
	2562	2,469	6,476	2,623
	2563	2,450	6,058	2,473
	2564*	2,730	6,779	2,483
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	12.86	11.95	-1.06
ระนอง	2560	101,023	312,890	3,097
	2561	119,055	366,956	3,082
	2562	138,453	429,817	3,104
	2563	144,302	417,281	2,892
	2564*	149,102	436,422	2,927
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	10.42	9.02	-1.35
สตูล	2560	105,559	267,831	2,537
	2561	108,266	276,557	2,554
	2562	117,335	303,138	2,584
	2563	118,281	290,875	2,459
	2564*	125,241	304,586	2,432
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	4.41	3.38	-1.02

หมายเหตุ: *ประมาณการ ข้อมูล ณ วันที่ 14 มีนาคม 2565

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 20 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

จังหวัด	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	รวม
กลุ่มจังหวัดอันดามัน	600,740.45	630,712.84	223,604.80	144,899.47	1,599,957.56
คิดเป็นร้อยละ	37.55	39.42	13.98	9.06	100.00
กระบี่	364,368.46	471,486.20	110,710.82	75,518.21	1,022,083.69
ตรัง	108,637.15	60,422.26	30,526.04	6,470.05	206,055.50
พังงา	75,892.11	52,936.01	35,405.32	23,542.44	187,775.88
ภูเก็ต	1,440.22	381.19	101.65	229.59	2,152.65

จังหวัด	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	รวม
ระนอง	22,856.12	38,831.34	8,108.94	27,012.34	96,808.74
สตูล	27,546.39	6,655.84	38,752.03	12,126.84	85,081.10

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th

ภาพที่ 9 พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันตามชั้นความเหมาะสม
สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการใช้

ปี 2560 – 2564 ความต้องการใช้ปาล์มน้ำมันดิบเพื่อการบริโภคของไทย มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 0.53 ต่อปี ในขณะที่ความต้องการใช้ปาล์มน้ำมันดิบเพื่อพลังงานทดแทน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5.62 ต่อปี โดยปี 2564 มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อการบริโภค 1.24 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 1.03 ล้านตันในปี 2563 ร้อยละ 19.75 และมีความต้องการใช้ปาล์มน้ำมันดิบเพื่อพลังงานทดแทน 1.14 ล้านตัน ลดลงจาก 1.50 ล้านตันในปี 2563 ร้อยละ 23.60 เนื่องจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้ภาคการขนส่งและระบบโลจิสติกส์มีการใช้น้ำมันดีเซลลดลง ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อพลังงานทดแทนลดลง

(2) การส่งออก

ปี 2560 – 2564 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ของ ไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.25 ต่อปี และร้อยละ 8.16 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2564 มีปริมาณการส่งออก น้ำมันปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ 606,583 ตัน มูลค่า 22,208 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 297,917 ตัน มูลค่า 6,419 ล้านบาท ในปี 2563 ร้อยละ 103.61 และร้อยละ 235.52 เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลกอยู่ในระดับสูง ส่งผลทำให้ ไทยมีความสามารถในการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ได้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง เป็นปัจจัยบวกต่อการส่งออก

(3) การนำเข้า

ปี 2560 – 2564 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ของ ไทย มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 8.30 ต่อปี และร้อยละ 13.62 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2564 มีปริมาณนำเข้าน้ำมัน ปาล์มดิบและผลิตภัณฑ์ 46,658 ตัน มูลค่า 1,791 ล้านบาท ลดลง 91,272 ตัน มูลค่า 2,926 ล้านบาทในปี 2563 ร้อยละ 48.88 และร้อยละ 38.79 ตามลำดับ

(4) ราคา

ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มของไทยขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิต ปริมาณการใช้ และสต็อกภายในประเทศ รวมทั้งสถานการณ์ราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลก โดยราคามีความเคลื่อนไหว ดังนี้

(4.1) ราคาผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้ ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 – 2564) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.39 ต่อปี โดยปี 2564 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 6.56 บาท เพิ่มขึ้นจาก 4.27 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 53.63

(4.2) ราคาน้ำมันปาล์มดิบขายส่งกทม. ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 – 2564) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.37 ต่อปี โดยปี 2564 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 37.20 บาท เพิ่มขึ้นจาก 28.10 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 32.38

(4.3) ราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ขายส่งกทม. ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 – 2564) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.70 ต่อปี โดยปี 2564 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 39.61 บาท เพิ่มขึ้นจาก 31.24 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 26.79

ตารางที่ 21 บัญชีสมดุลน้ำมันปาล์มดิบของไทย ปี 2560 – 2564

ปี	สต็อกต้นปี	ผลผลิต	นำเข้า	รวม	ส่งออก	บริโภครายใน		สต็อกปลายปี	รวม
						บริโภค	พลังงานทดแทน		
2560	0.293	2.626	0.006	2.925	0.303	1.166	0.971	0.485	2.925
2561	0.485	2.778	0.003	3.266	0.373	1.227	1.200	0.466	3.266
2562	0.466	3.034	0.004	3.504	0.296	1.362	1.527	0.319	3.504
2563	0.319	2.652	0.003	2.974	0.236	1.033	1.496	0.209	2.974
2564 ^{1/}	0.209	2.930	0.001	3.140	0.544	1.237	1.143	0.216	3.140
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-10.33	1.74	-36.90	0.48	7.39	-0.53	5.62	-21.50	0.48

หมายเหตุ: ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: กรมการค้าภายใน

ตารางที่ 22 บัญชีสมดุลน้ำมันปาล์มดิบของไทย ปี 2560 – 2564

รายการ	การส่งออก		การนำเข้า	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2560	429,959	11,752	81,797	3,783
2561	474,840	10,792	70,646	2,834
2562	380,869	6,661	72,959	2,376
2563	297,917	6,619	91,272	2,926
2564 ^{1/}	606,583	22,208	46,658	1,791
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.25	8.16	-8.30	-13.62

หมายเหตุ: ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: กรมการค้าภายใน

ตารางที่ 23 ราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564 ^{1/}	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ผลปาล์มสดที่เกษตรกรขายได้	4.10	3.11	2.60	4.27	6.56	13.39
น้ำมันปาล์มดิบตลาดขายส่ง กทม.	24.88	19.57	18.23	28.10	37.20	12.37
น้ำมันปาล์มดิบตลาดมาเลเซีย	22.24	18.39	16.60	21.12	34.42	10.65
น้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ตลาดขายส่ง กทม.	28.96	23.16	21.58	31.24	39.21	9.70

หมายเหตุ: ^{1/} ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(3) ทุเรียน

สถานการณ์ด้านการผลิต

ปี 2560 - 2564 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ เพิ่มขึ้นจาก 646,248 ไร่ 665,420 ตัน และ 1,030 กิโลกรัม ในปี 2560 เป็น 865,486 ไร่ 1,216,728 ตัน และ 1,406 กิโลกรัม ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.59 ร้อยละ 16.73 และร้อยละ 8.56 ต่อปี ตามลำดับ เนื่องจากการขยายเนื้อที่ปลูกใหม่ ปี 2560 เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่มาปลูกทุเรียนแทนพืชอื่น เช่น ยางพารา เงาะ ลองกอง และปาล์มน้ำมัน เป็นต้น ประกอบกับราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีและตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง จึงจูงใจให้เกษตรกรบำรุงดูแลรักษาสวนทุเรียนเป็นอย่างดี

การผลิตทุเรียนของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า เนื้อที่ให้ผล เพิ่มขึ้นจาก 43,283 ไร่ ในปี 2560 เป็น 47,687 ไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.46 ต่อปี และผลผลิตเพิ่มขึ้น จาก 21,113 ตัน ในปี 2560 เป็น 36,007 ตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.87 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ ลดลงจาก 488 กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ 755 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.31 ต่อปี

พื้นที่ปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จากข้อมูล AGRIMAP ONLINE ปี 2565 พบว่าแบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) 4,268.79 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 19.22 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) 1,553.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.99 พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) 8,398.05 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 37.81 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) 7,992.31 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.98 ดังตารางที่ 25 ตารางที่ 24 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตต่อไร่ทุเรียนของไทย ปี 2560 - 2564

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)
ทั่วประเทศ	2560	646,248	665,420	1,030
	2561	679,636	762,618	1,122
	2562	729,541	1,024,860	1,405
	2563	797,732	1,116,068	1,399
	2564*	865,486	1,216,728	1,406
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	7.59	16.73	8.56
ภาคใต้	2560	339,815	200,087	589
	2561	359,135	311,841	868
	2562	384,895	482,140	1,253
	2563	437,993	518,896	1,185
	2564*	465,276	576,594	1,239
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	8.22	32.30	22.71
กลุ่มอันดามัน	2560	43,283	21,113	488
	2561	43,866	29,971	683

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)
กลุ่มอันดามัน	2562	44,331	36,314	819
	2563	46,252	32,415	701
	2564*	47,687	36,007	755
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	2.46	15.87	13.31
กระบี่	2560	2,019	562	278
	2561	1,992	611	307
	2562	2,194	1,003	457
	2563	3,258	1,323	406
	2564*	3,269	1,299	397
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	14.41	25.74	11.49
ตรัง	2560	1,855	440	237
	2561	1,876	970	517
	2562	2,077	1,234	594
	2563	1,736	945	544
	2564*	1,806	1,005	556
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.13	32.65	31.71
พังงา	2560	6,090	1,727	284
	2561	6,008	2,704	450
	2562	6,161	3,678	597
	2563	6,326	2,916	461
	2564*	6,504	2,856	439
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.67	17.45	15.89
ภูเก็ต	2560	2,136	186	87
	2561	2,243	717	320
	2562	2,317	854	369
	2563	2,485	742	299
	2564*	2,479	724	292
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.83	72.26	65.45
ระนอง	2560	29,629	17,544	592
	2561	30,623	24,392	797
	2562	30,333	28,854	951
	2563	31,197	25,847	829
	2564*	32,018	29,257	914

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก./ไร่)
ระนอง	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.97	15.02	12.84
สตูล	2560	1,554	654	421
	2561	1,124	577	513
	2562	1,249	691	553
	2563	1,250	642	514
	2564*	1,611	866	538
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.10	8.95	6.82

หมายเหตุ: *ประมาณการ ข้อมูล ณ วันที่ 6 พฤษภาคม 2565

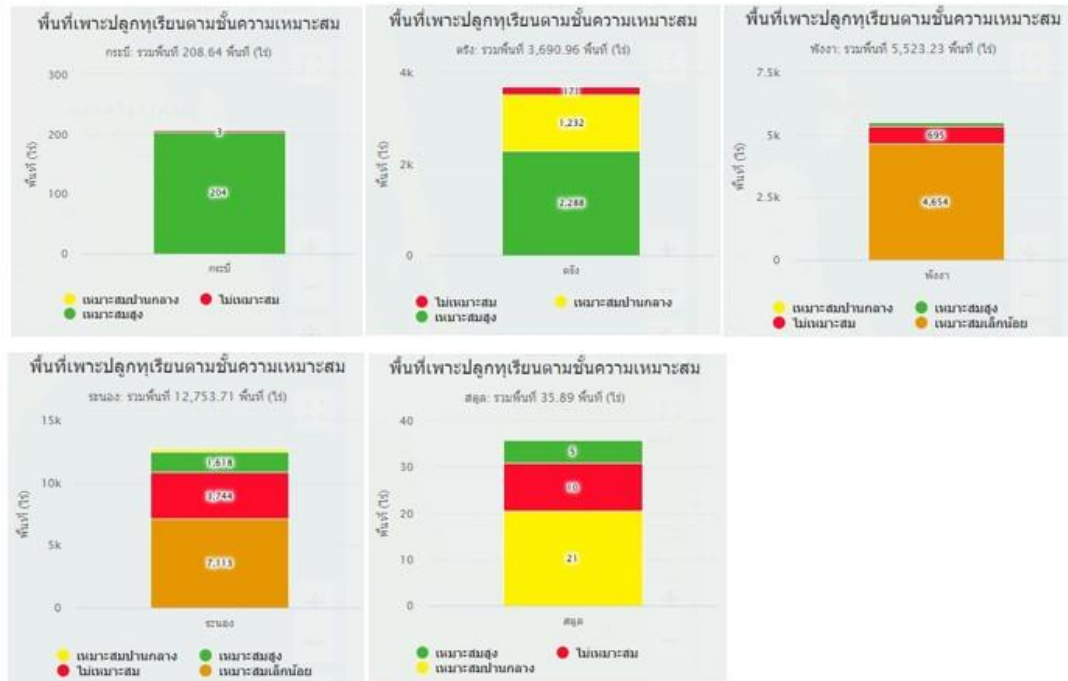
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 25 พื้นที่ปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

จังหวัด	พื้นที่ปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	รวม
กลุ่มจังหวัดอันดามัน	4,268.79	1,553.25	8,398.05	7,992.31	22,212.40
คิดเป็นร้อยละ	19.22	6.99	37.81	35.98	100.00
กระบี่	204.18	1.42	-	3.03	208.63
ตรัง	2,288.25	1,231.51	-	171.19	3,690.95
พังงา	153.21	20.94	4,653.79	695.29	5,523.23
ภูเก็ต	-	-	-	-	-
ระนอง	1,618.12	278.82	3,744.26	7,112.50	12,753.70
สตูล	5.03	20.56	-	10.30	35.89

หมายเหตุ: จังหวัดภูเก็ตไม่มีรายงานข้อมูลพื้นที่ปลูกทุเรียนในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th/, 2565

ภาพที่ 10 พื้นที่เพาะปลูกทุเรียนตามชั้นความเหมาะสม
สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2560 - 2564 ความต้องการบริโภคภายในประเทศเพิ่มขึ้นจาก 147,290 ตัน ในปี 2560 เป็น 291,429 ตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.73 ต่อปี ซึ่งการบริโภคส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปทุเรียนผลสด

ปี 2564 การบริโภคภายในประเทศลดลงจาก 454,230 ตัน ในปี 2563 หรือร้อยละ 35.84 เนื่องจากทุเรียนเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะตลาดจีน ส่งผลให้ราคาส่งออกสูงกว่าราคาในประเทศ จึงใจให้เกษตรกรเพิ่มการส่งออก ประกอบกับเส้นทางการขนส่งไปยังจีนในปัจจุบันมีทั้งทางเรือจากท่าเรือแหลมฉบัง ทางบกจากเส้นทาง R9 เส้นทาง R3A และเส้นทาง R12 รวมทั้งทางเครื่องบิน และมีการจำหน่ายผ่านระบบสั่งซื้อล่วงหน้า (Pre-Order platform) ภายใต้ความร่วมมือระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ บริษัทเอกชน และสหกรณ์ผลไม้ อาทิ สหกรณ์เมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งเป็นการสร้างแบรนด์ทุเรียนไทยตามแนวทางเกษตรสร้างสรรค์ (Creative Agriculture) เกษตรกรชาวสวนทุเรียนและสหกรณ์จึงเน้นการส่งออกทุเรียนมากขึ้น ทั้งนี้ การบริโภคภายในประเทศขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด และปริมาณการส่งออก

(2) การส่งออก

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกทุเรียนรายใหญ่ของโลก ตลาดหลักสำคัญคือ จีน โดยส่งออกในรูปทุเรียนสดมากกว่าร้อยละ 90 ของการส่งออกทั้งหมด ในปี 2560 - 2564 การส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ของไทยเพิ่มขึ้นจาก 505,426 ตัน (คิดเป็นทุเรียนสด 515,776 ตัน) มูลค่า 24,943 ล้านบาท ในปี 2560

เป็น 904,597 ตัน (คิดเป็นทุเรียนสด 910,029 ตัน) มูลค่า 115,095 ล้านบาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.96 และร้อยละ 45.88 ต่อปี ตามลำดับ แบ่งเป็น

(2.1) ทุเรียนสด เพิ่มขึ้นจาก 490,489 ตัน มูลค่า 22,098.44 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 860,532 ตัน มูลค่า 105,946.99 ล้านบาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.42 และร้อยละ 47.87 ต่อปี ตามลำดับ

(2.2) ทุเรียนแช่แข็ง เพิ่มขึ้นจาก 13,303 ตัน มูลค่า 2,275.63 ล้านบาท ในปี 2560 เป็น 43,245 ตัน มูลค่า 8,797.83 ล้านบาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.17 และร้อยละ 35.45 ต่อปี ตามลำดับ

(2.3) ทุเรียนอบแห้ง ลดลงจาก 545 ตัน มูลค่า 431.33 ล้านบาท ในปี 2560 เหลือ 333 ตัน มูลค่า 288.24 ล้านบาท ในปี 2564 หรือลดจกร้อยละ 13.54 และร้อยละ 11.45 ต่อปี ตามลำดับ

(2.4) ทุเรียนกวน ลดลงจาก 1,089 ตัน มูลค่า 137.55 ล้านบาท ในปี 2560 เหลือ 487 ตัน มูลค่า 62.42 ล้านบาท ในปี 2564 หรือลดจกร้อยละ 16.93 และร้อยละ 14.52 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2564 การส่งออกทุเรียนและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจาก 653,476 ตัน มูลค่า 72,567 ล้านบาท (คิดเป็นทุเรียนสด 620,893 ตัน) ในปี 2563 เป็น 904,597 ตัน มูลค่า 115,095 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 38.43 และร้อยละ 58.61 ตามลำดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความต้องการของตลาดจีนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2546 จีนเริ่มยกเว้นภาษีนำเข้าทุเรียนสดให้ไทยภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (FTA) อาเซียน - จีน ทำให้ทุเรียนไทยมีศักยภาพทางการแข่งขันเพิ่มขึ้น สามารถครองส่วนแบ่งตลาดจีนเป็นอันดับหนึ่งในปัจจุบัน

(3) ราคา

(3.1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2560 - 2564 ราคาทุเรียนพันธุ์หมอนทองเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 71.81 บาท ในปี 2560 เป็นกิโลกรัมละ 113.98 บาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.66 ต่อปี สำหรับราคาทุเรียนพันธุ์ชะนีเกรดคละเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 44.38 บาท ในปี 2560 เป็นกิโลกรัมละ 72.34 บาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.62 ต่อปี

ปี 2564 ราคาทุเรียนพันธุ์หมอนทองเกรดคละและทุเรียนพันธุ์ชะนีเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 102.15 บาท และกิโลกรัมละ 68.28 บาท ในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.58 และร้อยละ 5.95 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการของตลาดที่เพิ่มขึ้นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(3.2) ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ

ปี 2560 - 2564 ราคาขายส่งทุเรียนพันธุ์หมอนทองและทุเรียนพันธุ์ชะนีเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 95.18 บาท และกิโลกรัมละ 71.57 บาท ในปี 2560 เป็นกิโลกรัมละ 120.13 บาท และกิโลกรัมละ 90.69 บาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.73 และร้อยละ 5.20 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2564 ราคาขายส่งทุเรียนพันธุ์ชะนีเพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 81.78 บาท ในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.90 ขณะที่ทุเรียนพันธุ์หมอนทองลดจกริโลกรัมละ 123.95 บาท ในปี 2563 หรือลดจกร้อยละ 3.08

(3.3) ราคาส่งออก

ปี 2560 - 2564 ราคาส่งออกทุเรียนสด ทุเรียนแช่แข็ง และทุเรียนกวน เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 45.05 บาท กิโลกรัมละ 171.06 บาท และกิโลกรัมละ 126.32 บาท ในปี 2560 เป็น กิโลกรัมละ 123.09 บาท กิโลกรัมละ 196.66 บาท และกิโลกรัมละ 132.41 บาท ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.23 ร้อยละ 1.78 และร้อยละ 3.53 ต่อปี ตามลำดับ

ปี 2564 ราคาส่งออกทุเรียนสดและทุเรียนกวน เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 105.70 บาท และกิโลกรัมละ 131.89 บาท ในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.45 และร้อยละ 0.39 ตามลำดับ ขณะที่ทุเรียนแช่แข็งลดลงจากกิโลกรัมละ 210.34 บาท ในปี 2563 หรือลดลงร้อยละ 6.50 ตารางที่ 26 การบริโภคภายในประเทศและการส่งออกทุเรียนสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2560 – 2564

ปี	การบริโภคในรูปผลสดภายในประเทศ ^{1/} (ตัน)	การส่งออก ^{2/}		
		ปริมาณ (ตันสด)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2560	147,290	515,776	505,426	24,943
2561	229,376	530,453	519,101	35,399
2562	327,364	690,797	682,807	51,181
2563	454,230	661,769	653,476	72,567
2564*	291,429	910,029	904,597	115,095
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	22.73	14.53	14.96	45.88

หมายเหตุ: * ประมาณการ

อัตราแปลง: ทุเรียนสด 10 กก. = ทุเรียนอบแห้ง 1 กก. และทุเรียนสด 6 กก. = ทุเรียนกวน 1 กก.

ที่มา: ^{1/}จากการคำนวณ, ^{2/}กรมศุลกากร

ตารางที่ 27 การส่งออกทุเรียนแยกเป็นรายผลิตภัณฑ์ ปี 2560 – 2564

ปริมาณ: ตัน / มูลค่า: ล้านบาท

ปี	ทุเรียนสด		ทุเรียนแช่แข็ง		ทุเรียนอบแห้ง		ทุเรียนกวน		รวม	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2560	490,489	22,098.44	13,303	2,275.63	545	431.33	1,089	137.55	505,426	24,943
2561	496,943	30,186.97	20,222	4,710.15	418	346.19	1,518	155.47	519,101	35,399
2562	655,395	45,481.46	25,986	5,370.49	215	197.72	1,211	131.75	682,807	51,181
2563	620,893	65,630.90	31,134	6,548.65	262	229.68	1,187	157.27	653,476	72,567
2564*	860,532	105,946.99	43,245	8,797.83	333	288.24	487	62.42	904,597	115,095
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	14.42	47.87	32.17	35.45	-13.54	-11.45	-16.93	-14.52	14.96	45.88

หมายเหตุ: * ประมาณการ

อัตราแปลง: ทุเรียนสด 10 กก. = ทุเรียนอบแห้ง 1 กก. และทุเรียนสด 6 กก. = ทุเรียนกวน 1 กก.

ที่มา: จากการคำนวณ, กรมศุลกากร

ตารางที่ 28 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่ง และราคาส่งออกทุเรียน ปี 2560 – 2564

หน่วย: บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/}		ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพ ^{2/}		ราคาส่งออก ^{3/}		
	หอมทอง	ชะนี	หอมทอง	ชะนี	ทุเรียนสด	ทุเรียนแช่แข็ง	ทุเรียนกวน
2560	71.81	44.38	95.18	71.57	45.05	171.06	126.32
2561	78.16	42.51	102.93	79.12	60.75	232.93	102.45
2562	99.86	63.37	116.41	83.85	69.41	206.67	108.80
2563	102.15	68.28	123.95	81.78	105.70	210.34	131.89
2564	113.98	72.34	120.13	90.69	123.09	196.66	132.41
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	12.66	15.62	6.73	5.20	29.23	1.78	3.53

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{2/} กรมการค้าภายใน, ^{3/} จากการคำนวณในตารางที่ 25

(4) มังคุด

สถานการณ์ด้านการผลิต

ปี 2560 - 2564 เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.47 ร้อยละ 11.80 และร้อยละ 11.05 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2564 มีเนื้อที่ให้ผล 424,777 ไร่ ผลผลิต 270,773 ตัน และผลผลิตต่อไร่ 637 กิโลกรัม ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 1.24 ร้อยละ 19.62 และร้อยละ 18.65 ตามลำดับ เนื่องจากเกษตรกรในแหล่งผลิตสำคัญในภาคตะวันออกโค่นต้นมังคุดที่อายุมาก เพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนซึ่งให้ผลตอบแทนดีกว่า และแหล่งผลิตทางภาคใต้ โค่นต้นมังคุดที่ปลูกแซมยางพาราและทุเรียน ส่วนผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตภาคตะวันออก สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย มีฝนตกติดต่อกันในช่วงปลายปี 2563 ความชื้นในดินสูง ประกอบกับสภาพอากาศหนาวเย็นยาวนานในช่วงต้นปี 2564 ไม่เหมาะสมกับการออกดอก ทำให้ออกดอกน้อย ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศลดลง

การผลิตมังคุดของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจาก 33,242 ไร่ ในปี 2560 เป็น 34,213 ไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.74 ต่อปี และผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก 11,591 ตัน ในปี 2560 เป็น 20,404 ตัน ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.96 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงจาก 349 กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ 596 กิโลกรัมต่อไร่ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.22 ต่อปี

พื้นที่ปลูกมังคุดในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จากข้อมูล AGRIMAP ONLINE ปี 2565 พบว่าแบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) 4,841.97 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.71 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) 1,313.99 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.99 พื้นที่เหมาะสมเล็กน้อย (S3) 22,912.35 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.63 และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) 3,838.39 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.66

ตารางที่ 29 เนื้อที่ให้ผล และผลผลิตต่อไร่มังคุดของไทย ปี 2560 – 2564

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก. / ไร่)
ทั่วประเทศ	2560	417,000	228,011	547
	2561	421,394	185,844	441
	2562	426,701	352,806	827
	2563	430,096	336,873	783
	2564*	424,777	270,773	637
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.47	11.80	11.05
ภาคใต้	2560	222,107	71,938	324
	2561	223,598	111,378	498
	2562	227,273	171,130	753
	2563	230,826	122,616	531
	2564*	228,795	162,477	710
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.75	28.16	27.28
กลุ่มอันดามัน	2560	33,242	11,591	349
	2561	33,871	18,658	551
	2562	32,961	21,770	660
	2563	33,911	15,672	462
	2564*	34,213	20,404	596
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	0.74	19.96	19.22
กระบี่	2560	1,478	327	221
	2561	1,364	330	242
	2562	996	400	402
	2563	1,047	399	381
	2564*	1,079	445	412
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-6.63	8.35	19.63
ตรัง	2560	3,028	669	221
	2561	3,052	1,311	430
	2562	3,207	1,515	472
	2563	3,270	1,361	416
	2564*	3,432	1,486	433
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.20	27.64	24.14

จังหวัด	ปี	เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก. / ไร่)
พิจิตร	2560	13,212	5,194	393
	2561	13,054	7,052	540
	2562	12,513	7,708	616
	2563	12,790	4,035	315
	2564*	12,826	5,827	454
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.71	10.46	11.69
ภูเก็ต	2560	453	83	183
	2561	467	198	424
	2562	450	240	533
	2563	450	152	338
	2564*	448	185	413
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.25	36.20	35.75
ระนอง	2560	13,921	4,878	350
	2561	14,253	8,898	624
	2562	14,114	10,978	778
	2563	14,573	8,904	611
	2564*	14,647	11,347	775
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.29	28.58	27.09
สตูล	2560	1,150	440	383
	2561	1,681	869	517
	2562	1,681	929	553
	2563	1,781	821	461
	2564*	1,781	1,114	625
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	13.03	32.12	15.22

หมายเหตุ: *ประมาณการ ข้อมูล ณ วันที่ 21 มกราคม 2565

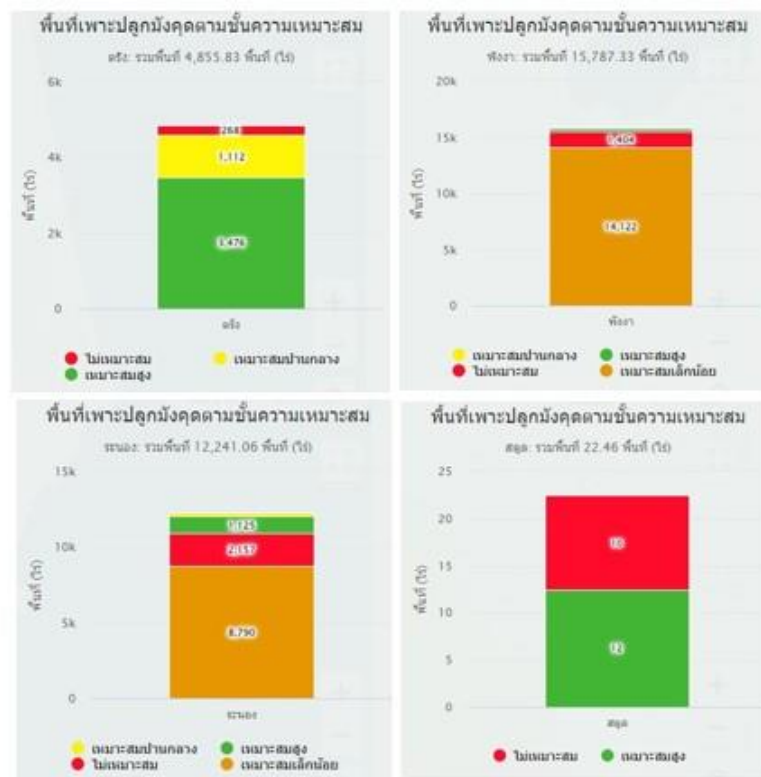
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 30 พื้นที่ปลูกมังคุดในชั้นความเหมาะสมต่างๆ

จังหวัด	พื้นที่ปลูกมังคุด (ไร่)				
	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	รวม
กลุ่มจังหวัดอันดามัน	4,841.97	1,313.99	22,912.35	3,838.39	32,906.70
คิดเป็นร้อยละ	14.71	3.99	69.63	11.66	100.00
กระบี่	-	-	-	-	-
ตรัง	3,476.10	1,112.11	-	267.62	4,855.83
พังงา	228.32	32.67	14,122.38	1,403.97	15,787.34
ภูเก็ต	-	-	-	-	-
ระนอง	1,125.06	169.21	8,789.97	2,156.83	12,241.07
สตูล	12.49	-	-	9.97	22.46

หมายเหตุ: จังหวัดกระบี่และภูเก็ต ไม่มีรายงานข้อมูลพื้นที่ปลูกมังคุดในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, 2565

ภาพที่ 11 พื้นที่เพาะปลูกมังคุดตามชั้นความเหมาะสม

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2560 - 2564 ความต้องการบริโภคภายในประเทศในภาพรวมมีแนวโน้มลดลง ร้อยละ 3.53 ต่อปี โดยปี 2564 การบริโภคภายในประเทศ 14,637 ตัน ลดลงจาก 44,714 ตัน ในปี 2563 ร้อยละ 67.27 เนื่องจากผลผลิตรวมทั้งประเทศลดลงจากปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ การบริโภคภายในประเทศขึ้นอยู่กับปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาด และการส่งออก

(2) การส่งออก

ไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกมังคุดรายใหญ่ของโลก โดยส่วนใหญ่จะส่งออกในรูปแบบมังคุดผลสด ในปี 2560 - 2564 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.28 และร้อยละ 26.91 ต่อปี ตามลำดับ โดยปี 2564 ปริมาณการส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์ 255,804 ตัน ลดลงจาก 292,147 ตัน ในปี 2563 ร้อยละ 12.44 ขณะที่มูลค่า 17,063.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 15,040.17 ล้านบาท ในปี 2563 ร้อยละ 13.46 เนื่องจากผลผลิตจากภาคตะวันออกลดลงจากสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวย และจากการระบาดของโรคโควิด19 ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านระบบโลจิสติกส์ ต้นทุนโลจิสติกส์สูงขึ้น และการขนส่งล่าช้าจากมาตรการป้องกันและควบคุมการระบาดโรคโควิด19 โดยเฉพาะการขนส่งผ่านประเทศที่สามไปยังจีนซึ่งเป็นตลาดหลัก ทำให้การส่งออกในภาพรวมลดลง ซึ่งสามารถแยกตามผลิตภัณฑ์ได้ ดังนี้

(2.1) มังคุดสด ปี 2560 - 2564 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.29 และร้อยละ 26.95 ต่อปี ตามลำดับ โดยปี 2564 มีปริมาณการส่งออก 255,759 ตัน ลดลงจาก 291,951 ตัน ในปี 2563 ร้อยละ 12.40 ขณะที่มูลค่า 17,059.92 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 15,020.92 ล้านบาท ในปี 2563 ร้อยละ 13.57 โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ จีน เวียดนาม และฮ่องกง

(2.2) มังคุดแช่แข็ง ปี 2560 - 2564 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลง ร้อยละ 8.54 และร้อยละ 15.85 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2564 มีการส่งออก 45 ตัน มูลค่า 4.07 ล้านบาท ลดลงจาก 196 ตัน มูลค่า 19.25 ล้านบาทในปี 2563 ร้อยละ 77.04 และร้อยละ 78.86 ตามลำดับ โดยตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสหรัฐอเมริกา

(3) ราคา

(3.1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2560 - 2564 ราคามังคุดเกรดคละที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.01 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคามังคุดเกรดคละที่เกษตรกรขายได้กิโลกรัมละ 48.77 บาท เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 39.63 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 23.06 เนื่องจากผลผลิตในภาคตะวันออกลดลงเป็นอย่างมาก ประกอบกับผลผลิตมีคุณภาพดีกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้ราคามังคุดในช่วงต้นฤดูสูง แม้ว่าในช่วงผลผลิตภาคใต้ออกสู่ตลาด ราคามังคุดที่เกษตรกรขายได้จะปรับตัวลดลง จากผลผลิตภาคใต้ที่เพิ่มขึ้นและออกสู่ตลาดพร้อมกัน ประกอบกับปัญหาโรคระบาดโควิด 19 ทำให้ขาดแคลนแรงงานรับซื้อและแรงงาน รวมทั้งปัญหาระบบการขนส่งทำให้การกระจายผลผลิตเกิดความล่าช้า

(3.2) ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ

ปี 2560 - 2564 ราคาขายส่งมังคุดผิวมันในภาพรวมลดลงร้อยละ 2.58 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคา กิโลกรัมละ 42.09 บาท เพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 35.47 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 18.66

(3.3) ราคาส่งออก

ปี 2560 - 2564 ราคาส่งออกมังคุดสดเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.16 ต่อปี ขณะที่ราคามังคุดแช่แข็งลดลงร้อยละ 8.09 ต่อปี โดยปี 2564 ราคาส่งออกมังคุดสด กิโลกรัมละ 66.70 บาท เพิ่มขึ้นจาก กิโลกรัมละ 51.45 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 29.64 เนื่องจากผลผลิตลดลง และมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ ขณะที่ราคามังคุดแช่แข็ง กิโลกรัมละ 90.44 บาท ลดลงจาก กิโลกรัมละ 97.96 บาท ในปี 2563 ร้อยละ 7.67

ตารางที่ 31 การบริโภคภายในประเทศ และการส่งออกมังคุดสดและผลิตภัณฑ์ ปี 2560 - 2564

ปี	การบริโภคภายในประเทศ (ตันสด)	การส่งออก	
		ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2560	28,543	205,561	7,445.79
2561	16,835	186,268	7,289.34
2562*	71,017	281,783	11,567.51
2563	44,714	292,147	15,040.17
2564*	14,637	255,804	17,063.99
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-3.53	9.28	26.91

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 32 การส่งออกมังคุดแยกเป็นรายผลิตภัณฑ์ ปี 2560 - 2564

ปริมาณ: ตัน, มูลค่า: ล้านบาท

ปี	มังคุดสด		มังคุดแช่แข็ง		รวม	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2560	205,487	7,436.17	74	9.62	205,561	7,445.79
2561	186,091	7,269.98	177	19.36	186,268	7,289.34
2562*	281,512	11,541.99	271	25.52	281,783	11,567.51
2563	291,951	15,020.92	196	19.25	292,147	15,040.17
2564*	255,759	17,059.92	45	4.07	255,804	17,063.99
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	9.29	26.95	-8.54	-15.85	9.28	26.91

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: จากการคำนวณ, กรมศุลกากร

ตารางที่ 33 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่ง และราคาส่งออกมังคุด ปี 2560 – 2564

หน่วย: บาท/กิโลกรัม

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} เกรดคละ	ราคาขายส่งตลาดกรุงเทพฯ ^{2/} มังคุดผิวมัน	ราคาส่งออก ^{3/}	
			มังคุดสด	มังคุดแช่แข็ง
2560	40.10	39.28	36.19	130.55
2561	43.57	52.89	39.07	109.26
2562*	29.02	33.83	40.84	94.12
2563	39.63	35.47	51.45	97.96
2564*	48.77	42.09	66.70	90.44
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.01	-2.58	16.16	-8.09

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{2/} กรมการค้าภายใน, ^{3/} จากการคำนวณ

(5) สุกกร

สถานการณ์ด้านการผลิต

ปี 2560 – 2564 ปริมาณการผลิตสุกกรของไทยลดลงในอัตราร้อยละ 0.29 ต่อปี โดยในปี 2564 มีปริมาณการผลิตสุกกร 19.28 ล้านตัว ลดลงจาก 22.05 ล้านตัวของปี 2563 ร้อยละ 12.58 เนื่องจากภาวะโรคในสุกกร และสถานการณ์น้ำท่วมในหลายพื้นที่ ทำให้ผลผลิตสุกกรเสียหายและเกษตรกรเร่งขายผลผลิต ประกอบกับมาตรการปิดด่านชายแดนจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้เกษตรกรชะลอการเลี้ยงเพื่อลดความเสี่ยง ส่งผลให้ปริมาณการผลิตสุกกรในภาพรวมลดลง

การผลิตสุกกรของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจาก 217,957 ตัว ในปี 2560 เป็น 365,135 ตัว ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.69 ต่อปี ในขณะที่ปริมาณการผลิตสุกกรลดลงจาก 414,666 ตัว ในปี 2563 เหลือ 365,135 ตัว ในปี 2564 หรือลดลงร้อยละ 11.94 เนื่องจากเกษตรกรกังวลปัญหาโรคระบาดสุกกรภายในประเทศ ประสบปัญหาขาดแคลนแม่พันธุ์ ไม่สามารถผลิตลูกพันธุ์ได้ทันตามความต้องการ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

ตารางที่ 34 ปริมาณการผลิตสุกรของไทย ปี 2560 – 2564

จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)	จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)
ทั่วประเทศ	2560	19,764,889	ภาคใต้	2560	1,343,504
	2561	20,802,864		2561	1,362,548
	2562	22,533,125		2562	2,533,965
	2563	22,050,733		2563	2,834,479
	2564*	19,276,338		2564*	2,504,502
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-0.29		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	21.90
กลุ่มอันดามัน	2560	217,957	กระบี่	2560	48,776
	2561	206,761		2561	48,903
	2562	374,423		2562	128,571
	2563	414,666		2563	153,894
	2564*	365,135		2564*	121,185
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	18.69		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	40.40
ตรัง	2560	86,117	พังงา	2560	34,139
	2561	77,213		2561	35,658
	2562	114,568		2562	71,944
	2563	126,008		2563	62,551
	2564*	127,760		2564*	67,485
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	12.35		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	25.26
ภูเก็ต	2560	10,747	ระนอง	2560	31,434
	2561	6,180		2561	30,805
	2562	17,501		2562	19,369
	2563	29,860		2563	17,438
	2564*	11,069		2564*	15,284
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	37.10		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-15.36
สตูล	2560	6,744			
	2561	8,002			
	2562	22,470			
	2563	24,915			
	2564*	22,352			
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	50.01			

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2560 – 2564 ความต้องการบริโภคเนื้อสุกรของไทยลดลงในอัตราร้อยละ 3.52 ต่อปี ซึ่งสุกรที่ผลิตได้ใช้บริโภคภายในประเทศเป็นหลักประมาณร้อยละ 92 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด โดยในปี 2564 มีปริมาณการบริโภคสุกร 1.28 ล้านตัน ใกล้เคียงกับปี 2563 เนื่องจากมาตรการ lockdown เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ส่งผลให้ภาคธุรกิจท่องเที่ยวและบริการชะลอตัว

(2) การส่งออก

ปี 2560 – 2564 ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็ง เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 87.48 ต่อปี โดยในปี 2564 ไทยส่งออกเนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็งปริมาณ 16,691 ตัน มูลค่า 2,048.95 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ซึ่งส่งออก 26,338 ตัน มูลค่า 3,274.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.63 และร้อยละ 37.43 ตามลำดับ โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ฮองกง สเปน ลาว เมียนมา และกัมพูชา

ปี 2560 – 2564 ปริมาณการส่งออกเนื้อสุกรแปรรูป ลดลงในอัตราร้อยละ 8.37 ต่อปี โดยในปี 2564 ไทยส่งออกเนื้อสุกรแปรรูปปริมาณ 5,375 ตัน มูลค่า 1,146.93 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ซึ่งส่งออกปริมาณ 8,299 ตัน มูลค่า 1,687.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35.23 และร้อยละ 32.04 ตามลำดับ โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น ฮองกง และสิงคโปร์

ปี 2560 – 2564 ปริมาณการส่งออกสุกรพันธุ์และสุกรมี่ชีวิต เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 41.16 ต่อปี โดยในปี 2564 ไทยส่งออกสุกรพันธุ์และสุกรมี่ชีวิตปริมาณ 1,351,527 ตัว มูลค่า 9,344.20 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ซึ่งส่งออกปริมาณ 2,424,514 ตัว มูลค่า 15,862.54 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44.26 และร้อยละ 41.09 ตามลำดับ โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม กัมพูชา เมียนมา และสปป.ลาว

ทั้งนี้ ปริมาณการส่งออกในภาพรวมลดลง เป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 โดยเฉพาะมาตรการปิดด่านชายแดน เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด19 ซึ่งผลกระทบอย่างมากต่อการส่งออกสุกรพันธุ์และสุกรมี่ชีวิต

(3) การนำเข้า

ปี 2560 – 2564 ปริมาณการนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรลดลงในอัตราร้อยละ 10.88 ต่อปี โดยในปี 2564 ไทยนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกรปริมาณ 290 ตัน มูลค่า 81.54 ล้านบาท ลดลงจากปี 2563 ซึ่งนำเข้าปริมาณ 354 ตัน มูลค่า 89.09 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.76 และร้อยละ 8.48 ตามลำดับ โดยนำเข้าจากประเทศอิตาลี จีน และเดนมาร์ก

ปี 2560 – 2564 ปริมาณการนำเข้าส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกร (หนัง ตับ และเครื่องในอื่น ๆ) ลดลงในอัตราร้อยละ 2.55 ต่อปี โดยในปี 2564 ไทยนำเข้าส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกรปริมาณ 30,632 ตัน มูลค่า 603.70 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ซึ่งนำเข้าปริมาณ 26,755 ตัน มูลค่า 488.32 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.74 และร้อยละ 28.75 ตามลำดับ โดยนำเข้าจากประเทศเยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ และเดนมาร์ก

(4) ราคา**(4.1) ราคาที่เกษตรกรขายได้**

ปี 2560 – 2564 ราคาที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.96 ต่อปี โดยราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้ปี 2564 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 72.71 บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 71.87 บาทของปี 2563 ร้อยละ 1.17 เนื่องจากผลผลิตสุกรที่เสียหายจากปัญหาโรคระบาดในสุกร และสถานการณ์น้ำท่วมในหลายพื้นที่ ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากภาวะวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้นมาก ในขณะที่ความต้องการบริโภคยังคงทรงตัว เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19

(4.2) ราคาส่งออก

ปี 2560 – 2564 ราคาส่งออกเนื้อสุกรแช่แข็งสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 20.91 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคาส่งออกเนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็งเฉลี่ยกิโลกรัมละ 122.76 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 124.33 บาทของปี 2563 ร้อยละ 1.26 ส่วนราคาเนื้อสุกรแปรรูปปี 2560 – 2564 ลดลงในอัตราร้อยละ 3.11 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคาส่งออกเนื้อสุกรแปรรูปเฉลี่ยกิโลกรัมละ 213.37 บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 203.35 บาทของปี 2563 ร้อยละ 4.93

(4.3) ราคานำเข้า

ปี 2560 – 2564 ราคานำเข้าส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกรและตับ ลดลงในอัตราร้อยละ 4.31 ต่อปี และร้อยละ 4.83 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2564 ราคานำเข้าส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกรเฉลี่ยกิโลกรัมละ 18.69 บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 17.36 บาทของปี 2563 ร้อยละ 7.65 ส่วนราคานำเข้าตับเฉลี่ยกิโลกรัมละ 21.91 บาท สูงขึ้นจากกิโลกรัมละ 19.02 บาทของปี 2563 ร้อยละ 15.19

ตารางที่ 35 ปริมาณการผลิต การบริโภค และการส่งออกสุกร ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตรารวม (ร้อยละ)
ปริมาณการผลิต ^{1/} (ล้านตัว)	19.76	20.80	20.48	19.91	18.58	-1.66
(ล้านตัว)	1.48	1.56	1.54	1.49	1.39	-1.66
ปริมาณการบริโภค ^{2/} (ล้านตัว)	1.42	1.50	1.47	1.28	1.28	-3.52
ปริมาณส่งออก ^{3/} (ตัน)	10,882	10,365	15,155	34,637	22,067	29.96

หมายเหตุ: *ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: ^{1/}, ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{3/} กรมศุลกากร

ตารางที่ 36 การส่งออกเนื้อสุกรแช่เย็นแช่แข็ง เนื้อสุกรแปรรูป และสุกรมีชีวิต ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
เนื้อสุกรแช่เย็น ปริมาณ (ตัน)	2,393	2,388	7,186	26,338	16,691	87.48
เนื้อสุกรแช่แข็ง มูลค่า: ล้านบาท	146.77	178.08	779.07	3,274.52	2,048.95	126.69
เนื้อสุกรแปรรูป ปริมาณ (ตัน)	8,489	7,977	7,969	8,299	5,375	-8.37
มูลค่า: ล้านบาท	1,950.46	1,919.14	2,057.16	1,687.57	1,146.93	-11.22
สุกรพันธุ์และ ปริมาณ (ตัน)	415,865	815,385	750,061	2,424,514	1,351,527	41.16
สุกรมีชีวิตอื่น ๆ มูลค่า: ล้านบาท	1,911.95	3,184.90	3,570.75	15,862.54	9,344.20	61.27

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 37 การนำเข้าผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร และส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกร (หนัง ตับ และเครื่องในอื่น ๆ) ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร						
ปริมาณ (ตัน)	501	366	358	345	290	-10.88
มูลค่า: ล้านบาท	111.64	105.80	101.08	89.09	81.54	-7.69
ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร						
ปริมาณ (ตัน)	34,139	27,901	32,516	26,755	30,632	-2.55
มูลค่า: ล้านบาท	733.37	569.55	637.34	488.32	603.70	-5.29

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 38 ราคาที่เกษตรกรขายได้ ราคาส่งออก และราคานำเข้า ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	59.01	55.68	66.52	71.87	72.71	6.96
ราคาส่งออก (บาท/กก.)						
เนื้อสุกรชำแหละ	61.33	74.57	108.41	124.33	122.76	20.91
เนื้อสุกรแปรรูป	229.76	240.58	258.15	203.35	213.37	-3.11
ราคานำเข้า (บาท/กก.)						
ส่วนอื่น ๆ ที่บริโภคได้ของสุกร	21.48	20.41	19.60	17.36	18.69	-4.31
ตับ	25.23	23.54	20.88	19.02	21.91	-4.83

หมายเหตุ: * ประมาณการ

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กรมศุลกากร

(6) โคน้

สถานการณ์ด้านการผลิต

ปี 2560 - 2564 การผลิตโคน้ของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6.99 ต่อปี โดยในปี 2564 มีปริมาณการผลิตโคน้ 1.26 ล้านตัว เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ซึ่งมีปริมาณการผลิต 1.23 ล้านตัว ร้อยละ 2.47 ซึ่งเป็นผลจากตลาดมีความต้องการประกอบกับนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคน้ของภาครัฐ

การผลิตโคน้ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจาก 20,726 ตัว ในปี 2560 เป็น 30,336 ตัว ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.14 ต่อปี เนื่องจากราคาโคน้ค่อนข้างสูง ตลาดมีความต้องการต่อเนื่อง ประกอบกับนโยบายส่งเสริมการเลี้ยงโคน้ของภาครัฐ ตารางที่ 39 ปริมาณการผลิตโคน้ของไทย ปี 2560 – 2564

จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)	จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)
ทั่วประเทศ	2560	980,089	ภาคใต้	2560	142,203
	2561	1,222,646		2561	175,859
	2562	1,199,883		2562	185,981
	2563	1,231,016		2563	181,356
	2564*	1,261,470		2564*	182,844
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.99		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	6.94
กลุ่มอันดามัน	2560	20,726	กระบี่	2560	3,645
	2561	24,633		2561	4,352
	2562	26,221		2562	6,320
	2563	29,193		2563	6,662
	2564*	30,336		2564*	7,664
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	10.14		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	21.27
ตรัง	2560	9,763	พังงา	2560	823
	2561	12,221		2561	963
	2562	11,377		2562	1,441
	2563	12,101		2563	1,253
	2564*	12,971		2564*	1,340
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	7.96		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	15.14

จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)	จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)
ภูเก็ต	2560	104	ระนอง	2560	634
	2561	131		2561	789
	2562	284		2562	1,566
	2563	228		2563	1,679
	2564*	312		2564*	2,064
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	39.97		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	38.27
สตูล	2560	5,757			
	2561	6,177			
	2562	5,233			
	2563	7,270			
	2564*	5,985			
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	3.32			

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2560 - 2564 ความต้องการบริโภคเนื้อโคของไทยเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในอัตราเพียงร้อยละ 0.06 ต่อปี โดยในปี 2564 คาดว่าจะมีปริมาณการบริโภคโคเนื้อ 1.26 ล้านตัว หรือคิดเป็นเนื้อโค 212.18 พันตัน ซึ่งใกล้เคียงกับปี 2563 ซึ่งเป็นผลจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19

(2) การส่งออก

ปี 2560 - 2564 การส่งออกโคมีชีวิตของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 3.50 ต่อปี โดยส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย และสปป.ลาว (ส่งต่อไปยังจีน) ในปี 2564 การส่งออกโคมีชีวิต มีปริมาณ 202,953 ตัว มูลค่า 3,612.36 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2563 ซึ่งส่งออกปริมาณ 304,367 ตัว มูลค่า 5,409.01 ล้านบาท ร้อยละ 33.32 เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคล้มปัสกินในประเทศเพื่อนบ้าน จึงมีการปิดด่านชายแดนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค รวมทั้งสปป.ลาวได้มีนโยบายห้ามนำเข้าโคมีชีวิตเพื่อการส่งออกจากไทย

ปี 2560 - 2564 ปริมาณการส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 37.65 ต่อปี โดยในปี 2564 การส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์มีปริมาณ 72.26 ตัน มูลค่า 19.60 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2563 ซึ่งส่งออกปริมาณ 321.63 ตัน มูลค่า 32.87 ล้านบาท ร้อยละ 77.53 และ 40.39 ตามลำดับ

(3) การนำเข้า

ปี 2560 - 2564 การนำเข้าโคมีชีวิตของไทยลดลงในอัตราร้อยละ 12.39 ต่อปี โดยในปี 2564 การนำเข้าโคมีชีวิตมีปริมาณ 5,256 ตัว มูลค่า 447.22 ล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2563 ซึ่งนำเข้าปริมาณ 62,605 ตัว มูลค่า 1,144.33 ล้านบาท ร้อยละ 91.60 และร้อยละ 60.92 ตามลำดับ เนื่องจากมาตรการปิดด่านชายแดนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคลัมปีสกิน

ปี 2560 - 2564 ปริมาณการนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 15.68 ต่อปี โดยส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเนื้อโคจากประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย ส่วนผลิตภัณฑ์นำเข้าจากประเทศอินเดีย นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย โดยในปี 2564 การนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์มีปริมาณ 23,403.55 ตัน มูลค่า 4,538.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2563 ซึ่งนำเข้าปริมาณ 19,505.93 ตัน มูลค่า 3,373.55 ล้านบาท ร้อยละ 15.68 และร้อยละ 9.41 ตามลำดับ เนื่องจากการลดภาษีนำเข้าเนื้อโคจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เหลือร้อยละ 0 ส่งผลให้เนื้อนำเข้าราคาลดลง ผู้ประกอบการจึงมีการนำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์มากขึ้น

(4) ราคา

(4.1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2560 - 2564 ราคาโคมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.38 ต่อปี โดยในปี 2564 โคมีชีวิตที่เกษตรกรขายได้มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 96.45 บาท สูงขึ้นจากปี 2563 ซึ่งมีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 93.37 บาท ร้อยละ 3.30 เนื่องจากยังคงมีความต้องการบริโภคอย่างต่อเนื่องทั้งจากตลาดในประเทศและต่างประเทศ

(4.2) ราคาส่งออก

ปี 2560 - 2564 ราคาส่งออกโคมีชีวิตสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 9.89 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคาส่งออกโคมีชีวิตสูงขึ้นเล็กน้อยจากปี 2563 ร้อยละ 0.16 ส่วนราคาส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ลดลงในอัตราร้อยละ 16.82 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคาส่งออกเนื้อโคและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปี 2563 1.65 เท่า

(4.3) ราคานำเข้า

ปี 2560 - 2564 ราคานำเข้าโคมีชีวิตสูงขึ้นในอัตราร้อยละ 45.71 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคานำเข้าโคมีชีวิตสูงขึ้นจากปี 2563 คิดเป็น 3.66 เท่า ส่วนราคานำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ลดลงในอัตราร้อยละ 3.32 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคานำเข้าเนื้อโคและผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นจากปี 2563 ร้อยละ 12.13

ตารางที่ 40 ปริมาณการผลิต การส่งออก การนำเข้า และการบริโภคเนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 - 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
การผลิต ^{1/} (ล้านตัว) (พันตันน้ำหนักซาก)	0.980 164.64	1.127 189.34	1.193 200.42	1.236 207.65	1.263 212.18	1.316 221.09
ส่งออก ^{2/} (พันตัน)	0.106	0.096	0.084	0.322	0.072	n.a.
นำเข้า ^{2/} (พันตัน)	12.186	13.067	13.676	19.506	23.404	n.a.
การบริโภค ^{1/} (ล้านตัว) (พันตันน้ำหนักซาก)	1.260 211.680	1.261 211.848	1.262 212.016	1.263 212.016	1.263 212.184	1.264 212.352

หมายเหตุ: *ประมาณการ

ที่มา: ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{2/}กรมศุลกากร

ตารางที่ 41 การส่งออก การนำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโค และผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 - 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
การส่งออก						
โคมีชีวิต						
ปริมาณ (ตัว)	187,832	252,001	318,904	304,367	202,953	3.50
มูลค่า (ล้านบาท)	2,180.05	4,103.20	5,840.72	5,409.01	3,612.36	36.06
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์						
ปริมาณ (ตัน)	106.07	96.21	84.26	321.63	72.26	37.65
มูลค่า (ล้านบาท)	33.70	45.18	29.72	32.87	19.60	-4.82
การนำเข้า						
โคมีชีวิต						
ปริมาณ (ตัว)	119,387	136,959	85,616	62,605	5,256	-12.39
มูลค่า (ล้านบาท)	1,705.78	2,058.15	1,329.61	1,144.33	447.22	-15.08
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์						
ปริมาณ (ตัน)	12,185.64	13,067.07	13,676.15	19,505.93	23,403.55	15.68
มูลค่า (ล้านบาท)	2,534.75	2,752.18	2,869.91	3,373.55	4,538.60	9.41

หมายเหตุ: *ประมาณการ

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 42 ราคาโคเนื้อที่เกษตรกรขายได้ และราคาส่งออก - นำเข้าโคมีชีวิต เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 - 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/} (บาท/กก.)	96.35	90.09	89.02	93.37	96.45	0.38
ราคาส่งออก ^{2/}						
โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	11,606.38	16,282.48	18,314.98	17,771.34	17,798.98	9.89
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	317.71	469.60	352.72	102.20	271.17	-16.82
ราคานำเข้า ^{2/}						
โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	14,287.82	15,027.49	15,529.92	18,278.57	85,087.06	45.71
เนื้อโคและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	208.01	210.62	209.85	172.95	193.93	-3.32

ที่มา: ^{1/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ^{2/}จากการคำนวณในตารางที่ 41

(7) ไก่เนื้อ

สถานการณ์ด้านการผลิต

ปี 2560 - 2564 การผลิตไก่เนื้อของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.31 ต่อปี โดยในปี 2564 มีการผลิตไก่เนื้อ 1,754 ล้านตัว ลดลงจาก 1,758 ล้านตัว ของปี 2563 ร้อยละ 0.22 เนื่องจากการส่งออกชะลอตัว

การผลิตไก่เนื้อของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2564 พบว่า ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจาก 17.1 ล้านตัว ในปี 2560 เป็น 26.8 ล้านตัว ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.12 ต่อปี เนื่องจากความต้องการของตลาดภายในประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับสินค้าปศุสัตว์ชนิดอื่น เช่น สุกร และโคเนื้อราคาสูง และผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการ ผู้บริโภคจึงหันมาซื้อไก่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 43 ปริมาณการผลิตไก่เนื้อของไทย ปี 2560 - 2564

จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)	จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)
ทั่วประเทศ	2560	1,433,085,077	ภาคใต้	2560	63,969,977
	2561	1,503,354,999		2561	67,674,674
	2562	1,713,382,704		2562	101,466,521
	2563	1,757,871,998		2563	105,991,356
	2564*	1,754,042,976		2564*	110,767,097
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	5.31		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	16.17
กลุ่มอันดามัน	2560	17,073,964	กระบี่	2560	2,685,290
	2561	14,598,755		2561	2,960,079
	2562	25,229,213		2562	9,544,383

จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)	จังหวัด	ปี	ปริมาณการผลิต (ตัว)
กลุ่มอ้นดามัน	2563	25,891,044	กระบี่	2563	10,333,813
	2564*	26,802,069		2564*	10,683,318
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	16.12		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	61.08
ตรัง	2560	5,207,283	พังงา	2560	3,643,061
	2561	3,601,097		2561	2,758,890
	2562	5,559,905		2562	2,576,900
	2563	5,711,339		2563	2,430,667
	2564*	6,166,859		2564*	2,721,565
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	8.56		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-6.14
ภูเก็ต	2560	808,882	ระนอง	2560	322,780
	2561	736,890		2561	153,550
	2562	634,956		2562	79,972
	2563	399,754		2563	79,675
	2564*	407,017		2564*	85,124
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-14.49		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-23.47
สตูล	2560	4,406,668			
	2561	4,388,249			
	2562	6,833,097			
	2563	6,935,796			
	2564*	6,738,186			
	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	13.49			

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) การบริโภค

ปี 2560 - 2564 การบริโภคเนื้อไก่ของไทยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.30 ต่อปี โดยปี 2564 มีปริมาณการบริโภคเนื้อไก่ 1.36 ล้านตัน ลดลงจาก 1.43 ล้านตัน ของปี 2563 ร้อยละ 4.79 โดยปริมาณการบริโภคมีสัดส่วนร้อยละ 69.89 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด

(2) การส่งออก

ปี 2560 - 2564 ปริมาณการส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 4.90 ต่อปี โดยในปี 2564 ไทยส่งออกเนื้อไก่รวมปริมาณ 0.93 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.90 ล้านตัน ของปี

2563 ร้อยละ 4.17 โดยตลาดส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น (ร้อยละ 49.92) สหราชอาณาจักร (ร้อยละ 14.26) จีน (ร้อยละ 10.99) กลุ่มประเทศในอาเซียน (ร้อยละ 9.90) และสหภาพยุโรป (ร้อยละ 6.95)

การส่งออกไก่สดแช่แข็ง ในปี 2564 ส่งออกปริมาณ 0.39 ล้านตัน มูลค่า 29,447 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 0.35 ล้านตัน มูลค่า 28,332 ล้านบาท ของปี 2563 ร้อยละ 14.37 และร้อยละ 10.43 ตามลำดับ โดยตลาดส่งออกไก่สดแช่แข็งที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น (ร้อยละ 45.62) จีน (ร้อยละ 25.97) และกลุ่มประเทศในอาเซียน (ร้อยละ 17.07)

การส่งออกเนื้อไก่แปรรูปส่งออกปริมาณ 0.54 ล้านตัน มูลค่า 71,173 ล้านบาท ลดลงจาก 0.55 ล้านตัน มูลค่า 75,558 ล้านบาท ของปี 2563 ร้อยละ 1.51 และร้อยละ 5.80 ตามลำดับ ตลาดส่งออกเนื้อไก่แปรรูปที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น (ร้อยละ 53.08) สหราชอาณาจักร (ร้อยละ 24.22) สหภาพยุโรป (ร้อยละ 11.07) และกลุ่มประเทศในอาเซียน (ร้อยละ 4.68)

(3) ราคา

(3.1) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ปี 2560 - 2564 ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 1.41 ต่อปี โดยในปี 2564 ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ยกิโลกรัมละ 34.22 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 35.44 บาท ของปี 2563 ร้อยละ 3.44 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ส่งผลให้ความต้องการบริโภคทรงตัว รวมทั้งมีการปิดโรงงานแปรรูปไก่ชั่วคราว ทำให้การส่งออกชะลอตัว และมีผลผลิตออกสู่ตลาดปริมาณมาก

(3.2) ราคาส่งออก

ปี 2560 - 2564 ราคาส่งออกไก่สดแช่แข็งและราคาส่งออกเนื้อไก่แปรรูป มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 3.45 และร้อยละ 1.58 ต่อปี ตามลำดับ โดยในปี 2564 ราคาส่งออกไก่สดแช่แข็งเฉลี่ยกิโลกรัมละ 74.60 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 81.14 บาท ของปี 2563 ร้อยละ 8.06 และราคาส่งออกเนื้อไก่แปรรูปเฉลี่ยกิโลกรัมละ 132.30 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 138.34 บาทของปี 2563 ร้อยละ 4.36 ตารางที่ 44 การผลิต การบริโภค และส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ของไทย ปี 2560 - 2564

ปี	ผลผลิต (ล้านตัว)	ผลผลิต (ตัน)	บริโภค (ตัน)	ส่งออก (ตัน)		
				ไก่สด	ไก่แปรรูป	รวม
2560	1,488.06	2,105,307	1,346,937	225,636	532,734	758,370
2561	1,503.35	2,126,940	1,287,458	279,050	560,432	839,482
2562*	1,538.50	2,273,413	1,588,795	312,498	589,984	902,482
2563	1,574.38	2,326,433	1,431,073	349,169	546,192	895,360
2564*	1,553.25	2,295,204	1,362,531	394,724	537,949	932,673
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	1.33	2.66	1.30	14.37	-0.06	4.90

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กรมศุลกากร

ตารางที่ 45 ปริมาณส่งออกไก่สดแช่แข็งและเนื้อไก่แปรรูป ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ไก่สดแช่แข็ง ปริมาณ (ตัน)	225,636	279,050	312,498	349,169	394,724	14.37
มูลค่า (ล้านบาท)	20,176	22,382	24,731	28,332	29,447	10.43
เนื้อไก่แปรรูป ปริมาณ (ตัน)	532,734	560,432	589,984	546,192	537,949	-0.06
มูลค่า (ล้านบาท)	76,102	78,016	80,300	75,558	71,173	-1.65
รวมทั้งหมด ปริมาณ (ตัน)	758,370	839,482	902,482	895,360	932,673	4.90
มูลค่า (ล้านบาท)	96,278	89,202	105,031	103,891	100,620	2.44

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 46 ปริมาณส่งออกไก่สดแช่แข็งและเนื้อไก่แปรรูป ปี 2560 – 2564

รายการ	2560	2561	2562	2563	2564	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)
ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	37.28	34.40	36.85	35.44	34.22	-1.41
ราคาส่งออก						
ไก่สดแช่แข็ง (บาท/กก.)	89.42	80.21	79.14	81.14	74.60	-3.45
เนื้อไก่แปรรูป (บาท/กก.)	142.85	139.21	136.11	138.34	132.30	-1.58

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

(8) แพะ**สถานการณ์ด้านการผลิต**

ในปี 2564 พบว่ามีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในประเทศไทยทั้งหมด 83,493 ราย จำนวนแพะ 1,244,210 ตัว ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง 5 จังหวัด ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ซึ่งจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะทั้งประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.82 และจำนวนแพะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 39.15 จากปี 2563 ที่มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ 68,538 ราย จำนวนแพะ 894,137 ตัว

สำหรับการเลี้ยงแพะในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่า ปี 2564 มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะทั้งหมด 9,152 ราย ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดสตูลมีผู้เลี้ยงแพะมากที่สุด จำนวน 5,110 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 55.83 ของจำนวนผู้เลี้ยงแพะกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน และเมื่อพิจารณาตามจำนวนแพะ ในปี 2564 พบว่า ในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีแพะทั้งหมด 103,008 ตัว เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.16 จากปี 2563 ที่มีจำนวนแพะ 85,723 ตัว สอดคล้องกับทิศทางของประเทศ (ตารางที่ 47)

จะเห็นได้ว่า ปี 2564 ที่ผ่านมามีทั้งในระดับประเทศและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีการเลี้ยงแพะเพิ่มขึ้นทั้งเกษตรกรและจำนวนแพะ เนื่องจากราคาแพะเนื้อมีชีวิตอยู่ในระดับที่น่าพอใจ จึงดึงดูดใจ

ให้เกษตรกรหันมาสนใจเลี้ยงกันมากขึ้น รวมทั้งมีโครงการต่างๆ จากภาครัฐมาส่งเสริม ทำให้มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 47 จำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะและจำนวนแพะของประเทศและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ปี 2563 - 2564

พื้นที่	จำนวนเกษตรกร (ราย)			จำนวนแพะ (ตัว)		
	2563	2564	%การเปลี่ยนแปลง 64/63	2563	2564	%การเปลี่ยนแปลง 64/63
ประเทศ	68,538	83,493	21.82	894,137	1,244,210	39.15
กลุ่มจังหวัด อันดามัน	8,062	9,152	13.52	85,723	103,008	20.16
กระบี่	1,387	1,629	17.45	25,992	31,483	21.13
ตรัง	1,049	1,289	22.88	13,154	17,590	33.72
พังงา	531	566	6.59	10,781	11,304	4.85
ภูเก็ต	51	88	72.55	1,765	2,350	33.14
ระนอง	415	470	13.25	6,893	8,043	16.68
สตูล	4,629	5,110	10.39	27,138	32,238	18.79

ที่มา: กลุ่มสารสนเทศและข้อมูลสถิติ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมปศุสัตว์, 2564

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

การจำหน่ายแพะเนื้อ มีรูปแบบผลิตภัณฑ์เป็นแพะมีชีวิต อาหารสำเร็จรูปจากเนื้อแพะ และผลิตภัณฑ์จากหนังแพะ ส่วนราคาจำหน่ายแพะมีชีวิตในภาคใต้ราคา 120-180 บาท/กิโลกรัม แล้วแต่ขนาดน้ำหนัก และวัตถุประสงค์การใช้ ซึ่งจะแพงกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่น ในด้านช่องทางจำหน่าย ได้แก่ การจำหน่ายผ่านพ่อค้ารวบรวมการซื้อโดยตรงจากผู้เลี้ยงและการขายปลีก ส่วนแพะนมมีรูปแบบผลิตภัณฑ์ ได้แก่ นมแพะพาสเจอร์ไรซ์ โยเกิร์ต ไอศกรีมขนมที่มีส่วนประกอบจากนมและเครื่องสำอาง ส่วนราคาจำหน่ายจะแตกต่างกันตามลักษณะบรรจุภัณฑ์ ด้านช่องทางการจำหน่าย มีการจำหน่ายตรง และจำหน่ายผ่านตัวแทนจำหน่าย (ร้านค้า, ตัวแทน) ด้านตลาดส่งออกแพะมีชีวิตของไทยที่ผ่านมา ปี 2557 - 2560 สามารถส่งออกประเทศมาเลเซียปีละ 100,000 ตัว และทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าปีละ 12,000 ตัว ด้านการนำเข้าแพะมีชีวิตของไทยในปี 2560 นำเข้าแพะพันธุ์ จำนวน 53,626 ตัว เป็นมูลค่า 21.744 ล้านบาท

นอกจากเป็นเนื้อบริโภคทางเลือกแล้ว แพะยังถือเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ขณะนี้เกษตรกรภาคใต้ โดยเฉพาะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน เริ่มหันมาเลี้ยงแพะกันมากขึ้น ทำให้พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ รวมถึงลูกขุนแพะตลาดมีความต้องการมากขึ้น ซึ่งราคาแพะเนื้อ ลูกขุน พ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ จะขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ปัจจุบันราคากลางอยู่ที่กิโลละ 150 บาท

(9) ประมงทะเล

สถานการณ์ด้านการผลิต

ในปี 2563 มีปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้จากการทำการประมงพาณิชย์ในประเทศไทย 1,221,832 ตัน คิดเป็นมูลค่า 43,783.18 ล้านบาท ส่วนใหญ่จับได้ในพื้นที่ฝั่งอ่าวไทย 775,242 ตัน (ร้อยละ 63.45) คิดเป็นมูลค่า 28,975.35 ล้านบาท (ร้อยละ 66.18) และฝั่งอันดามัน 445,260 ตัน (ร้อยละ 36.44) คิดเป็นมูลค่า 14,755.12 ล้านบาท (ร้อยละ 33.70) ส่วนที่เหลือเป็นปริมาณการจับสัตว์น้ำนอกน่านน้ำไทย 1,330 ตัน (ร้อยละ 0.11) คิดเป็นมูลค่า 52.72 ล้านบาท (ร้อยละ 0.12) โดยเป็นปริมาณการจับสัตว์น้ำในบริเวณมหาสมุทรอินเดียทั้งหมด (ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นทำเทียบเรือรายจังหวัดประจำปี, กรมประมง)

เมื่อพิจารณาปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้จากการทำการประมงพาณิชย์ จำแนกตามกลุ่มสัตว์น้ำ พบว่า สัตว์น้ำจำพวกปลา มีปริมาณการจับมากที่สุด 1,091,162 ตัน (ร้อยละ 89.30) คิดเป็นมูลค่า 27,649.95 ล้านบาท (ร้อยละ 63.16) เป็นปลาเศรษฐกิจสำหรับการบริโภค 680,936 ตัน (ร้อยละ 55.73) คิดเป็นมูลค่า 24,971.02 ล้านบาท (ร้อยละ 57.03) และปลาเบ็ด 410,226 ตัน (ร้อยละ 33.57) คิดเป็นมูลค่า 2,678.93 ล้านบาท (ร้อยละ 6.13) รองลงมา ได้แก่ สัตว์น้ำจำพวกหมึก 75,738 ตัน (ร้อยละ 6.20) คิดเป็นมูลค่า 10,775.66 ล้านบาท (ร้อยละ 24.61) สัตว์น้ำจำพวกหอย 26,232 ตัน (ร้อยละ 2.15) คิดเป็นมูลค่า 1,700.28 ล้านบาท (ร้อยละ 3.88) สัตว์น้ำจำพวกกุ้ง 18,967 ตัน (ร้อยละ 1.55) คิดเป็นมูลค่า 2,058.13 ล้านบาท (ร้อยละ 4.70) สัตว์น้ำจำพวกปู 9,495 ตัน (ร้อยละ 0.78) คิดเป็นมูลค่า 1,576.96 ล้านบาท (ร้อยละ 3.60) และสัตว์น้ำอื่น ๆ 238 ตัน (ร้อยละ 0.02) คิดเป็นมูลค่า 22.21 ล้านบาท (ร้อยละ 0.05)

สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี 2563 พบว่ามีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้จากการทำการประมงพาณิชย์และนำมาขึ้นทำเทียบเรือ 446,590 ตัน คิดเป็นมูลค่า 14,807,840 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสัตว์น้ำจำพวกปลา มีปริมาณมากที่สุด โดยจังหวัดที่มีการนำสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือมากที่สุด คือ จังหวัดพังงา รองลงมา ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดตรัง จังหวัดสตูล จังหวัดระนอง และจังหวัดกระบี่ ตามลำดับ ตารางที่ 48 ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำจากการทำการประมงพาณิชย์ที่ขึ้นทำเทียบเรือปี 2562 – 2563

พื้นที่	ปริมาณ (ตัน)			มูลค่า (ล้านบาท)		
	2562	2563	%การเปลี่ยนแปลง 63/62	2562	2563	%การเปลี่ยนแปลง 63/62
ประเทศ	1,249,255	1,221,832	-2.20	51,331,984	43,783,179	-14.71
กลุ่มจังหวัด อันดามัน	330,148	446,590	35.27	12,763,254	14,807,840	16.02
กระบี่	12,241	17,018	39.02	436,686	491,518	12.56
ตรัง	48,897	68,562	40.22	1,736,659	2,374,828	36.75
พังงา	105,296	123,871	17.64	4,097,528	3,928,333	-4.13

พื้นที่	ปริมาณ (ตัน)			มูลค่า (พันบาท)		
	2562	2563	%การเปลี่ยนแปลง 63/62	2562	2563	%การเปลี่ยนแปลง 63/62
ภูเก็ต	83,596	104,843	25.42	3,549,554	3,913,108	10.24
ระนอง	33,841	64,985	92.03	1,282,442	1,754,167	36.78
สตูล	46,277	67,311	45.45	1,660,385	2,345,886	41.29

ที่มา: ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำเค็มขึ้นท่าเทียบเรือรายจังหวัดประจำปี, กรมประมง

สถานการณ์ด้านการตลาด

ไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์อาหารทะเลรายสำคัญประเทศหนึ่งของโลก โดยสินค้าประมง และผลิตภัณฑ์อาหารทะเล หรือ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปของไทยมีการส่งออกและนำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก เนื่องจากไทยมีศักยภาพในการแข่งขันและมีจุดแข็งด้านกระบวนการผลิตที่มีมาตรฐาน จึงได้รับการยอมรับจากประเทศผู้นำเข้าทั่วโลก ประกอบกับการที่ไทยมีความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับ 18 ประเทศคู่ค้า ซึ่งช่วยลดข้อกีดกันภาษีนำเข้าในอัตราภาษี เป็น 0 หรืออัตราภาษีที่ต่ำ ส่งผลให้ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์อาหารทะเลเป็นอันดับที่ 2 ของโลกรองจากจีน

รายการสินค้าประมงส่งออกที่สำคัญ คือ ทูน่ากระป๋อง โดยตลาดที่ไทยมีการส่งออกทูน่ากระป๋อง มากที่สุด คือ สหรัฐอเมริกา และกลุ่มแอฟริกา สำหรับแนวโน้มการส่งออกสินค้าปี 2564 สถาบันอาหาร คาดว่าขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยมีปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากความต้องการสินค้าในตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจหลังจากที่หลายประเทศเริ่มมีการให้วัคซีนป้องกันโควิด 19 แก่ประชาชน ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรและอาหารที่เพิ่มสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่อาจทำให้การส่งออกไม่เป็นไปตามเป้า ได้แก่ การขาดแคลนวัตถุดิบของโรงงานแปรรูปอาหาร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่เน้นผลิตเพื่อการส่งออก เช่น กุ้ง ปลาทะเล ปลาหมึก นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเรื่องต้นทุนค่าขนส่งทางเรือเพิ่มสูงขึ้น จากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และค่าระวางเรือที่เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งต้นทุนการผลิตและค่าขนส่งภายในประเทศที่มาจากค่าเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันในตลาดโลก

(10) กุ้งเพาะเลี้ยง

สถานการณ์ด้านการผลิต

ผลผลิตกุ้งจากการเพาะเลี้ยงของไทยในปี 2560 - 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.97 ต่อปี เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับตัวในการเลี้ยงดีขึ้น ทำให้สถานการณ์การเลี้ยงค่อย ๆ ฟื้นตัว แม้จะมีปัญหาเรื่องโรคอยู่บ้าง โดยในปี 2564 มีปริมาณผลผลิตกุ้ง 384,838 ตัน ลดลงจาก 387,465 ตัน ของปีที่ 2563 ร้อยละ 0.68 ทั้งนี้ผลผลิตกุ้งต่ำกว่าเป้าหมาย เนื่องจากราคายังทรงตัวในระดับต่ำไม่จูงใจให้เกษตรกรขยายการเพาะเลี้ยง ประกอบกับยังมีปัญหาเรื่องโรคในบางพื้นที่โดยเฉพาะ โรคซึ่ขาว (Enterocytozoon hepatopenaei: EHP)

และปัญหาการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้เกษตรกรชะลอการเลี้ยง ซึ่งไทยมีสัดส่วนการเลี้ยงกึ่งขาวแวนนาไม่ ร้อยละ 96.33 และสัดส่วนการเลี้ยงกึ่งกุลาดำร้อยละ 3.67 ของผลผลิตกึ่งทะเลจากการเพาะเลี้ยงทั้งหมด

ด้านผลผลิตกึ่งทะเลจากการเพาะเลี้ยงของกลุ่มจังหวัดอันดามัน ในปี 2560 - 2564 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.5 ต่อปี เนื่องจากเกษตรกรมีการปรับตัวในการเลี้ยงดีขึ้น ทำให้สถานการณ์การเลี้ยงค่อย ๆ ฟื้นตัว แม้จะมีปัญหาเรื่องโรคอยู่บ้าง โดยในปี 2564 มีปริมาณผลผลิตกึ่ง 71,344 ตัน ลดลงจาก 73,055 ตัน ของปี 2563 ร้อยละ 2.34 ทั้งนี้ผลผลิตกึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย เนื่องจากราคายังทรงตัวในระดับต่ำไม่จูงใจให้เกษตรกรขยายการเพาะเลี้ยง ประกอบกับยังมีปัญหาขาดแคลนแรงงาน และปัญหาการระบาดของโรคโควิด19 ทำให้เกษตรกรชะลอการเลี้ยง โดยกลุ่มจังหวัดอันดามันมีสัดส่วนการเลี้ยงกึ่งขาวแวนนาไม่ ร้อยละ 88.82 และ สัดส่วนการเลี้ยงกึ่งกุลาดำร้อยละ 11.18 ของผลผลิตกึ่งทะเลจากการเพาะเลี้ยงทั้งหมด จังหวัดที่เพาะเลี้ยงกึ่ง มากที่สุด ได้แก่ ตรัง พังงา กระบี่ ระนอง สตูล และ ภูเก็ต ตามลำดับ ตารางที่ 49 ผลผลิตกึ่งจากการเพาะเลี้ยง ปี 2560 – 2564

พื้นที่	ปริมาณ (ตัน)					
	2560	2561	2562	2563	2564*	อัตราเพิ่ม (%)
ประเทศ	356,658	371,219	392,842	387,465	384,838	1.97
กลุ่มจังหวัดอันดามัน	70,055	71,718	70,178	73,055	71,344	0.05
กระบี่	12,458	12,796	13,772	14,163	13,794	2.64
ตรัง	23,125	23,396	21,893	22,397	22,024	-1.15
พังงา	12,008	13,571	14,053	15,549	15,235	6.30
ภูเก็ต	2,815	2,885	3,226	3,265	3,280	3.99
ระนอง	10,872	9,733	8,760	9,526	8,875	-4.64
สตูล	8,777	9,337	8,474	8,155	8,136	-1.71

หมายเหตุ: *ประมาณการ ข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน 2565

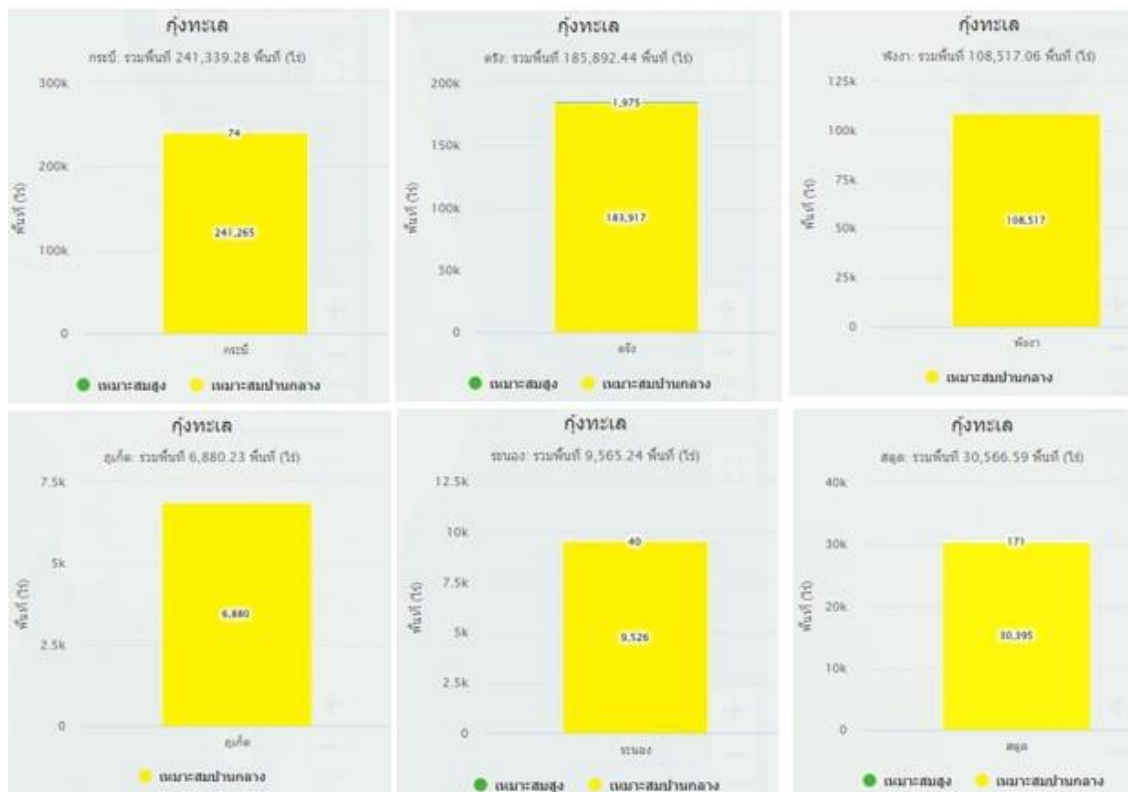
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เขตความเหมาะสมของการเพาะเลี้ยงกึ่งทะเลของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน จากข้อมูล AGRIMAP ONLINE ปี 2565 พบว่าแบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมสูง (S1) 2,260.18 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.39 พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S2) 580,500.66 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 99.61

ตารางที่ 50 เขตความเหมาะสมของการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล

จังหวัด	เขตความเหมาะสมของการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล (ไร่)				
	เหมาะสมสูง	เหมาะสมปานกลาง	เหมาะสมเล็กน้อย	ไม่เหมาะสม	รวม
กลุ่มจังหวัดอันดามัน	2,260.18	580,500.66	-	-	582,760.84
คิดเป็นร้อยละ	0.39	99.61	-	-	100.00
กระบี่	73.98	241,265.30	-	-	241,339.28
ตรัง	1,975.26	183,917.18	-	-	185,892.44
พังงา	-	108,517.06	-	-	108,517.06
ภูเก็ต	-	6,880.23	-	-	6,880.23
ระนอง	39.63	9,525.61	-	-	9,565.24
สตูล	171.31	30,395.28	-	-	30,566.59

ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, 2565

ภาพที่ 12 เขตความเหมาะสมการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเล

สถานการณ์ด้านการตลาด

(1) ความต้องการบริโภค

ปี 2564 ความต้องการบริโภคกุ้งภายในประเทศมีปริมาณ 55,000 ตัน ลดลงจากปี 2563 ร้อยละ 8.33 เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้รัฐบาลต้องมีการประกาศล๊อคดาวน์ รวมทั้งมี

มาตรการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ประกอบกับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลง ทำให้ความต้องการบริโภคกุ้งภายในประเทศลดลง ซึ่งผลผลิตกุ้งที่ใช้ในประเทศคิดเป็นร้อยละ 14.40 ของผลผลิตกุ้งทั้งหมด สำหรับผลผลิตส่วนใหญ่หรือร้อยละ 85.60 ใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเพื่อส่งออก

(2) การส่งออก

ในปี 2560 - 2564 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์ของไทย มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 8.04 ต่อปี และร้อยละ 9.55 ต่อปี ตามลำดับ โดยเป็นการส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็ง และผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูปประเภทต่าง ๆ ในปี 2564 การส่งออกกุ้งและผลิตภัณฑ์ของไทย มีปริมาณ 155 พันตัน มูลค่า 48,411.26 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 149 พันตัน มูลค่า 44,467.09 ล้านบาท ของปี 2563 ร้อยละ 4.03 และร้อยละ 8.87 ตามลำดับ แบ่งเป็นการส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งปริมาณ 84 พันตัน มูลค่า 23,270.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 81 พันตัน มูลค่า 21,878.88 ล้านบาท ของปี 2563 ร้อยละ 3.70 และร้อยละ 6.34 ตามลำดับ สำหรับการส่งออกกุ้งแปรรูปในปี 2564 มีปริมาณ 67 พันตัน มูลค่า 23,016.21 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปริมาณ 64 พันตัน มูลค่า 21,836.58 ล้านบาท ของปี 2563 ร้อยละ 4.69 และร้อยละ 5.40 ตามลำดับ การส่งออกกุ้งแปรรูปเพิ่มขึ้นจากความต้องการอาหารแปรรูปในช่วงล็อกดาวน์ ซึ่งไทยมีศักยภาพในการแปรรูปกุ้งเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ได้ตามความต้องการของตลาด โดยตลาดส่งออกหลักของไทย คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ และเมียนมา

(3) การนำเข้า

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2560 - 2564) ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากุ้งของไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5.78 ต่อปี และร้อยละ 3.96 ต่อปี ความต้องการนำเข้าเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากกุ้งที่ผลิตได้ในประเทศมีไม่เพียงพอและปริมาณไม่สม่ำเสมอ ประกอบกับราคานำเข้ากุ้งถูกกว่าราคากุ้งในประเทศ โดยในปี 2564 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากุ้งและผลิตภัณฑ์มีปริมาณ 43.50 พันตัน มูลค่า 5,638.45 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 24.81 พันตัน มูลค่า 3,069.67 ล้านบาท ของปี 2563 ร้อยละ 75.33 และร้อยละ 83.68 ตามลำดับ โดยนำเข้ากุ้งแช่เย็นแช่แข็งคิดเป็นร้อยละ 99.56 ส่วนใหญ่ใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเพื่อส่งออก และกุ้งแปรรูป ร้อยละ 0.41

(4) ราคาที่เกษตรกรขายได้

ในปี 2560 - 2564 ราคากุ้งขาวแวนนาไมที่เกษตรกรขายได้ (ขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม) มีแนวโน้มลดลงในอัตราร้อยละ 6.30 ต่อปี เนื่องจากราคากุ้งในประเทศเป็นไปตามราคากุ้งในตลาดโลก ซึ่งราคากุ้งของไทยลดลงอย่างต่อเนื่องจากการแข่งขันด้านราคาของประเทศผู้ผลิตกุ้งรายใหญ่ โดยปี 2564 มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 139 บาท ลดลงจากกิโลกรัมละ 140.08 บาท ของปี 2563 ร้อยละ 0.77 สาเหตุจากประเทศผู้ส่งออกหันมาแข่งขันด้านราคามากขึ้น

ตารางที่ 51 ปริมาณและมูลค่าการส่งออก การนำเข้ากุ้ง และผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ปี 2560 – 2564

รายการ	2560		2561		2562		2563		2564*		อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ส่งออก	212.31	69,859.78	185.35	58,302.11	176.48	51,721.76	149.48	44,467.09	155.46	48,411.26	-8.04	-9.56
กุ้งทำพันธุ์	0.06	277.50	0.05	492.39	0.03	459.25	0.03	726.34	0.03	972.38	-17.28	33.60
กุ้งมีชีวิต	10.74	2,051.31	12.90	2,488.34	15.79	3,322.62	4.93	1,025.29	4.67	1,152.34	-23.11	-18.45
กุ้งแช่เย็น/ แช่แข็ง	116.49	35,412.18	100.74	29,749.32	92.85	25,530.85	80.59	21,878.88	83.73	23,270.33	-8.46	-10.84
กุ้งแปรรูป	85.02	32,118.79	71.66	25,572.06	67.81	22,409.04	63.93	21,836.58	67.03	23,016.21	-5.73	-7.91
นำเข้า	31.30	4,053.20	27.33	4,027.70	27.58	3,627.13	24.81	3,069.67	43.50	5,638.45	5.78	3.96
กุ้งทำพันธุ์	0.003	21.47	0.003	39.48	0.004	35.28	0.002	32.05	0.01	32.60	22.17	6.47
กุ้งมีชีวิต	0.007	14.10	0.006	11.29	0.006	1.06	0.013	1.15	0.002	0.69	-15.91	-56.48
กุ้งแช่เย็น/ แช่แข็ง	31.07	4,003.56	27.19	3,948.63	27.26	3,494.29	24.43	2,950.91	43.31	5,587.38	5.73	3.83
กุ้งแปรรูป	0.22	14.07	0.13	28.30	0.31	96.50	0.36	85.56	0.18	17.78	6.37	17.05

หมายเหตุ: * ประมาณการ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กุ้ง หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งน้ำเย็น และกุ้งอื่น ๆ ไม่รวมกุ้งก้ามกรามที่อยู่ภายใต้พิกัดศุลกากร 030616 030617 030626 030627 030635 030636 030695 160521 และ 160529 ในระดับ 11 หลัก (Digit) ตามรหัส HS.2017 (ปี 2017– 2021)

ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ตารางที่ 52 ราคากุ้งขาวแวนนาไมเฉลี่ย ปี 2560 – 2564

ปี	ราคาที่เกษตรกรขายได้ ^{1/}	ราคาตลาดกลาง ^{2/}
	กุ้งขาว ขนาด 70 ตัว/กก. บาท/กก.	กุ้งขาว ขนาด 70 ตัว/กก. บาท/กก.
2560	185.15	177.10
2561	151.27	147.72
2562	144.18	139.35
2563	140.08	140.49
2564*	139.00	138.00
อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	-6.30	-5.34

หมายเหตุ: *ประมาณการ

^{1/}ราคาที่เกษตรกรขายได้ จากศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

^{2/}ราคาตลาดกลาง จากตลาดทะเลไทย จ.สมุทรสาคร

2.3.4 เศรษฐกิจด้านการบริการและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องด้านการเกษตร

1) ด้าน Logistic

การคมนาคมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันสามารถเดินทางได้ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ แต่การคมนาคมทางบกโดยเฉพาะทางถนนยังมีถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 บางช่วงที่เป็น 2 ช่องจราจรทำให้การเดินทางยังไม่สะดวกมากนัก ในขณะที่การคมนาคมทางรางมีเฉพาะที่จังหวัดตรังเท่านั้น โดยการคมนาคมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีดังนี้

(1) ถนน/ ทางหลวง เส้นทางหลักปัจจุบันส่วนใหญ่เป็น 4 ช่องจราจร ยกเว้นเส้นทางหลวงหมายเลข 4 ในบางช่วงยังเป็น 2 ช่องจราจร โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่จังหวัดระนอง ซึ่งกรมทางหลวงได้กำหนดแผนการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข 4 ให้เป็น 4 ช่องจราจร ตลอดทั้งเส้นทาง

(2) ท่าเรือน้ำลึก ท่าเรือชายฝั่งและท่าเรือโดยสาร ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีการคมนาคมและขนส่งทางน้ำที่เป็นการขนส่งทางทะเล (Sea Transportation) ของอำเภอต่าง ๆ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตั้งแต่จังหวัดระนองถึงจังหวัดสตูล การคมนาคมและการขนส่งทางน้ำในลำน้ำตอนในของแม่น้ำสายหลักของกลุ่มจังหวัดอันดามัน เช่น แม่น้ำกระบุรี จังหวัดระนอง เป็นต้น ท่าเทียบเรือส่วนใหญ่เป็นท่าเทียบเรือขนาดกลางและขนาดเล็ก ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการคมนาคมและขนส่งทางทะเลระหว่างชุมชน เพื่อรองรับการท่องเที่ยว และรองรับกิจกรรมด้านประมง อีกทั้งมีท่าเรือน้ำลึกเพื่อการขนส่งสินค้าเข้า-ออก ระหว่างประเทศ ได้แก่ ท่าเรือระนอง ท่าเรือน้ำลึกภูเก็ต ท่าเรืออเนกประสงค์กระบี่ และท่าเรือชายฝั่งกันตัง และมีท่าเรือเพื่อรองรับการท่องเที่ยว และท่าเรือเพื่อขนส่งสินค้าหลายแห่ง สำหรับการขนส่งสินค้าผ่านท่าเทียบเรือของกลุ่ม

จังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ในปี พ.ศ. 2561 มีปริมาณเท่ากับ 5,868,270.52 ตัน โดยจังหวัดกระบี่มีการขนส่งสูงสุดที่จำนวน 2,231,004 ตัน รองลงมา คือ จังหวัดตรัง จำนวน 1,687,643.06 ตัน

ปัญหาเรื่องระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่ภาคใต้จัดว่าเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการขยายตลาดตามการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยนายเสถียร วงศ์วิเชียร ประธานมูลนิธิโลจิสติกส์และการขนส่ง (ประเทศไทย) กล่าวว่า สำหรับโลจิสติกส์มหาภาคของการขนส่งของไทย แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

- การเป็นศูนย์รวมและกระจายสินค้าสนับสนุนการขนส่งภายในประเทศ เพื่อเป็นการกระจายสินค้าภายในประเทศ มีรถวิ่งไปตามเส้นทางหลักของแต่ละศูนย์ เมื่อไปถึงศูนย์ก็จะมีการขนส่งสินค้าต่อยุทธขนาดเล็ก โดยในแต่ละจุดเชื่อมต่อกันจะต้องเสียเวลาค่อนข้างมาก และค่าใช้จ่ายในการขนถ่ายก็ค่อนข้างสูงเช่นกัน

- การเป็นศูนย์รวมและกระจายสินค้าสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการขนส่งในอนุภูมิภาค รวมถึงจีนตอนใต้ เวียดนามและพม่า โดยจะเป็นการขนส่งที่มีการเชื่อมต่ออยู่แล้วทั้งทางบกหรือทางขนส่งอื่น ๆ เช่น ถ้ามีการทำศูนย์รวมหรือกระจายสินค้าที่ อ.แม่สาย ซึ่งเป็นสินค้าที่มาจากจีนตอนใต้ก็มารวมที่นี่ อาจใช้รถขนส่ง ซึ่งอาจส่งต่อไปยังแหลมฉบังหรือถ้าต้องการไปทางเขมรตอนใต้ ก็ไปรวมศูนย์กระจายสินค้าทางใต้ เป็นต้น

- แนวทางการวางระบบสำหรับการเปิดเสรีการขนส่งด้วยรถบรรทุก การขนส่งในภูมิภาคของไทย ตอนนี้มีเพียงการขนส่งข้ามแดนไปมาเลเซีย และสิงคโปร์ เช่น การส่งสินค้าประเภท พืช ผัก ปลา หมู และเนื้อวัว ข้ามไปสิงคโปร์ต้องวิ่งไปตามเส้นทางที่กำหนดคือ ไปทางด้าน North-South ของ มาเลเซีย

นอกจากนั้น ต้องมีการพัฒนาท่าเรือที่ทำเรือคลองเตย หรือท่าเรือแหลมฉบังให้จัดอยู่ในระดับโลกที่จะให้บริการแก่ท่าและที่สำคัญต้องมีการเชื่อมโยงไปสู่ประเทศทางภาคใต้ ในอดีตการใช้ระบบทางน้ำยังไม่มี การทำถนนที่ดีนัก ตอนหลังถนนก็ดีขึ้น ส่วนในเรื่องของทางน้ำต้องลดบทบาทลงไป ขณะนี้การพัฒนาที่จะเพิ่มขึ้นมาในการขนส่งสินค้า กลับมาใช้ถนนเชื่อมโยงไปสู่ฝั่งตะวันตก จากภาคเหนือลงมาภาคกลาง แต่ด้านฝั่งตะวันตกของประเทศไทยไม่มีท่าเรือน้ำลึก มีแต่ท่าเรือที่จังหวัดระนอง ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาปรับปรุงท่าเรือแห่งนี้ขึ้นมาใหม่ โดยสามารถรองรับเรือได้เท่ากับขนาดที่ทำเรือคลองเตยประมาณ 12,000 ตัน เนื่องจากว่ามีความต้องการในการขนส่งสินค้าที่จะออกไปสู่ทางด้านประเทศอินเดีย ศรีลังกา สิงคโปร์ มาเลเซีย ทางด้านฝั่งตะวันตก เนื่องจากมีผู้ประกอบการสินค้าหลายรายได้เสนอว่า ถ้าหากสามารถขนส่งสินค้าที่ทำเรือระนองได้ จะประหยัดเวลาการขนส่งได้ 7 วัน จากเดิมจะขนส่งจากจังหวัดระนองหรือจังหวัดชุมพรไปที่ประเทศสิงคโปร์ ต้องไปที่ท่าเรือแหลมฉบังแล้วเดินทางไปสิงคโปร์ 14 วัน แต่ถ้าสามารถออกจากท่าเรือระนองได้ใช้เวลาเพียงแค่ 7 วัน เวลาที่สินค้าจะถึงปลายทางได้รวดเร็วขึ้น กรมการขนส่งทางน้ำกำลังวางแผนทำการศึกษาสร้างท่าเรือที่จังหวัดชุมพรอยู่ เพราะภูมิศาสตร์อยู่ทางชายฝั่งอ่าวไทย เมื่อสร้างท่าเรือ 2 ฝั่งได้แล้ว เราก็จะต้องมีถนนเข้าไปเชื่อมโยงระหว่างท่าเรือทั้งสองแห่งกับอีกจุดหนึ่ง ก็คือท่าเรือที่สตูล

(3) **ท่าอากาศยาน** กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีท่าอากาศยานในพื้นที่ ทั้งสิ้น 4 แห่ง โดยเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ 2 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานนานาชาติภูเก็ต และท่าอากาศยานนานาชาติกระบี่ และมีท่าอากาศยานภายในประเทศ 2 แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานตรัง และท่าอากาศยานระนอง โดยในปี พ.ศ. 2563 มีผู้โดยสารใช้บริการสนามบินในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันรวมทั้งสิ้น 7,343,648 คน ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 67.18 โดยในปี 2563 ท่าอากาศยานภูเก็ตมีผู้ใช้บริการมากที่สุดจำนวน 5,429,708 คน คิดเป็นร้อยละ 73.93 รองลงมาเป็นท่าอากาศยานกระบี่ จำนวน 1,318,568 คน คิดเป็น ร้อยละ 17.96 ท่าอากาศยานตรังจำนวน 488,338 คน คิดเป็นร้อยละ 6.64 และท่าอากาศยานระนองจำนวน 107,034 คน คิดเป็นร้อยละ 1.47 ซึ่งสนามบินนานาชาติภูเก็ตในขณะนี้มีย่านบินใกล้เคียงขีดความสามารถที่สนามบินจะรองรับได้ รัฐบาลจึงกำลังศึกษาความเป็นไปได้ในการสร้างสนามบินอีกแห่งในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันบริเวณอำเภอโคกกลอย จังหวัดพังงา ซึ่งหากสร้างเสร็จแล้วนั้นคาดว่าจะสามารถกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้จังหวัดอื่น ๆ ในกลุ่มจังหวัด เพื่อรองรับการเติบโตภาคการท่องเที่ยวและการคมนาคมในอนาคต

2) ด้านอุตสาหกรรมการผลิต (Manufacturing)

ถึงแม้ว่าภาคอุตสาหกรรมการผลิตของกลุ่มจังหวัดจะไม่ได้เป็นแหล่งสร้างรายได้หลักของพื้นที่ แต่กล่าวได้ว่ามีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดพอสมควร เนื่องจากเป็นแหล่งนำเข้าเงินตราต่างประเทศ และการจ้างงานที่สำคัญ อุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาคใต้ ได้แก่ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง เช่น อาหารทะเลแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง ฯลฯ อุตสาหกรรมแปรรูปยางและไม้ยางพารา เช่น ยางแผ่นรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น การแปรรูปอัดบ่มไม้ยางพารา และผลิตภัณฑ์จากไม้ยางพารา ฯลฯ และอุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มดิบ เป็นต้น

3) ด้านการค้าชายแดน

กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้รายงานข้อมูลการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศการค้าชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา) ปี 2564 (มกราคม - มีนาคม) มูลค่าการค้ารวม 222,720 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.57 แบ่งเป็นการส่งออกมูลค่า 136,456 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.07 และการนำเข้า มูลค่า 86,264 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.83 โดยการค้าชายแดนกับมาเลเซียมีมูลค่าสูงที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.71 ของมูลค่าการค้าชายแดนรวม รองลงมา ได้แก่ สปป.ลาว ร้อยละ 24.33 กัมพูชาร้อยละ 20.38 และเมียนมาร้อยละ 19.59 โดยไทยได้ดุลการค้ากับทั้ง 4 ประเทศ

ในปี 2564 (มกราคม-มีนาคม) การค้าชายแดน (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา) และการค้าผ่านแดน (สิงคโปร์ จีน เวียดนาม) ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีมูลค่าการค้ารวม 383,576 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.31 โดยการส่งออกมีมูลค่า 225,981 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.50 และการนำเข้ามีมูลค่า 157,596 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.65 ไทยได้ดุลการค้ารวมทั้งสิ้น 68,385 ล้านบาท

3.1) ภาวะการค้าชายแดนไทย-เมียนมา

ปี 2564 (มกราคม - มีนาคม) การค้าชายแดนไทย-เมียนมา มีมูลค่าการค้ารวม 43,626 ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ลดลงร้อยละ 8.35 เป็นการส่งออกมูลค่า 24,443 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.19 และการนำเข้ามูลค่า 19,183 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 7.24 ไทยได้ดุลการค้า 5,259 ล้านบาท ด้านการค้าที่มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านศุลกากรแม่สอด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.40 ของการค้าชายแดนไทย - เมียนมา รองลงมาได้แก่ ด้านฯ สังขละบุรีร้อยละ 25.32 ด้านฯ ระนองร้อยละ 13.93 ด้านฯ แม่สายร้อยละ 9.09 สินค้าส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ น้ำมันดีเซล คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.84 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด เครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 6.44 เครื่องเทศและสมุนไพรร้อยละ 5.34 ปูนซีเมนต์ร้อยละ 5.13 และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 3.78 สินค้านำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.43 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด ัญพืชร้อยละ 22.75 สัตว์น้ำร้อยละ 6.07 ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ จากสัตว์ร้อยละ 2.26 และสินแร่โลหะอื่น ๆ ร้อยละ 1.58

3.2) ภาวะการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย

ปี 2564 (มกราคม - มีนาคม) การค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย มีมูลค่าการค้ารวม 79,5234 ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.72 แบ่งเป็นการส่งออกมูลค่า 42,673 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 65.64 และการนำเข้ามูลค่า 36,850 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.84 ไทยได้ดุลการค้า 5,823 ล้านบาท ด้านการค้าที่มีมูลค่าการค้ารวมสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ ด้านศุลกากรสะเตา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80.42 ของการค้าชายแดนไทย - มาเลเซีย รองลงมาได้แก่ ด้านฯ ปาดังเบซาร์ร้อยละ 17.07 ด้านฯ สุโงโกลร้อยละ 0.94 ด้านฯ เบตงร้อยละ 0.89 และด้านฯ บ้านประกอบร้อยละ 0.51 สินค้าส่งออกสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ ยางพารา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.64 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมด เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์ฯ ร้อยละ 11.69 รถยนต์และอุปกรณ์ร้อยละ 7.55 แผงวงจรไฟฟ้าร้อยละ 3.01 และเครื่องวีดีโอร้อยละ 2.44 สินค้านำเข้าสำคัญ 5 อันดับแรก ได้แก่ เทปแม่เหล็กจานแม่เหล็กสำหรับคอมพิวเตอร์ฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.35 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด ส่วนประกอบคอมพิวเตอร์ร้อยละ 6.44 ไดโอด ทรานซิสเตอร์ฯ ร้อยละ 4.74 เม็ดพลาสติก 4.57 และอลูมิเนียมฯ ร้อยละ 4.30

2.3.5 ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตรกร

1) รายได้และหนี้สินภาคครัวเรือน

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนด้านรายได้ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2560 กับปี พ.ศ. 2562 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนในระดับประเทศอยู่ที่ 26,018.42 บาทต่อเดือนต่อครัวเรือนลดลงร้อยละ 3.44 โดยในปี พ.ศ. 2562 กลุ่มจังหวัดอันดามันมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 27,253.74 บาท ลดลงจากปี พ.ศ. 2560 ร้อยละ 1.81 โดยจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือนมากที่สุดคือ จังหวัดภูเก็ตจำนวน 36,699.01 บาท รองลงมาคือ จังหวัดกระบี่จำนวน 28,521.69 บาท จังหวัดระนองจำนวน 27,600.25 บาท จังหวัดตรังจำนวน 26,004.22 บาท และจังหวัดสตูลจำนวน 22,253.58 บาท

สำหรับหนี้สินภาคครัวเรือน จากการเก็บข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติตั้งแต่ปี 2560-2562 พบว่า กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีหนี้สินภาคครัวเรือนเฉลี่ย 172,925.05 บาท ลดลงจาก ปี 2560 ร้อยละ 10.57 โดยจังหวัดที่มีหนี้สินภาคครัวเรือนสูงสุดคือ ภูเก็ต จำนวน 236,634.58 บาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 1.21 รองลงมาคือ จังหวัดกระบี่ จำนวน 216,585.68 บาท ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 25.11 และจังหวัดตรัง 210,014.98 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 15.62 ตามลำดับ

2) รายได้และหนี้สินภาคครัวเรือนเกษตร

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนเกษตรกร ด้านรายได้-รายจ่าย เงินสดทางการเกษตร ปีเพาะปลูก 2562/63 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า เกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน 547,310.67 บาท เป็นรายได้เงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 228,036.50 บาท และรายได้เงินสดนอกการเกษตร 319,274.17 บาท โดยจังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนมากที่สุด คือจังหวัดภูเก็ต ระนอง พังงา กระบี่ สตูล และตรัง ตามลำดับ พิจารณาด้านรายจ่าย พบว่า มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือน 341,980.67 บาท เป็นรายจ่ายเงินสดทางการเกษตรเฉลี่ย 133,281.50 บาท และรายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร 208,699.17 บาท โดยจังหวัดที่มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนมากที่สุด คือจังหวัดกระบี่ พังงา ระนอง ตรัง ภูเก็ต และสตูล ตามลำดับ สำหรับรายได้สุทธิของครัวเรือนเกษตรในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พบว่า มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเฉลี่ย 414,029.17 บาท เป็นรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเฉลี่ย 94,755.00 บาท และมีเงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ 208,699.17 บาท โดยจังหวัดที่มีรายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน และมีเงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้มากที่สุด คือจังหวัดภูเก็ต ระนอง พังงา กระบี่ สตูล และตรัง ตามลำดับ ตารางที่ 53 รายได้-รายจ่าย ของครัวเรือนเกษตรปีเพาะปลูก 2562/63

รายการ	กลุ่มอันดามัน	ระนอง	พังงา	ภูเก็ต	กระบี่	ตรัง	สตูล
รายได้	547,310.67	547,601	540,648	954,796	503,524	336,804	400,491
- รายได้เงินสดทางการเกษตร	228,036.50	271,711	272,658	150,148	297,258	203,403	173,041
- รายได้เงินสดนอกการเกษตร	319,274.17	275,890	267,990	804,648	206,266	133,401	227,450
รายจ่าย	341,980.67	346,967	370,041	322,532	381,192	333,262	297,890
- รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร	133,281.50	151,254	145,087	93,636	169,725	114,270	125,717
- รายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร	208,699.17	195,713	224,954	228,896	211,467	218,992	172,173
รายได้สุทธิ							
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร	94,755.00	120,457	127,571	56,512	127,533	89,133	47,324
- รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน ^{1/}	414,029.17	396,347	395,561	861,160	333,799	222,534	274,774
- เงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ ^{2/}	205,330.00	200,634	170,607	632,264	122,332	3,542	102,601

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ : ^{1/} รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน = รายได้เงินสดสุทธิเกษตร + รายได้เงินสดนอกเกษตร

หมายเหตุ : ^{2/} เงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ = รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน - รายจ่ายเงินสดนอกเกษตร

3) ภาวะความยากจน

จากข้อมูลจากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประมวลผลโดย สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันมีอัตราการผันผวนขึ้นลงบ้างเล็กน้อยตามปีต่าง ๆ แต่ในภาพรวมแล้วทั้งในกลุ่มจังหวัดอันดามัน และจังหวัดมีจำนวนรายจ่ายเพิ่มขึ้น จากปี 2561 ร้อยละ 1.11 เท่ากับจำนวนเงิน 2,824 บาท/คน/เดือน ซึ่งเมื่อดูข้อมูลย้อนหลัง พบว่า เส้นความยากจนด้านรายจ่ายมีประมาณเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจและสถานการณ์ในปัจจุบันที่ทำให้ต้องมีการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นสวนทางกับรายได้ที่ลดลง

เมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า สัดส่วนคนจนด้านรายจ่าย ภาพรวมของกลุ่มจังหวัดอันดามันเพิ่มขึ้น จากปี 2561 ร้อยละ 1.11 สืบเนื่องจากสถานการณ์ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นและราคาผลผลิตภาคการเกษตรตกต่ำสวนทางกับรายจ่ายภาคครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละวัน ส่งผลให้การชำระหนี้ของครัวเรือนบางกลุ่มต้องลงทำให้ครัวเรือนประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องมากขึ้น โดยเฉพาะครัวเรือนที่รายได้น้อย

เมื่อพิจารณารายจังหวัด พบว่า พังงามีเส้นความยากจนด้านรายจ่าย เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ร้อยละ 4.42 รองลงมา จังหวัดระนอง ตรัง สตูล และภูเก็ต ตามลำดับ โดยที่เส้นความยากจนของจังหวัดกระบี่ลดลงร้อยละ 0.45 สถานการณ์ปัจจุบัน นโยบายรัฐบาลที่ให้ความสำคัญในการช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยและเกษตรกร ทั้งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานลดต้นทุนการผลิตและให้การช่วยเหลือด้านการจัดการหนี้สิน เช่น โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรวมทั้งการจัดกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน การจัดที่ดินทำกินให้เกษตรกรและโครงการช่วยเหลือและส่งเสริมความเป็นอยู่ของผู้มีรายได้น้อย ทำให้เกิดการกระจายรายได้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยมากขึ้น

4) จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงาน

จากข้อมูลการสำรวจจำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานเกษตร ปีเพาะปลูก 2562/63 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เบื้องต้นพบว่า ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร 272,760 ครัวเรือน จำนวนประชากรเกษตร 1,034,372 คน มีขนาดครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ย 4.11 คนต่อครัวเรือน และมีแรงงานเกษตรรวมทั้งสิ้น 736,964 คน โดยจังหวัดที่มีจำนวนครัวเรือนเกษตรกร ประชากรเกษตรและแรงงานเกษตรมากที่สุดคือจังหวัดตรัง กระบี่ สตูล พังงา ระนอง และภูเก็ต ตามลำดับ ในขณะที่ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มจังหวัดพบว่า ครัวเรือนเกษตรกรมีการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินเฉลี่ย 18.88 ไร่ต่อครัวเรือน โดยจังหวัดที่มีการถือครองที่ดินมากที่สุดคือ จังหวัด กระบี่ พังงา ระนอง ภูเก็ต ตรัง และสตูล ตามลำดับ

ตารางที่ 54 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงาน ปีเพาะปลูก 2562/63

ประเทศ/ภาค/ จังหวัด	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	ประชากรเกษตรกร (คน)	แรงงานเกษตรกร (คน)	ขนาดครัวเรือน เกษตรกร (คน/ครัวเรือน)	การถือครองและการ ใช้ประโยชน์ที่ดิน (ไร่/ครัวเรือน)
ระดับประเทศ	7,890,064	29,815,675	20,552,317	3.89	24.16
ภาคใต้	1,292,404	4,816,012	3,325,724	3.96	19.73
กลุ่มอันดามัน	272,760	1,034,372	736,964	4.11	18.88
ระนอง	26,000	99,307	76,455	3.43	19.29
พังงา	40,615	138,679	88,126	4.54	20.20
ภูเก็ต	7,524	28,492	21,622	3.91	16.41
กระบี่	61,654	229,680	202,020	4.09	29.44
ตรัง	90,078	357,254	230,624	3.70	15.24
สตูล	46,889	180,959	118,116	4.99	12.69

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 16 มิถุนายน 2564)

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาด้านการเกษตรระดับพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

3.1 ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

การจัดทำแผนพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566 - 2570 ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจากประชาชนในพื้นที่ โดยใช้เครื่องมือจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ลงพื้นที่ และจัดประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์จัดทำแผน โดยผลการศึกษาค้นคว้าต่อปัญหา ความต้องการ และการพัฒนาด้านการเกษตรในระดับพื้นที่ของภาคประชาชน จากข้อมูลแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 - 2570 กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2564 ที่ได้สำรวจข้อมูล ความคิดเห็น ของประชาชนทั่วไป ทั้งที่ปฏิบัติงานในภาครัฐ และภาคเอกชน เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการให้แก้ไข และความคิดเห็นต่อแนวทางการพัฒนาในพื้นที่ ซึ่งแตกต่างกันไปตามแผนพัฒนาของแต่ละจังหวัด สามารถสรุปประเด็นปัญหาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาด้านการเกษตรรายจังหวัดและภาพรวมของกลุ่มจังหวัด พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา ได้ดังนี้

จังหวัดกระบี่ ประชาชนให้ความสำคัญต่อการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นปัญหาเร่งด่วนทั้งด้านการท่องเที่ยวและราคาผลผลิตทางการเกษตร โดยเสนอให้ช่วยเหลือประชาชนระดับรากหญ้า ให้ได้สิทธิเท่าเทียมกัน และทำให้เกิดความเสมอภาคในสังคมทั้งด้านฐานะความเป็นอยู่ โครงสร้างพื้นฐาน เป็นต้น

จังหวัดตรัง ประชาชนมีความเห็นใกล้เคียงกับชาวกระบี่ที่มองว่า ปัญหาราคาผลผลิตทางการเกษตรเป็นปัญหาเร่งด่วนที่สุด ด้านความมั่นคงและด้านเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดอันดามัน มีความจำเป็นเร่งด่วนต้องแก้ไขและให้ลำดับความสำคัญมากพอ ๆ กัน มีข้อเสนอแนะให้บูรณาการความร่วมมืออย่างยั่งยืนของชุมชนกับอุทยานแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาในระดับนโยบาย เพื่อให้สอดคล้องกับวิถีของชุมชน ไม่สร้างปัญหาเชื่อมโยงไปถึงการประกอบการอาชีพ ป้องกันการแย่งชิงทรัพยากร และการใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย รวมทั้งแก้ปัญหาล่าคลองตื้นเขินและขยะในลำคลอง เป็นต้น

จังหวัดพังงา มีความเห็นคล้าย ๆ กับตรังและกระบี่ คือ เห็นว่าปัญหาด้านผลผลิตทางการเกษตรที่มีราคาตกต่ำ มีลำดับความสำคัญเร่งด่วนในอันดับต้น ๆ ของการพัฒนา อาจเนื่องจากการทำการเกษตรเป็นรายได้พื้นฐานจึงได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่ต้องพึ่งพิงชาวต่างชาติน้อย (ยกเว้นกระบี่ที่มีทั้งการท่องเที่ยวและการเกษตร) โดยชาวพังงามีข้อเสนอแนะด้านการเกษตร คือ เสนอให้ส่งเสริมอาชีพของคนในหมู่บ้านนอกจากการทำสวนยาง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอ ราคาผลผลิตไม่ตกต่ำเนื่องจากพ่อค้าคนกลางผลิตภัณฑ์การเกษตรควรมีความสร้างสรรค์ในการแปรรูปที่มากขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าและค่านิยมใหม่ของจังหวัด

จังหวัดสตูล ประชาชนมองว่าปัญหาเร่งด่วน คือ ปัญหาผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ ตารางที่ 55 ความจำเป็นเร่งด่วนต่อการพัฒนาด้านการเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันในมุมมองของประชาชนรายจังหวัด

อันดับ	กระบี่	ภูเก็ต	ระนอง	ตรัง	พังงา	สตูล	ประเด็นปัญหาภาพรวมกลุ่มจังหวัด
1	ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	-	-	ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ	ราคาผลผลิต
2	การขาดแคลนที่ดินทำกิน	-	-	ขาดแรงงานคุณภาพที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล	การขาดการจ้างงาน / อาชีพ	ขาดแรงงานคุณภาพที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล	ขาดแคลนแรงงานคุณภาพและอาชีพ
3	-	-	-	-	ขาดแรงงานคุณภาพที่มีความสามารถในการแข่งขันระดับสากล	-	ขาดแคลนที่ดินทำกิน

ที่มา: แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 – 2570, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2564

นอกจากนี้ ผลจากการรวบรวมความคิดเห็นต่อแนวทางพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ของแต่ละจังหวัด ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร พบว่า ประชาชนของแต่ละจังหวัดได้ให้ความเห็นในระดับต่าง ๆ จึงขอสรุปความเห็นแยกตามรายจังหวัด (ตารางที่ 56 - 60) ดังนี้

จังหวัดกระบี่ ประชาชนให้ความคิดเห็นในระดับมาก ต่อแนวทางการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทั้ง 10 ด้าน

จังหวัดตรัง ประชาชนให้ความคิดเห็นในระดับมาก ต่อแนวทางการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทั้ง 6 ด้าน

จังหวัดพังงา ประชาชนให้ความคิดเห็นในระดับมาก ต่อแนวทางการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทั้ง 6 ด้าน

จังหวัดระนอง ประชาชนให้ความคิดเห็นในระดับมาก ต่อแนวทางการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทั้ง 3 ด้าน

จังหวัดสตูล ประชาชนให้ความคิดเห็นในระดับมาก ต่อแนวทางการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทั้ง 6 ด้าน

จังหวัดภูเก็ต ไม่มีความเห็นต่อแนวทางการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาด้านการเกษตร
ระดับจังหวัด

ตารางที่ 56 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดกระบี่

แผนการพัฒนา	ระดับความเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยกระดับขีดความสามารถในการผลิตด้านการเกษตรและแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรควบคู่กับการพัฒนาอุตสาหกรรมสะอาดและพลังงานทางเลือก	
1. เพิ่มผลิตภาพ และพัฒนาคุณภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์ม และยางพารา	มาก
2. ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	มาก
3. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ และสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่	มาก
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับภาคเกษตรและอุตสาหกรรม	มาก
5. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพและระบบชลประทานที่ครอบคลุมทั่วถึง	มาก
6. ขยายฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย เพื่อสร้างอาชีพและรายได้เสริมและความมั่นคงด้านอาหาร	มาก
7. ส่งเสริมการทำเกษตรชีวภาพ เกษตรผสมผสาน ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	มาก
8. ส่งเสริมการตลาด พัฒนาลาดสินค้าเกษตร และทำเทียบเรือประมง ที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน	มาก
9. ส่งเสริมและยกระดับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และพัฒนาคุณภาพสินค้า และผลิตภัณฑ์ชุมชน	มาก
10. พัฒนาพลังงานทดแทนเพื่อใช้เป็นแหล่งพลังงานทางเลือกของจังหวัด	มาก

ตารางที่ 57 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดตรัง

แผนการพัฒนา	ระดับความเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างฐานเศรษฐกิจของจังหวัดด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่มั่นคงและยั่งยืน	
1. พัฒนาการผลิตและการเกษตรที่สำคัญโดยเน้นเกษตรปลอดภัย เพื่อขับเคลื่อนสู่เกษตรอินทรีย์	มาก
2. แก้ไขปัญหาการจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ	มาก
3. ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	มาก
4. ส่งเสริมและพัฒนากการตลาดและแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญ	มาก
5. ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และผู้ผลิตชุมชน	มาก
6. สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าและการพาณิชย์	มาก

ตารางที่ 58 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดพังงา

แผนการพัฒนา	ระดับความเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างเสริมระบบการผลิต แปรรูป การบริโภค การค้า การบริหารจัดการด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน	
1. ผลิตสินค้าเกษตรให้มีความปลอดภัยและได้มาตรฐานเพื่อการส่งออก	มาก
2. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานโดยใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	มาก
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรอย่างเหมาะสม	มาก

แผนการพัฒนา	ระดับความเห็น
4. ส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	มาก
5. พัฒนากลไกการกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาดอย่างเหมาะสมการบรรจุภัณฑ์การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรโดยการเชื่อมโยงตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ	มาก
6. ส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ในการจัดการการผลิตที่มีประสิทธิภาพและได้คุณภาพ	มาก
7. ให้เข้มแข็งรองรับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน	มาก
8. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา	มาก

ตารางที่ 59 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดระนอง

แผนการพัฒนา	ระดับความเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมภาคการเกษตรแบบครบวงจร	
1. เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	มาก
2. ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	มาก
3. เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน	มาก

ตารางที่ 60 ระดับความคิดเห็นต่อกลยุทธ์ด้านการเกษตรภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดสตูล

แผนการพัฒนา	ระดับความเห็น
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างเศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจากอุทยานธรณีโลก การท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง	
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการแปรรูป และสร้างคุณค่า เพื่อการแข่งขัน	มาก
2. สร้างความมั่นคงทางอาหาร ด้วยกลไกการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนฐานการเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	มาก
3. สนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล และบริการฮาลาล เชื่อมโยงชายแดนใต้ และสังคมมุสลิมนานาชาติ	มาก
4. สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของจังหวัดให้เป็นตราสินค้า (Brand) ที่มีคุณค่า และมูลค่าสูง	มาก
5. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้ และเชื่อมโยงเครือข่ายให้สามารถแข่งขันได้	มาก
6. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP ให้เติบโตสู่การสร้างเป็นตราสินค้า (Branding) ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย จนมีขีดความสามารถในการแข่งขัน	มาก

นอกจากนี้ ผลการศึกษาความคิดเห็น มุมมองของผู้บริหารต่อสถานการณ์ ศักยภาพ และแนวทางการพัฒนา โดยการใช้การสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารองค์กรภาครัฐและเครือข่ายภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับด้านการเกษตร เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก ซึ่งครอบคลุมปัจจัยมิติต่าง ๆ ทั้ง 7's McKinsey และ PESTEL Analysis รวมถึงแนวคิดเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนา และโครงการที่

ควรดำเนินการในระยะสั้น กลาง และยาว ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมและความมั่นคงของทุกจังหวัด สามารถวิเคราะห์ได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่

1) ด้านประเด็นความต้องการและปัญหาเร่งด่วนที่ต้องการให้แก้ไข

การถดถอยของเศรษฐกิจโดยรวมอันเป็นผลจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19 การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด19 ได้ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงทั่วโลกทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม การแพร่ระบาดของไวรัสส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ได้ตัดสินใจปิดเมือง ปิดประเทศ นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้ามาในประเทศไทยได้ ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก โดยเฉพาะการท่องเที่ยวซึ่งเป็นรายได้หลักของหลายจังหวัดในกลุ่มอันดามัน คนมีรายได้ลดลง เวลาทำงานน้อยลงจนถึงให้หยุดงานโดยไม่ได้รับเงินเดือน (Leave without pay) และบางคนก็ตกงานทันที โดยไม่ได้ตั้งใจ เกิดสถานการณ์ “จนฉับพลัน” โดยเฉพาะในจังหวัดภูเก็ตซึ่งผลงานวิจัยพบว่า ในช่วงครึ่งหลังของปี 2563 รายได้ของคนภูเก็ตต่ำกว่าเส้นยากจนของประเทศ เป็นผลให้สินค้าเกษตรและประมงมีราคาตกต่ำเพราะขาดกำลังซื้อ

2) ด้านศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตร

นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจและการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ มีนโยบายของภาครัฐที่ช่วยส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ เช่น นโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลาง (SME) ภาคพลังงาน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงส่งเสริมยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตรที่มีขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมปาล์ม อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา และแหล่งผลิตอาหารทะเลที่ใหญ่ที่สุดในอันดามัน มีนโยบายส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทยภายใต้ความร่วมมือ IMT-GT การเป็นพื้นที่ฐานการผลิตภาคการเกษตรและประมง เป็นแหล่งผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันที่สำคัญของประเทศไทย นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ยังเป็นฐานการผลิตด้านประมงที่สำคัญของประเทศอีกด้วย

3) แนวคิดในการพัฒนาด้านการเกษตร

ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ เพื่อลดการพึ่งพิงการท่องเที่ยว พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวทางเลือก เช่น การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สร้างเศรษฐกิจทางเลือกไม่ให้อิงการท่องเที่ยวจนเกินไป โดยการส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ปลูกพืชที่มีความโดดเด่นในพื้นที่และมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น กาแฟและพริกไทยในจังหวัดสตูล ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้เกษตรกรเป็น Smart farmer เพิ่มช่องทางการขายผ่านโครงการระดับประเทศและภูมิภาค เช่น มหกรรมสินค้าระดับภูมิภาค เกษตรแฟร์ ฟันฟู เศรษฐกิจชายแดน เปิดจุดผ่อนปรนสินค้า ตลาดชายแดนไทย-เมียนมาร์ ไทย-มาเลเซีย สะพานมิตรภาพสตูล-เปอร์ลิส โครงการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างภาค มีการพลิกฟื้นวัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น การแต่งกายพื้นเมือง ศิลปะ อาหาร การกินยุคโบราณ เพื่อสร้างเรื่องราวความน่าสนใจ (storytelling) ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ สร้างผลิตภัณฑ์สินค้า

ท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในจังหวัดระนองควรให้ความสำคัญต่อการลงทุนในอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารทะเล นอกจากนี้กลุ่มจังหวัดอันดามัน ควรมีการบูรณาการการทำงานเพื่อร่วมผลักดันโครงการขนาดใหญ่ เช่น โครงการขนาดใหญ่ เช่น Maritime/Marina Hub รวมถึงส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทางการเกษตรเป็น Smart Farmer เน้นวิจัยศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อใช้ในการต่อยอดและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

3.2 แผนและผลการพัฒนาด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมา

3.2.1 สรุปแผนพัฒนาด้านการเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ดำเนินการตามแผนในห้วงปี พ.ศ.2562 – 2565 ภายใต้เป้าหมายการพัฒนา พันธกิจ ประเด็นการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับประเด็นการพัฒนา ดังนี้

เป้าหมายการพัฒนา (Goals) “การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพระดับโลก บนฐานความเข้มแข็งของภาคเกษตรและชุมชนอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

1) มุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคการเกษตรตามหลักศาสตร์พระราชา เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร และความเข้มแข็งด้านอาชีพเกษตรกรกรม สามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2) พัฒนาและเพิ่มศักยภาพทรัพยากรบุคคลทั้งภาคการท่องเที่ยวและเกษตร ให้ก้าวทันเทคโนโลยี และนำเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น นำไปสู่การขับเคลื่อนงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

3) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ และรักษาความเป็นอัตลักษณ์ของอันดามัน

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

อัตราการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPCP) ร้อยละ 11

ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

(1) พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัดที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้น คือ อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

(2) พัฒนาระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ตัวชี้วัดที่คาดหวังคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรมีอัตราที่เพิ่มขึ้น

(3) เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพต้นทุนมนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ตัวชี้วัดที่คาดหวัง คือ ดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index)

3.2.2 ผลการพัฒนาตามประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตร

1) งบประมาณที่ได้รับจัดสรรตามแผนยุทธศาสตร์

ในห้วงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 – 2565 กลุ่มจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 1,347,012,100 บาท เป็นงบประมาณด้านการเกษตรที่ได้รับจัดสรรตามประเด็นการพัฒนาที่ 2 จำนวน 18,729,500 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.4 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับ

ตารางที่ 61 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามประเด็นการพัฒนารายปีงบประมาณพ.ศ. 2562 – 2565

ประเด็นการพัฒนา	ปีงบประมาณ								รวมทั้งสิ้น (บาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
	2562 (บาท)		2563 (บาท)		2564 (บาท)		2565 (บาท)			
	ขอรับจัดสรร	ได้รับจัดสรร	ขอรับจัดสรร	ได้รับจัดสรร	ขอรับจัดสรร	ได้รับจัดสรร	ขอรับจัดสรร	ได้รับจัดสรร		
1. พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานอย่างยั่งยืน	89,2773,200	479,935,700	849,228,180	294,004,700	856,492,400	310,170,300	853,213,880	221,171,900	1,305,282,600	96.9
2. พัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตรประมง และปศุสัตว์ที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน	34,000,000	-	55,126,000	10,787,300	23,879,600	-	102,451,900	7,942,200	18,729,500	1.4
3. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพต้นทุนมนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน	64,000,000	-	-	-	-	-	32,928,400	-	-	0
ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานฯ	5,000,000	5,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	6,000,000	23,000,000	1.7
รวม	995,773,200	484,935,700	910,354,180	310,792,000	886,372,000	316,170,300	994,594,180	235,114,100	1,347,012,100	100

ที่มา: แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 – 2570, กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2564

ผลการพัฒนาตามเป้าหมายของประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 (ด้านการเกษตร) คือ อัตราการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GACP) ร้อยละ 11 พบว่ายังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เนื่องจากปัจจัยหลายด้าน ประกอบกับจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร รวมทั้งผลการพัฒนาที่ผ่านมาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน สามารถสรุปศักยภาพการพัฒนาด้านการเกษตร ได้ดังนี้

1) เป็นฐานการผลิตด้านการเกษตรที่สำคัญ แหล่งผลิตยางพารา ปาล์ม และประมง

การเป็นพื้นที่ฐานการผลิตภาคการเกษตรและประมง นอกจากจังหวัดภูเก็ตแล้ว จังหวัดอื่น ๆ ของกลุ่มจังหวัดอันดามันล้วนแล้วแต่มีฐานการผลิตด้านการเกษตรที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นแหล่งผลิตยางพารา และปาล์มน้ำมันที่สำคัญของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและของโลก ศักยภาพด้านนี้ยังเป็นฐานการดำรงชีวิต ประกอบอาชีพและการพัฒนาที่สำคัญของกลุ่มจังหวัด ประกอบการผลิตภัณฑภัณฑ์สัตว์จากแพะ ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการ และจังหวัดกระบี่ได้ส่งเสริมการเลี้ยงแพะอย่างจริงจังมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันยังเป็นฐานการผลิตด้านประมงที่สำคัญของประเทศ แม้ประเทศจะเผชิญปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำอันเนื่องมาจากสถานการณ์โควิด19 แต่ภาคการประมงยังมีอัตราการเก็บเกี่ยวที่ยังเพิ่มศักยภาพการผลิตได้อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นฐานความมั่นคงทางอาหารให้แก่ประชาชนในยามวิกฤติ เนื่องจากทรัพยากรประมงทั้งจากทะเล จากการเพาะเลี้ยง และประมงน้ำจืด เป็นทรัพยากรที่ลงทุนต่ำและให้ผลเร็ว หากสามารถยกระดับการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรและประมง จะทำให้ในอนาคตเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดอันดามันมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น มีชายฝั่งที่สำคัญอีกขาเพื่อทดแทนหรือชดเชยภาคท่องเที่ยวได้ในอนาคต

2) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานยุทธศาสตร์และนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมการยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีระบบการคมนาคมทั้งทางบก ทางทะเล และทำอากาศยานที่เพียงพอรองรับทั้งภายในและต่างประเทศ ทำให้เกิดความเชื่อมโยงในการเดินทางและการขนส่งสินค้าสภาพพื้นที่ สามารถขยายตัวและรองรับการลงทุนด้านการท่องเที่ยว ด้านเกษตรและประมง และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าทางการเกษตรในมิติการค้าระหว่างประเทศ กลุ่มจังหวัดอันดามันมีชายแดนติดกับประเทศมาเลเซีย และเมียนมาร์ ทำให้เอื้อต่อการค้าขายระหว่างและเป็นส่วนหนึ่งของสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ สามารถต่อยอดเป็นศูนย์กลางทางการค้า เช่น Marina Hub เพื่อพัฒนาเป็นเส้นทางการเดินทางทางทะเลระหว่างประเทศไทย มาเลเซีย และภูมิภาคอื่น ๆ ในโลก ทั้งนี้ พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นเส้นทางการขนส่งที่มีศักยภาพ เช่น ประเทศจีนมีความสนใจในการหาช่องทางที่จะเชื่อมโยงไปประเทศอินเดียไม่จำเป็นต้องเดินทางผ่านช่องทางมะละกา ทำให้เกิดมีความสนใจในการพัฒนาโครงการ Land bridge (ชุมพร – ระนอง) ซึ่งจำเป็นต้องมีการพิจารณาผลกระทบของโครงการฯ ในมิติด้านสิ่งแวดล้อมให้รอบคอบในมิติของระดับพื้นที่ กลุ่มจังหวัดมีระยะทางที่สามารถเดินทางไปมาสะดวก ทำให้มีศักยภาพในการพัฒนาการการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยง เช่น เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดกระบี่ ผนวกกับนโยบายของภาครัฐที่ช่วยพัฒนาระบบคมนาคมในจังหวัดกระบี่ให้ดีขึ้น การพัฒนาด้าน Logistics ทั้งในระบบรางในจังหวัดภูเก็ต พัฒนาท่าเทียบเรือใหม่ที่ได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้จังหวัดระนองเป็นเมืองท่าที่สำคัญ มีการขยาย

เส้นทางคมนาคมเป็นถนน 4 เลน ทำให้การเดินทางสะดวกสบายและจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยว และการขนส่งสินค้าได้ดียิ่งขึ้น การปรับปรุงสนามบินกระบี่ และการขยายสนามบินที่อยู่ระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามันอื่น ๆ เช่น จังหวัดระนอง เป็นต้น

3) นโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจและการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่
 นโยบายของภาครัฐที่ช่วยส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ เช่น นโยบายสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยและขนาดกลาง (SME) ภาคพลังงาน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมถึงส่งเสริมยกระดับการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ส่งเสริมการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตรที่มีขนาดใหญ่ เช่น อุตสาหกรรมปาล์ม อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา และแหล่งผลิตอาหารทะเลที่ใหญ่ที่สุดในอันดามัน ทั้งนี้ ภาครัฐได้เสนอให้มีการพัฒนาพื้นที่ภาคใต้เป็นระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ หรือ SEC (Southern Economic Corridor) สู่การเป็นเมืองนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์บนพื้นฐาน Agro-Bio-Economy เพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของภาคใต้อู่การแข่งขันตลาดโลก ซึ่งเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ (SEC) เชื่อมโยง 4 จังหวัด ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช โดยกำหนดให้จังหวัดระนอง คือ ท่าเรือสู่พม่า อินเดีย ลังกา บังกลาเทศ SEC เป็นการเชื่อมพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กับทะเลอันดามัน ทำให้สินค้าแปรรูปจากภาคใต้ส่งไปยังกลุ่มประเทศบิมสเทค (BIMSTEC) 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย พม่า เนปาล ศรีลังกา และไทย และเข้าไปถึงอียูซี และเป็นโครงการใหญ่เคียงคู่ไทยแลนด์รีเวียว่า จากจ.เพชรบุรีสู่ จ.ชุมพร นอกจากนี้ ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจของประเทศอินโดนีเซีย - มาเลเซีย - ไทยภายใต้ความร่วมมือ IMT-GT ส่งผลดีให้เกิดการลงทุนและโครงการที่มีประโยชน์ เช่น โครงการพัฒนาการเดินทางของเรือสำราญระหว่าง 3 ประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน

นโยบายภาครัฐที่เอื้อหนุนนับว่าเป็นปัจจัยเชิงบวกที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวกระแสหลัก เช่น นโยบายของรัฐบาลที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต (New Engine of Growth) ที่ผสมผสานระหว่างอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (New S-curve) ในด้านอุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร (Medical Hub) กับอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-curve) ในด้านการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Affluent, Medical and Wellness Tourism) เพื่อรองรับการขยายตัวของกลุ่มสินค้าและธุรกิจบริการสุขภาพ โดยมีเป้าหมายในการเชื่อมต่อการค้าและการลงทุน แต่สิ่งสำคัญคือการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ให้ครบวงจร ทั้งด้านการรักษา การวิจัย และผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์ การพัฒนายาและเวชภัณฑ์ ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถรองรับบริการระดับสากล การจะเป็น Medical Hub ของอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของตัวแทนภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามันที่ต้องการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

3.3 การวิเคราะห์ศักยภาพและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของกลุ่มจังหวัด

3.3.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ SWOT หรือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ช่วยให้รู้ถึงสถานะภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนา โดยใช้กรอบแนวคิด 7's McKinsey และ PESTEL เพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยทุกมิติ ผลการวิเคราะห์สถานะภายในและภายนอกทั้งที่เป็นปัจจัยส่งเสริม (ปัจจัยเชิงบวก) และปัจจัยที่เป็นอุปสรรค (ปัจจัยเชิงลบ) ต่อการพัฒนาของจังหวัดในกลุ่มภาคใต้ฝั่งอันดามัน มีดังนี้

จุดแข็ง (Strengths) ประกอบด้วย 16 ประเด็น ได้แก่

S1 มีแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของ กษ. (พ.ศ. 2566 - 2570)

S2 มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดด้วย BCG Model

S3 มีการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่าง กษ. และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

S4 มีคณะทำงานงานแบบบูรณาการในพื้นที่เพื่อการขับเคลื่อนและแก้ปัญหาด้านการเกษตร ตั้งแต่ระดับอำเภอและจังหวัด

S5 มีสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ระบบนิเวศที่หลากหลาย เอื้อต่อการเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง

S6 ประชากรส่วนใหญ่ยังพึ่งพาอาชีพเกษตรกรรม

S7 เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์อาชีพเกษตรมายาวนาน มีเกษตรกรผู้นำระดับปราชญ์ชาวบ้าน SMART FARMER และ YOUNG SMART FARMER ครอบคลุมทุกอำเภอ

S8 มีการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการประกอบอาชีพทางการเกษตร

S9 มีสินค้าเกษตรอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นที่ได้จดทะเบียนเป็นสินค้า GI ทุกจังหวัด

S10 มีศูนย์/สถาบันการศึกษา/ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) ให้การสนับสนุนความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร

S11 มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร (ศพก.) ตั้งอยู่ในทุกอำเภอ

S12 มีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตรหลากหลาย ครอบคลุมด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และเอกชน พร้อมสนับสนุนองค์ความรู้ทางวิชาการ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

S13 มีท่าเทียบเรือน้ำลึกในจังหวัดภูเก็ต ระนอง ซึ่งเป็นศูนย์กลางการนำสัตว์น้ำขึ้นฝั่งของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ฝั่งอันดามัน และจังหวัดใกล้เคียง

S14 มีการขนส่งทางบกที่เชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยและภาคใต้ชายแดน รวมถึงสนามบินนานาชาติถึง 3 แห่ง ที่เชื่อมโยงภูมิภาคอื่นๆ และต่างประเทศ เป็นช่องทางกระจายสินค้าเกษตรได้ สะดวกรวดเร็ว

S15 อยู่ในขอบเขตการศึกษารูปแบบการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (ระนอง-ชุมพร) รวมถึงความเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน (แลนด์บริดจ์หรือสะพานเศรษฐกิจ) เพื่อรองรับการลงทุนและการขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่

S16 มีด่านชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เชื่อมโยงด่านชายแดนเมียนมาในจังหวัดระนองที่สามารถเชื่อมโยงกับเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย และกลุ่มประเทศ BIMSTEC

จุดอ่อน (Weaknesses) ประกอบด้วย 11 ประเด็น ได้แก่

W1 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงวัย แรงงานภาคเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง พึ่งพาแรงงานต่างด้าว

W2 ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีพื้นที่ถือครองต่อรายไม่มากนัก

W3 การรวมกลุ่มของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรยังเข้มแข็งไม่เพียงพอ

W4 การทำการเกษตรยังคงเป็นแบบเชิงเดี่ยวดั้งเดิม มีทักษะ องค์ความรู้ในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการเกษตรยังไม่เพียงพอ

W5 เกษตรกรมีความรู้เรื่องการวางแผนการผลิต การตลาด และการเชื่อมโยงตลาดยังไม่เพียงพอ

W6 เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมจำหน่ายผลผลิตสดหรือในรูปแบบของวัตถุดิบมากกว่าการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า

W7 เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญของการจัดการพื้นที่ทางการเกษตรอย่างเหมาะสม

W8 พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรยังมีสัดส่วนน้อย และการบริหารจัดการน้ำ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

W9 การเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและอุตสาหกรรมเกษตรโดยตรงยังมีน้อย

W10 เครือข่ายองค์กรภาคเอกชน ผู้ประกอบการ และสถาบันเกษตรกร ยังไม่มีความร่วมมืออย่างจริงจัง

W11 ข้อมูลสารสนเทศระดับจังหวัดยังไม่ครอบคลุม เช่น ข้อมูลต้นทุนระดับจังหวัด

โอกาส (Opportunity) ประกอบด้วย 17 ประเด็น ได้แก่

O1 มีแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

O2 มีโมเดลเศรษฐกิจ BCG ในการขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศ โดยน้อมนำหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักในการพัฒนาสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม

O3 มีกรอบทิศทางการพัฒนาเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงไว้อย่างชัดเจน ภายใต้ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570)

O4 นโยบาย Thailand 4.0 เพื่อยกระดับสถานะประเทศเป็นประเทศรายได้สูง สร้างความสามารถในการแข่งขัน การเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

O5 นโยบายพัฒนาเมืองท่องเที่ยวทางทะเลระดับนานาชาติ เป็นโอกาสในการต่อยอดพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

O6 แผนพัฒนาประเทศทุกระดับให้ความสำคัญกับการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

O7 การเปิดเสรีทางการค้า ทำให้มีโอกาสส่งออกสินค้าเกษตรไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น

O8 การตลาดแบบ Digital market และระบบการจ่ายเงินแบบออนไลน์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว อำนวยความสะดวก และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคมากขึ้น

O9 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านการเกษตร และใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

O10 ภาครัฐให้ความสำคัญต่อการวิจัย และพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับการแข่งขัน

O11 มีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูล จัดทำ Big Data เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตรได้ใช้ประโยชน์เพื่อประกอบการตัดสินใจด้านการผลิต การตลาด ในการสร้างโอกาสและคุณค่าในอนาคตที่เหมาะสม และสอดคล้องกับเศรษฐกิจดิจิทัล

O12 กระแสรักษ์สุขภาพ ทำให้ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการบริโภคอาหารปลอดภัยมากขึ้น

O13 กระแสรักษ์สิ่งแวดล้อมและการสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการผลิตสินค้าและบริการมากขึ้น

O14 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เชิงเกษตรและเชิงสุขภาพที่มีทิศทางเติบโตมากขึ้น

O15 แผนพัฒนาประเทศทุกระดับให้ความสำคัญกับการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

○16 ภาคเกษตรเป็นภาคการผลิตสำคัญที่รองรับการย้ายถิ่นในช่วงการระบาดของโรค
โควิด19

○17 พระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำมาตรฐาน
สินค้าเกษตร

อุปสรรค (Threats) ประกอบด้วย ประเด็น 11 ได้แก่

T1 เศรษฐกิจและการท่องเที่ยวหดตัว จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด19
ทำให้ขาดความคล่องตัวในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรและการเคลื่อนย้ายแรงงาน

T2 ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง/สงครามระหว่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ
ในประเทศและการนำเข้าส่งออกสินค้าเกษตรและปัจจัยการผลิต

T3 ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและการใช้แรงงานถูกนำมาใช้เป็นข้อกีดกันทางการค้า เช่น
Carbon Footprint แรงงานผิดกฎหมาย แรงงานสัตว์

T4 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรณีแบนสารเคมี
การเกษตร 3 ชนิด คือพาราควอต คลอร์ไพริฟอส และไกลโฟเซต) เกษตรกรต้องหาสารทดแทน ซึ่งราคาสูงกว่า
ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

T5 ราคาปัจจัยการผลิตมีทิศทางเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรสูงขึ้น

T6 ราคาสินค้าเกษตรมีความผันผวน ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและการค้าโลก

T7 ราคาสินค้าเกษตรปลอดภัยและGAP ไม่มีความแตกต่างจากสินค้าทั่วไป

T8 การเข้าถึงสื่อออนไลน์ของผู้บริโภคบางกลุ่มยังมีข้อจำกัด เช่น ไม่มีอุปกรณ์รองรับ
เครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ไม่ครอบคลุมพื้นที่

T9 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ทำให้เกษตรกรผู้สูงอายุบางส่วนปรับตัว
ไม่ทัน

T10 การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Climate Change) และภัยพิบัติทาง
ธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยและภัยแล้งที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและรุนแรงมากขึ้น และภัยจากโรคระบาดทำให้เกิด
ความเสี่ยงต่อภาคเกษตร

T11 ทรัพยากรทางธรรมชาติถูกนำไปใช้ไม่เหมาะสม ขาดการอนุรักษ์ทำให้เกิดความเสื่อม
โทรมและระบบนิเวศน์ถูกทำลาย

3.3.2 การวิเคราะห์กลยุทธ์การพัฒนาด้วย TOWS Matrix

TOWS Matrix เป็นเครื่องมือที่ต่อยอดจากกระบวนการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่ได้มาจากการทำ SWOT Analysis แล้วมาทำการจับคู่เพื่อใช้หาความสัมพันธ์กันเพื่อสร้างกลยุทธ์ (Strategy) หรือแนวทางพัฒนา มีดังนี้

1) กลยุทธ์เชิงรุก (Strength & Opportunity (SO)) ประกอบด้วย

- (1) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสู่การเกษตรแบบสร้างมูลค่า
- (2) พัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (3) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรชีวภาพเพื่อการส่งออก
- (4) พัฒนาเชื่อมโยงตลาดภายในประเทศและภูมิภาค
- (5) ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัยเพื่อรองรับประชากรและนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด
- (6) การผลิตสินค้าเกษตรเพื่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน
- (7) ส่งเสริมอาชีพเกษตรเชิงพาณิชย์ในยุคดิจิทัล
- (8) ส่งเสริมเกษตรยั่งยืนและเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- (9) พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
- (10) สนับสนุนการเกษตรเชิงนิเวศน์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

2) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (Weakness & Opportunity (WO)) ประกอบด้วย

- (1) สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร
- (2) ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางอาชีพ
- (3) การสร้างความมั่นคงและสวัสดิการอาชีพเกษตรกร
- (4) ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย
- (5) สนับสนุนเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร
- (6) ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร
- (7) การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกลุ่มจังหวัด

3) กลยุทธ์เชิงป้องกัน (Strength & Threat (ST)) ประกอบด้วย

- (1) การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการ
- (2) ส่งเสริมเขตการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (3) สนับสนุนการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของ

ฤดูกาล และภูมิอากาศ

(4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และพัฒนาทักษะแรงงาน

4) กลยุทธ์เชิงรับ (Weakness & Threat (WT)) ประกอบด้วย

- (1) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และอำนาจการต่อรอง
- (2) ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน

- (3) ส่งเสริมการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่

ส่วนที่ 4

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ.2566 – 2570

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 – 2570

4.1 วิสัยทัศน์

“เกษตรกรรมั่งคั่ง ภาคเกษตรมั่นคง ฐานเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดอันดามันเข้มแข็งและยั่งยืน ภายในปี 2570”

4.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) ส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร
- 2) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม บนฐานเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 3) ส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟูเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

4.3 เป้าประสงค์รวม (Objectives)

เกษตรกรรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เกษตรมูลค่าสูง การพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัดอันดามันสมดุลและยั่งยืน

4.4 ตัวชี้วัด (Indicators)

- 1) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดสาขาเกษตรขยายตัวร้อยละ 3.0 ต่อปี
- 2) อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ต่อปี
- 3) รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

4.5 ประเด็นการพัฒนา

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2566 – 2570 ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาตามหลักการข้างต้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง
- 2) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร
- 3) บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

รายละเอียดประเด็นการพัฒนาในแต่ละด้าน ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนาและโครงการสำคัญ (ตารางที่ 62)

ตารางที่ 62 ประเด็นการพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
พ.ศ. 2566 – 2570

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่ม และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง	
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร เกษตรกรมีความเข้มแข็ง 2. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ คริวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ 3. เกษตรกรมีศักยภาพในการพัฒนาสู่ผู้ประกอบการและบริหารจัดการด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรที่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานระดับ 1 และ 2 เพิ่มขึ้น 2. รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น 3. จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ทั้ง SMART FARMER และ YOUNG SMART FARMER ที่เพิ่มขึ้น
แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน เกษตรผสมผสานและเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อสร้างภูมิคุ้มกัน 2. ยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ 3. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูปเพิ่มมูลค่า 4. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงทางอาชีพ และเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ 5. สนับสนุนเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายองค์กรความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร 6. เสริมสร้างความมั่นคงและสวัสดิการอาชีพเกษตรกร 7. สร้างทายาทเกษตรกร และพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer
โครงการสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการเกษตรยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา 2. โครงการส่งเสริมการผลิตแพะผสมผสานในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน 3. โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพการประมงตามวิถีชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน 4. โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer
ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร	
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน 2. เพื่อสร้างความร่วมมือเชื่อมโยงการตลาดจากเกษตรกรสู่ภาคเอกชน 3. เพื่อเป็นฐานการผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องของกลุ่มจังหวัด 4. เพื่อผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพได้มาตรฐานและมีตลาดรองรับ 5. เพื่อเป็นฐานความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานให้กับพื้นที่

ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้นทุนการผลิตสินค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญลดลงร้อยละ 10 2. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ 3 3. จำนวนเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า/ฟาร์มเพิ่มขึ้น
แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร 2. ส่งเสริมสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และพัฒนาเกษตรชีวภาพ 3. ส่งเสริมการผลิตอาหารปลอดภัย เพื่อความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน รวมทั้งรองรับนักท่องเที่ยว 4. พัฒนาและส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 5. พัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร 6. สนับสนุนการเพิ่มช่องทางจำหน่าย และการเชื่อมโยงตลาด รวมทั้งส่งเสริมอาชีพเกษตรกรเชิงพาณิชย์ ยุคดิจิทัล 7. สนับสนุนการเกษตรเชิงนิเวศน์และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 8. การจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกลุ่มจังหวัด และการบริหารงานภาครัฐเชิงรุกแบบบูรณาการ
โครงการสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะและแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบครบวงจรตามมาตรฐานฮาลาล์ 2. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรมสมัยใหม่ 3. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน 4. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงและพัฒนาผลผลิตจากฟัังโพรงเพื่อเพิ่มมูลค่า 5. โครงการส่งเสริมการใช้น้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือก (โซลาร์เซลล์) ในไม้ผลเศรษฐกิจ 6. โครงการพัฒนาและผลิตปุ๋ยชีวภาพเพื่อความปลอดภัย และความมั่นคงทางอาหารตามโมเดล BCG 7. โครงการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรระดับจังหวัด 8. โครงการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตร 9. โครงการเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีให้เกษตรกรและบุคลากรภาครัฐ
ประเด็นการพัฒนาที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน	
วัตถุประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางการเกษตรให้มีความอุดมสมบูรณ์และยั่งยืน 2. เพื่อบริหารและจัดสรรทรัพยากรทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ 3. เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักและหวงแหนธรรมชาติในท้องถิ่น
ตัวชี้วัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น 2. จำนวนพื้นที่เกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทานเพิ่มขึ้น 3. จำนวนแหล่งน้ำทางธรรมชาติเพื่อการเกษตรได้รับการดูแลฟื้นฟู 4. จำนวนแหล่งน้ำเพื่อการประมงได้รับการดูแลฟื้นฟู
แนวทางการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมศักยภาพพื้นที่ตาม Agri Map 2. ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 3. ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ 4. สนับสนุนการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลและภูมิอากาศ

โครงการสำคัญ	<ol style="list-style-type: none"> 1. โครงการพัฒนาประมงในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน 2. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร 3. โครงการปรับปรุงคุณภาพดินเพื่อการเกษตรให้เหมาะสม 4. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย
--------------	--

ภาคผนวก

ตัวอย่างโครงการแบบย่อ

สาระสำคัญโครงการแบบย่อ (Project Brief) ภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด ปี 2566-2570
ประเด็นการพัฒนาที่ 1: ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร กลุ่มและสถาบันเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง

1.1 โครงการอันดามันเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	อันดามันเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาคุณภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>ภาคการเกษตรถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของประเทศไทย เนื่องจากภาคการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่เป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ และจากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดปัญหาด้านการขนส่งสินค้าเกษตรออกสู่ตลาดและกระจายผลผลิตได้น้อยลง เกิดการขาดแคลนพืชอาหารเพื่อบริโภคในบางพื้นที่ สะท้อนให้เห็นถึงการขาดภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชน การเกษตรของกลุ่มจังหวัดอันดามันเกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว คือ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และไม้ผล ซึ่งปัจจุบันประสบปัญหาโรคผลผลิตตกต่ำ ประกอบกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 จึงได้จัดทำโครงการ เพื่อสร้างเกษตรกรต้นแบบเกษตรกรรมยั่งยืนในการพัฒนาและปรับตัวจากการได้รับผลกระทบจากโรคระบาดและวิกฤติอื่น ๆ สร้างความเข้มแข็งและสามารถดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเอง จากการเพิ่มประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากรที่ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำการเกษตร ลดพื้นที่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยวโดยจัดทำแปลงต้นแบบของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำการเกษตรเชิงเดี่ยว เป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสานตามศาสตร์พระราชา และขยายผลสู่เกษตรกรทั่วไปที่สนใจผ่านการขับเคลื่อนดำเนินงานรูปแบบการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา โดยอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อสนองนโยบายของรัฐในการแก้ไขปัญหาโรคยางพาราและปาล์มน้ำมันตกต่ำอย่างเป็นระบบเพื่อสนับสนุนและพัฒนาต่อยอดให้ทำกิจกรรมเกษตรผสมผสานในพื้นที่การเกษตรแปลงเดิมเป็นการสร้างโอกาสสร้างอาชีพเพิ่มจากอาชีพเดิม สร้างรายได้เพิ่ม สร้างคลังอาหารและสร้างภูมิคุ้มกันในชุมชน ลดการว่างงาน สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจกับเกษตรกร เรื่องการทำกิจกรรมเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมรายได้จากการผลิตพืชเชิงเดี่ยว 2. เพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมในรูปแบบเกษตรกรรมยั่งยืน (แปลงต้นแบบ และเกษตรกรต้นแบบ) เรื่องการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา ให้เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้ ดูงาน และท่องเที่ยวเกษตร 3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรที่ดิน น้ำ แรงงาน และสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่าการทำกิจกรรมเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4. เพื่อพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งให้กับอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน (อกม.) ในการขับเคลื่อนงานภาคการเกษตรในชุมชน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. แปลงต้นแบบการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา จำนวน 74 แปลง 2. ขยายผลการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชาสู่เกษตรกรทั่วไป จำนวน 300 ราย 3. พัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน จำนวน 496 ราย
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดพังงา/ระนอง/ภูเก็ต
8. กิจกรรมหลัก	อันดามันเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	เกษตรกรต้นแบบเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชา จำนวน 74 ราย งบประมาณ 2,247,700 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ขยายผลเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชาสู่เกษตรกรทั่วไป จำนวน 300 ราย งบประมาณ 3,718,600 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	พัฒนาศักยภาพสร้างความเข้มแข็งอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน จำนวน 496 ราย งบประมาณ 387,100 บาท ผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา สำนักงานเกษตรจังหวัดระนอง สำนักงานเกษตรจังหวัดภูเก็ต
10. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566
11. งบประมาณ	6,433,400 บาท
12. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการอย่างน้อย 796 ราย มีความรู้ความเข้าใจ นำแนวทางการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชามาปฏิบัติ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	1. มีแปลงต้นแบบการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชาน้อยกว่า 74 แปลง 2. สามารถขยายผลการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชาสู่เกษตรกรทั่วไป จำนวน 300 ราย 3. สามารถพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้มแข็งอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน จำนวน 496 ราย

1.2 โครงการเกษตรกรรมอันดามันยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	เกษตรกรรมอันดามันยั่งยืน
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาคุณภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่มีความต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากนโยบาย 11 ด้านของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชาโดยเฉพาะด้านที่ 6 ที่เป็นการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งประเด็นที่ 6.4 คือการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิตการช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึงส่วนประเด็นที่ 6.15 เน้นในด้านเกษตรกรรม โดยให้ดำเนินการ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ และประเด็นที่ 6.17 เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 2 คือด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายรวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่น ๆ นามายุคอุตสาหกรรม 4.0 เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับปรุงแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบันพร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>รายได้และการกินที่อยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน</p> <p>การเกษตรถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของประเทศไทย เนื่องจากภาคการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่เป็นรากฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ และจากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดปัญหาด้านการขนส่งสินค้า สินค้าเกษตรออกสู่ตลาดและกระจายผลผลิตได้น้อยลง เกิดการขาดแคลนพืชอาหารเพื่อบริโภคในบางพื้นที่ สะท้อนให้เห็นถึงการขาดภูมิคุ้มกันที่ดีของชุมชนการเกษตรของกลุ่มจังหวัดอันดามัน เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกพืชเชิงเดี่ยว คือ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และไม้ผล ซึ่งปัจจุบันประสบปัญหาราคาสินค้าตกต่ำ ประกอบกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 จึงได้จัดทำโครงการ เพื่อสร้างเกษตรกรต้นแบบเกษตรกรรมยั่งยืนในการพัฒนาและปรับตัวจากการได้รับผลกระทบจากโรคระบาดและวิกฤติอื่น ๆ สร้างความเข้มแข็งและสามารถดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองจากการเพิ่มประสิทธิภาพ และการใช้ทรัพยากรที่ดิน น้ำ และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเกษตร ลดพื้นที่ทำการเกษตรเชิงเดี่ยวโดยจัดทำแปลงต้นแบบของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นการทำการเกษตรแบบผสมผสานตามศาสตร์พระราชา และขยายผลสู่เกษตรกรทั่วไปที่สนใจ ผ่านการขับเคลื่อนดำเนินงานรูปแบบการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชาโดยอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) เพื่อสนองนโยบายของรัฐในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนสินค้าเกษตรสำคัญอย่างปาล์มน้ำมันตกต่ำอย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุนและพัฒนาต่อยอดให้ทำกิจกรรมเกษตรผสมผสานในพื้นที่การเกษตรแปลงเดิม เป็นการสร้างโอกาสสร้างอาชีพเพิ่มจากอาชีพเดิม สร้างรายได้เพิ่ม สร้างคลังอาหารและสร้างภูมิคุ้มกันในชุมชน ลดการว่างงาน สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรการแก้ไขปัญหาประมงไทยจะประสบความสำเร็จจนสหภาพยุโรปได้คืนใบเขียว (green card) กลับคืนมาเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 แต่ผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างเร่งรีบเพื่อจัดระเบียบการทำประมง</p> <p>ผนวกกับสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างกว้างขวาง รุนแรงและต่อเนื่องของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตั้งแต่ปลายปี ๒๕๖๒ ยังคงสร้างผลกระทบต่ออาชีพ รายได้ คุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนของกลุ่มจังหวัดอันดามันภาคใต้ ทั้งในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเกษตร (พืช ปศุสัตว์และประมง) จึงจำเป็นต้องสร้างสมดุลในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยแผนงาน โครงการ และกิจกรรมที่สร้างผลกระทบอย่างชัดเจน (big rock project) เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา ยกระดับอาชีพ สร้างรายได้ พื้นฟูและเยียวยาประชาชนในกลุ่มจังหวัดด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนบนความหลากหลายทางชีวภาพจากทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อมมีส่วนร่วมในการทบทวนและปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประกอบอาชีพและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการบริหารจัดการ เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงในอ่าวพังงาซึ่งมีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อาทิ การพัฒนารูปแบบและกลไกการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน การเฝ้าระวัง ควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม (monitoring control and surveillance) ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการใช้ทรัพยากรประมง การจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาที่มีบทบาทการทำงานร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอาชีพประมง (fisheries community enterprise, FCE) การส่งเสริมธุรกิจประมงให้เป็นเครือข่ายวิสาหกิจแบบครบวงจรและยั่งยืน รวมถึงการจัดให้มีระบบ และกลไกตลาดกลางสินค้าสัตว์น้ำที่เข้มแข็งขึ้นในกลุ่มจังหวัดอันดามัน (Andaman Central Fish Market) เพื่อใช้เป็นแหล่งประมูล ซื้อขาย รวบรวมและกระจายสินค้าสัตว์น้ำ ไปยังตลาดในประเทศและต่างประเทศ</p>
5.วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อเป็นต้นแบบการผลิตและตามมาตรฐานอาหารฮาลาล แบบครบวงจรแก่เกษตรกรกลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ต 2. เพื่อยกระดับเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ตให้เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ol style="list-style-type: none"> 3. เพื่อเพิ่มรายได้ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงแพะเพื่อจัดความยากจน และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันก่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น 4. เพื่อพัฒนางานฟาร์มให้มีความโดดเด่นและมีมาตรฐาน เพื่อเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติการของนักเรียนนักศึกษาและเกษตรกร เป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มสมรรถนะผู้เรียน 5. เพื่อพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรประมงให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และส่งเสริมการบริการท่องเที่ยวทางทะเลบนฐานการอนุรักษ์ เพื่อความยั่งยืนของทรัพยากรประมงทะเล 6. เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรมการประมง และการผลิตสัตว์น้ำให้ได้ผลผลิตและมีมูลค่าสูง 7. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจในอาชีพประมงและอาชีพเกี่ยวเนื่องที่สามารถดำเนินธุรกิจร่วมกันเป็นเครือข่ายแบบครบวงจร (fisheries community enterprise, FCE) 8. ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสัตว์น้ำชุมชน ตลาดประมงพื้นบ้าน ตลาดสินค้าสัตว์น้ำออนไลน์ 9. สร้างตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) เพื่อให้เป็นแหล่งประมูลซื้อขาย กระจายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงไปยังตลาดในประเทศและต่างประเทศเพื่อยกระดับราคาสินค้าสัตว์น้ำ 10. เพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันและการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. อัตราการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GPCP) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า 2. อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของเกษตรกร เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง และสตูล
8. กิจกรรมหลัก	โครงการเกษตรกรรมอันดามันยั่งยืน
9. หน่วยงานดำเนินงาน	จังหวัดกระบี่/ตรัง/พังงา/ภูเก็ต/ระนอง/สตูล
10. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
11. งบประมาณ	1,580,338,000 บาท
12. ผลผลิต (output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจและนำแนวทางการทำเกษตรกรรมยั่งยืนตามศาสตร์พระราชามาปฏิบัติ 2. ศูนย์เรียนรู้การผลิตอาหารเลี้ยงแพะ (Animal Feed) แบบครบวงจรเปิดดำเนินการ จำนวน 1 ศูนย์ 3. ตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) มูลค่า 600 ล้านบาท 1 แห่ง มูลค่าการประมูลซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงไม่น้อยกว่าปีละ 6,000 ล้านบาท/ปี 4. ผลผลิตสัตว์น้ำคุณภาพสูงจากการเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 คิดเป็นมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท/ปี
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เศรษฐกิจหมุนเวียนภาคการเกษตร (ประมง) ของกลุ่มจังหวัดอันดามันภาคใต้ ได้รับการยกระดับให้สูงขึ้นจากมูลค่าผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำ การขยายตัวของธุรกิจประมงและธุรกิจต่อเนื่อง ส่งผลให้ GDP ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นสูงขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 2. อุตสาหกรรมและธุรกิจประมงช่วยเสริมความเข้มแข็งและลดความเสี่ยงให้แก่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและกว้างขวางจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 19 3. การจ้างงานในอุตสาหกรรมประมงเป็นจำนวนมาก สร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มประมงพื้นบ้าน ประมงพาณิชย์ ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กลุ่มแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมง รวมถึงอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่อง ส่งผลให้รายได้และเศรษฐกิจครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ 4. ระบบและกลไกวิสาหกิจชุมชนประมงและธุรกิจต่อเนื่องที่เข้มแข็ง ดำเนินธุรกิจร่วมกันในรูปแบบเครือข่าย 5. ดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงแพะแบบครบวงจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6. จัดการฟาร์มตัวอย่างเลี้ยงแพะตามมาตรฐานสากล 7. ประชาชนผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีความรู้และทักษะสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ 8. ผลิตภัณฑ์อาหารจากแพะได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและอุปโภคทั้งในประเทศ และต่างประเทศ 9. เพิ่มศักยภาพของประเทศไทยส่งออกอาหารฮาลาลในตลาดโลก

1.3 โครงการส่งเสริมการผลิตแพะผสมผสานในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการผลิตแพะผสมผสานในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>วิกฤตการณ์ราคาผลผลิตของยางพาราและปาล์มน้ำมันตกต่ำหลายปีต่อเนื่องกันนับแต่ปี 2556 เป็นผลให้รายได้รวมของเกษตรกรชาวสวนยางพาราและปาล์มน้ำมันลดลงประมาณ 40% และ 30% ตามลำดับ ขณะที่ต้นทุนยังคงเท่าเดิมหรืออาจสูงขึ้น รวมทั้งสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 มีผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรในจังหวัดกระบี่ และทุกจังหวัดในภูมิภาค อันตามัน เกษตรกรจึงต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดจากทั้งสองวิกฤตการณ์ เนื่องจากมีรายได้ลดลง แต่ค่าครองชีพสูงขึ้น</p> <p>แนวคิดการเลี้ยงแพะผสมผสานในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน เชื่อมโยงกันหลายเหตุผลด้วยกัน ได้แก่ การมุ่งใช้ที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ การลดต้นทุนการผลิต การใช้แรงงานในครัวเรือนให้คุ้มค่า และบทบาทภาครัฐกับการแก้ไขวิกฤตการณ์ผลผลิตตกต่ำ เช่น การลดพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันและยางพารา และการส่งเสริมให้เปลี่ยนอาชีพสวนยางพาราและปาล์มน้ำมันเหมาะสมหลายประการต่อการเลี้ยงแพะผสมผสาน เช่น ภูมิอากาศ พืชในสวน เป็นต้น คุณสมบัติของแพะที่เหมาะสมในการเลี้ยงผสมผสานในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมัน คือ ขนาดเล็ก น้ำหนักตัวไม่มาก หนว้น ต้นทุนการเลี้ยงต่ำ และมีตลาดที่ยั่งยืน</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนการปรับโครงสร้างการประกอบการเกษตรสวนยาง และสวนปาล์มน้ำมันให้มีความมั่นคงทางรายได้ด้วยการเลี้ยงแพะผสมผสานในสวนยางและปาล์มน้ำมัน เพิ่มรายได้ให้เกษตรกรชาวสวนยางและปาล์มน้ำมันให้มีรายได้เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจอันมีผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และหลังภาวะการระบาดของโรคโควิด19
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> กองทุนกระจายพันธุ์แพะ จังหวัดละ 500 ราย เกษตรกรใน 6 จังหวัดภูมิภาคอันตามัน สามารถผลิตสินค้าแพะมีชีวิตได้ปีละไม่น้อยกว่า 17,500 ตัว รายได้เกษตรกรโครงการเพิ่มขึ้น รายละเอียด 117,600 บาท/ปี
7. พื้นที่เป้าหมาย	6 จังหวัดอันตามัน (เฟส 1) ปีงบประมาณ 2566 จังหวัดกระบี่ ตรัง และสตูล (เฟส 2) ปีงบประมาณ 2567 จังหวัดพังงา ภูเก็ต และระนอง
8. กิจกรรมหลัก	จัดตั้งกองทุนกระจายพันธุ์แพะ จำนวน 3 จังหวัด เพศเมียจังหวัดละ 1,500 ตัว เพศผู้ 500 ตัว รวม 4,500 ตัว
9. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตภูเก็ต ,สภากาชาดจังหวัดกระบี่, ปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ตรัง สตูล พังงา ภูเก็ต และระนอง, สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดกระบี่ ตรัง สตูล พังงา ภูเก็ต และระนอง
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2570
11. งบประมาณ	135,000,000 บาท/ปี
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรเลี้ยงแพะ จำนวนจังหวัดละ 50 กลุ่ม กลุ่มเกษตรกรแต่ละจังหวัด ได้รับกองทุนแพะ เพื่อกระจายพันธุ์แพะให้สมาชิกไปปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรในสวนยางและปาล์มน้ำมัน พ.ศ. 2566 จำนวน 1,500 ราย ปี 2566 สนับสนุนพันธุ์แพะให้เกษตรกร จำนวน 500 รายๆ ละ 11 ตัว รวม 16,500 ตัว
13. ผลลัพธ์จากการดำเนิน	1. กระจายพันธุ์แพะจากกองทุนแพะให้เกษตรกร ปี 2566 – 2571 จำนวน 625 ราย แพะเพศเมีย 6,250 ตัว

หัวข้อ	รายละเอียด
โครงการ (Outcome)	แพะเพศผู้ 625 ตัว 2. ผลผลิตแพะ จำนวน 17,500 ตัว/ปี 3. รายได้ภาคเกษตรของภูมิภาคเพิ่มขึ้น 205,500,000 ล้านบาท/ปี

1.4 โครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการประมงตามวิถีชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการประมงตามวิถีชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูป สินค้าเกษตร ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>ตลอดระยะเวลาของการดำรงเผ่าพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตบนโลกใบนี้ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าทรัพยากรชีวภาพทะเล มีความสัมพันธ์แนบแน่นและเกื้อหนุนการดำรงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายบนโลกใบนี้มาอย่างยาวนาน มนุษย์เรียนรู้ที่จะใช้ประโยชน์ และมีวิวัฒนาการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับคุณลักษณะเฉพาะถิ่นของทรัพยากรธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในพื้นที่นั้น ๆ แตกต่างกันไป</p> <p>ในประเทศไทยมีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพทางทะเลหลากหลายด้านที่สำคัญที่สุดคงหนีไม่พ้นด้านการประมง เป็นแหล่งอาหารหล่อเลี้ยงประชากรทั้งภายในประเทศ และเพื่อนบ้านไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกด้วยอุตสาหกรรมส่งออกสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์จากอาหารทะเล ที่มีมูลค่ากว่า 1 แสนล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 2.3 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมด (ข้อมูลการส่งออกสินค้าประมงปี 2562 ของศูนย์สารสนเทศการเจรจาสินค้าระหว่างประเทศ 2563) ข้อมูลดังกล่าวสนับสนุนความสำคัญของทรัพยากรชีวภาพทางทะเลของประเทศไทย ทั้งด้านการเป็นแหล่งผลิตที่สำคัญและศักยภาพของการเป็นเก็บเกี่ยวการใช้ประโยชน์ด้านอาหารทะเลที่สำคัญของโลก</p> <p>ทั้งนี้ข้อมูลมูลค่าการส่งออกดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ยังมิได้รวมข้อมูลบางส่วนของ การจับ การผลิตและการใช้ประโยชน์ที่เกิดจากกลุ่มประมงพื้นบ้านบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล ทั้งฝั่งอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ซึ่งเป็นฐานรากของเศรษฐกิจที่หล่อเลี้ยงชุมชนมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน</p> <p>หากดูจากตัวเลขมูลค่าสินค้าทางการประมง อาจจะมองว่าผู้ประกอบการด้านการประมง น่าจะมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในชีวิตพอสมควร ทว่าในความเป็นจริงนั้น ผู้ประกอบอาชีพประมง โดยเฉพาะประมงพื้นบ้าน ประมงขนาดเล็กที่ทำการประมงในพื้นที่ชายฝั่ง ยังคงประสบปัญหาความไม่มั่นคงด้านเศรษฐกิจความเป็นอยู่ อันเนื่องมาจากการวิกฤติการณ์การเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม มาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประสบปัญหาการเสื่อมโทรมถดถอยลงของทรัพยากรทางทะเลอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากร การใช้ทรัพยากรเกินจากศักยภาพการผลิตของธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรที่ไม่มีคุณภาพ สูญเสียมูลค่าของทรัพยากร รวมไปถึงการกระทำผิดกฎหมายต่าง ๆ สุดท้ายก็จะวนย้อนกลับมาสู่ปัญหาด้านความเป็นอยู่ของผู้ประกอบการประมงเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเป็นการยากที่แก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรทางทะเลอย่างเป็นระบบได้ หากผู้ใช้ประโยชน์ยังไม่ตระหนัก และยังคงขาดความเข้าใจถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรในทุกมิติ</p> <p>คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยทางด้านทรัพยากรประมงมาอย่างยาวนาน เพื่อแสวงหาแนวทางสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง โดยเฉพาะกลุ่มประมงพื้นบ้านในพื้นที่ต่าง ๆ ตลอดแนวชายฝั่งของประเทศไทย เกิดความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและความเชื่อมโยงกันของทรัพยากรในพื้นที่ของตนเอง</p> <p>เพื่อให้เกิดการเรียนรู้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่เหมาะสมสอดคล้องกับพื้นฐานของทรัพยากรในแหล่งนั้น ๆ ควบคู่ไปกับการดูแลรักษา และฟื้นฟูทรัพยากรในพื้นที่ของตน ซึ่งจะทำให้สามารถใช้ประโยชน์ใช้ประโยชน์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>จากทรัพยากรเหล่านั้นได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน หลีกเลี่ยงวิกฤติการณ์แห่งความถดถอย เสื่อมโทรมของทรัพยากร อันจะนำมาซึ่งวิกฤติแห่งชีวิตความเป็นอยู่ของผู้ประกอบอาชีพประมง ด้วยเหตุนี้คณะประมง ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันทางการศึกษาด้านทรัพยากรประมง และวิทยาศาสตร์ทางน้ำของประเทศไทย และมีองค์ความรู้ครอบคลุมทางด้านการประมงพร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และการใช้ประโยชน์ด้านทรัพยากรทางการประมงอย่างยั่งยืน สามารถต่อยอดประยุกต์ใช้ความรู้ทางการประมงเคียงคู่กับฐานข้อมูลของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้อย่างที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การจัดการและการวางแผนการใช้ประโยชน์ทางทรัพยากรประมง การเพิ่มมูลค่าและการดูแลคุณภาพสินค้าประมง รวมไปถึงการจัดการและการควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อมที่สืบเนื่องและส่งผลกระทบต่อทรัพยากรด้านการประมง พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งแหล่งอาศัยในระบบนิเวศตามธรรมชาติ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการใช้ประโยชน์และดูแลทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งร่วมกันในทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรมโดยแท้จริง</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพกลุ่มประมงในพื้นที่ชายฝั่งอย่างมีศักยภาพ และสามารถพึ่งพาตนเอง พัฒนาต่อยอดในด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กับการใช้ประโยชน์ และการดูแลทรัพยากรทะเลได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 2. เพื่อสร้างระบบการใช้ประโยชน์และฟื้นฟูทรัพยากรประมงในพื้นที่ทะเลหน้าบ้านของกลุ่มประมงในพื้นที่ชายฝั่งให้สามารถดำเนินกิจกรรมการประกอบอาชีพได้อย่างมีแบบแผน รองรับระบบการทำประมงอย่างรับผิดชอบสามารถสืบค้นข้อมูลย้อนหลังได้ 3. เพื่อพัฒนาและต่อยอดการใช้ประโยชน์องค์ความรู้ทางการประกอบอาชีพทางการประมงการพัฒนาสินค้าทางการประมงด้วยวิธีการแปรรูป การเพิ่มมูลค่าทางการประมง มีองค์ความรู้ทางด้านการประมง ให้เป็นแหล่งถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 4. เพื่อขับเคลื่อนการเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพทางการประมงตามวิถีชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต โดยเฉพาะกลุ่มประมงชายฝั่ง โดยคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน 5. เพื่อบูรณาการดำเนินการประกอบอาชีพทางการประมงตามวิถีชุมชนพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น หรือหน่วยงานในพื้นที่สำหรับการใช้ประโยชน์เชิงนโยบายต่อไป
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการฟื้นฟู และยกระดับรายได้ของชาวประมงพื้นบ้านชายฝั่งอันดามันที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้กับชาวประมงทุกอำเภอ ถึงระดับตำบลที่ได้รับผลกระทบ 2. กำหนดวิธีการคัดเลือกกลุ่มชุมชนประมงท้องถิ่นของจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต ในแต่ละอำเภอ เป้าหมายไม่น้อยกว่า 200 คน 3. สสำรวจรูปแบบการทำประมงจับและประมงเลี้ยง เป้าหมายแต่ละชุมชนประมงชายฝั่งอันดามันของจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต ในโครงการ เพื่อวางแผนและออกแบบการเพิ่มทักษะและพัฒนาองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับรูปแบบการทำประมงของชุมชนนั้น ๆ
7. พื้นที่เป้าหมาย	หมู่บ้านหรือตำบลที่ผ่านการคัดเลือกในพื้นที่น่านน้ำอ่าวพังงา ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ พังงา ภูเก็ต และตรัง
8. กิจกรรมหลัก	
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาแหล่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนชายฝั่งทะเลอันดามัน	<p>การพัฒนาองค์ความรู้และเพิ่มทักษะ ให้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีความเชื่อมโยงกับแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำที่ชุมชนใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ การสร้างแนวคิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อสร้างสมดุลของระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงการจัดทำแผน/แนวทางการพัฒนาฟื้นฟูระบบนิเวศเชิงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการใช้ประโยชน์ เพื่อการประกอบอาชีพประมงชายฝั่งอย่างยั่งยืนที่มีความเชื่อมโยงกับการมีรายได้เพิ่มขึ้นตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของชาวประมงในพื้นที่ชายฝั่งอันดามันได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>งบประมาณ 2,500,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2 การเพิ่มทักษะและพัฒนานองค์ความรู้ทางการเพาะอนุบาล การเลี้ยง การแปรรูปปลิงทะเล รวมถึงกลุ่มตลาดที่รองรับปลิงทะเลและการแปรรูปปลิงทะเลแก่ชุมชนชายฝั่งทะเลอันดามัน</p>	<p>การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการเพาะเลี้ยงปลิงทะเล การลงติดตามเก็บข้อมูลทางชีววิทยาของปลิงทะเล คุณภาพสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ที่มีการเลี้ยงปลิงทะเลการเพาะเลี้ยงปลิงทะเลเชิงพื้นที่ พื้นที่ที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของปลิงทะเล การวางแผนจัดทำรูปแบบการเลี้ยงปลิงทะเล ชนิดของปลิงทะเลที่เป็นความต้องการของตลาดและมีมูลค่าสูง การแปรรูปปลิงทะเล รวมถึงตลาดรองรับปลิงทะเล และความคุ้มค่าของการส่งออกรวมถึงการสนับสนุนชุมชนที่มีความพร้อมเชิงพื้นที่ในลักษณะของการรวมกลุ่มเพื่อการเลี้ยงปลิงทะเล ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชาวประมงให้ดีขึ้น</p> <p>จากผลตอบแทนที่ได้จากปลิงทะเลทั้งในรูปแบบการขายสดและการแปรรูป ทำให้ชาวประมง มีรายได้จากปลิงทะเลเพิ่มขึ้น เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับชุมชน ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกจากนั้นยังสร้างความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันโดยเฉพาะในพื้นที่อ่าวพังงา</p> <p>งบประมาณ 2,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.3 กิจกรรมหลักที่ 3 การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ชายฝั่งทะเล</p>	<p>สัตว์น้ำ ถือเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เป็นแหล่งของโปรตีนและกรดอะมิโน ที่จำเป็นต่อร่างกาย ประกอบด้วยไขมันชนิดไม่อิ่มตัว จึงช่วยลดปริมาณไขมันในเส้นเลือด นอกจากนี้สัตว์น้ำยังอุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส และวิตามินเค โดยทั่วไปแล้วราคาของโปรตีนของปลาจะต่ำกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่น ๆ การแปรรูปสัตว์น้ำที่เป็นการถนอมอาหารโดยกรรมวิธีต่าง ๆ ซึ่งยังคงมีคุณลักษณะและคุณภาพที่ผู้บริโภคต้องการ</p> <p>การเพิ่มทักษะและพัฒนานองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังรวมถึงการสนับสนุนชุมชนที่มีความพร้อมเชิงพื้นที่ในลักษณะของการรวมกลุ่มเพื่อการเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน การติดตามเก็บข้อมูลทางด้านการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ที่มีการเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพื้นที่ได้แก่ ปลาเศรษฐกิจ ปู และหอย เชิงพื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของสัตว์น้ำนั้น ๆ การวางแผนจัดทำรูปแบบการเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชังชนิดของสัตว์น้ำในกระชังที่เป็นความต้องการของตลาดและมีมูลค่าสูง เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับชุมชน ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดความคุ้มค่า ที่สามารถเพิ่มรายได้โดยตรงให้แก่ชาวประมง และยังสนับสนุนความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์โดยรวมของพื้นที่อ่าวพังงาอีกด้วย</p> <p>งบประมาณ 4,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.4 กิจกรรมหลักที่ 4 การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการเพาะเลี้ยงสาหร่ายทะเล</p>	<p>สาหร่ายทะเล ถือเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ นอกจากนี้สาหร่ายทะเลยังอุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย การเลี้ยงสาหร่ายทะเลที่เป็นความต้องการของตลาดและมีมูลค่าสูงในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน หลัก ๆ มีอยู่ 2 ชนิด ซึ่งการสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการเพาะเลี้ยงสาหร่ายทะเลและรวมถึงตลาดรองรับสาหร่ายทะเลให้แก่ชาวประมงชายฝั่ง สามารถสร้างรายได้ และก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นต่อชุมชนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และตลาดรองรับได้เป็นอย่างดี การส่งเสริมและสนับสนุนองค์ความรู้ทางการเพาะเลี้ยงสาหร่ายจึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญของการประกอบอาชีพแก่ชุมชนในพื้นที่ชายฝั่งอันดามัน เพิ่มตัวเลือกแก่ผู้บริโภค มีสาหร่ายที่ได้มาตรฐานในชุมชนออกสู่ตลาดชุมชนและตลาดทั่วไป เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับชุมชน ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสาหร่ายทะเล</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การวางแผนจัดทำรูปแบบการเลี้ยงสาหร่ายทะเล ชนิดของสาหร่ายทะเลที่เป็นความต้องการของตลาดและมีมูลค่าสูง งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.5 กิจกรรมหลักที่ 5</p> <p>การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการพัฒนาคุณภาพและการเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการประมง</p>	<p>สัตว์น้ำ ถือเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เป็นแหล่งของโปรตีนและกรดอะมิโน ที่จำเป็นต่อร่างกาย ประกอบด้วยไขมันชนิดไม่อิ่มตัว จึงช่วยลดปริมาณไขมันในเส้นเลือด นอกจากนี้สัตว์น้ำยังอุดมไปด้วยวิตามินและแร่ธาตุที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย เช่น แคลเซียม ฟอสฟอรัส และวิตามินเค โดยทั่วไปแล้วราคาของโปรตีนของปลาจะต่ำกว่าเนื้อสัตว์ชนิดอื่น ๆ การแปรรูปสัตว์น้ำที่เป็นการถนอมอาหารโดยกรรมวิธีต่าง ๆ ซึ่งยังคงมีคุณลักษณะและคุณภาพที่ผู้บริโภคต้องการ ทั้งนี้เนื่องจากสัตว์น้ำเน่าเสียง่ายกว่าเนื้อสัตว์ประเภทอื่น ฉะนั้นจึงควรเก็บรักษาสัตว์น้ำทันทีที่จับขึ้นมา เพื่อให้สัตว์น้ำมีคุณภาพที่ดี จนกว่าจะนำไปประกอบอาหารหรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่ดี จะมีคุณภาพดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสัตว์น้ำสดที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบ การแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำเพื่อเป็นการรักษาคุณภาพของสัตว์น้ำให้นานยิ่งขึ้น การแปรรูปสัตว์น้ำจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่มีความสำคัญในการทำอาชีพประมงในพื้นที่ชายฝั่งอันดามันมีการทำประมงพื้นบ้านเป็นอาชีพหลัก เพื่อยกระดับสินค้าผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในพื้นที่ให้มีมาตรฐานการผลิตอาหาร เกิดการแข่งขันทางการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มมูลค่าของสัตว์น้ำและมีอาหารสัตว์น้ำบริโภคตลอดปี บริโภคได้ทุกภาคของประเทศ เพิ่มชนิดผลิตภัณฑ์แบบพร้อมทาน เพิ่มตัวเลือกแก่ผู้บริโภค มีผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำแปรรูปทางการประมงที่ได้มาตรฐานในชุมชน ออกสู่ตลาดชุมชนและตลาดทั่วไป เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับชุมชน ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์</p> <p>งบประมาณ 3,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.6 กิจกรรมหลักที่ ๖ การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการส่งเสริมสุขภาพของแหล่งผลิตสินค้า การจัดการสิ่งแวดล้อมและจัดการขยะในพื้นที่ชุมชนอย่างเป็นระบบ เพื่ออาหารที่ปลอดภัย ไร้สารเจือปนส่งผลต่อคุณภาพ</p>	<p>ชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย เป็นพื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่หลากหลายมีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะตัว มีศักยภาพเพื่อการเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีคุณค่าต่อการอนุรักษ์และการพัฒนา ซึ่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งถือเป็นต้นทุนและแหล่งบริการทางนิเวศที่สำคัญในการดำรงชีวิตของคนไทยที่มีมูลค่ามากมายมหาศาล โดยเฉพาะการทำประมงชายฝั่งอันดามันซึ่งถือเป็นอาชีพหลักสำคัญของครัวเรือนหรือชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งทะเล ซึ่งจากสถิติของกรมประมง (2561) พบว่าในพื้นที่ฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดพังงา ภูเก็ต และระนอง มีอัตราการขึ้นท่าของสัตว์น้ำมากเป็น 3 อันดับแรกในอัตราร้อยละ 27.62 ร้อยละ 24.45 และ ร้อยละ 18.95 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม พบว่าเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการประมงบางส่วนที่ไม่ใช้แล้ว เช่น อวน ลอบ ทุ่นโพงลอยน้ำ ขวดน้ำพลาสติก เป็นต้น เหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดขยะทะเลได้เช่นกัน ปัจจุบันขยะทะเลโดยเฉพาะขยะพลาสติกเป็นปัญหาที่สำคัญของโลก ซึ่งจากรายงานพบว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่สร้างขยะทะเลมาก เป็นอันดับที่ 6 ของโลก (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2562) โดยพบปริมาณขยะทะเลใน 23 จังหวัดชายฝั่งทะเลไทย เป็นจำนวนทั้งสิ้น 11.47 ล้านตันต่อปี ซึ่งเป็นขยะพลาสติก จำนวน 217,000 ตันต่อปี และเป็นขยะปนเปื้อน เช่น สารพิษ สารเคมี โลหะหนัก เป็นต้น จำนวน 32,600 ตัน/ปี โดยขยะทะเลส่วนใหญ่ร้อยละ 80 มาจากกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง เช่น ชุมชนประมง บ่อขยะบนฝั่ง ท่าเรือ และการท่องเที่ยวชายหาด ส่วนร้อยละ 20 เป็นขยะที่มาจากกิจกรรมในทะเล เช่น การทำประมง การขนส่ง และการท่องเที่ยวทางทะเล เป็นต้น ขยะทะเลนั้นสามารถถูกพัดพาไปเป็นระยะทั้งใกล้และไกลตามกระแสลม และคลื่นลม โดยขยะที่พบส่วนใหญ่ที่ถูกทิ้งจะจมลงสู่พื้นทะเล ส่วนที่ลอยบนผิวน้ำมากกว่าร้อยละ 90 เป็นพลาสติก ซึ่งจะพบได้ทั่วไป ในมหาสมุทรทั้งเขตน่านน้ำและน้ำลึก (กิตตินาฏ และคณะ, 2561) นอกจากนี้ กรมควบคุมมลพิษ (2557) ยังพบว่า ปริมาณขยะในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>2557 มีมากถึง 60,273 ตัน/วัน ในจำนวนนี้มีเพียงร้อยละ 19 ที่ถูกนำกลับไปใช้ใหม่ และเพียงร้อยละ 27 ที่ถูกกำจัดถูกวิธี โดย ซึ่งขยะทะเลเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งซึ่งขยะพลาสติกลอยน้ำ เป็นปัญหาใหญ่ที่สร้างผลกระทบต่อสัตว์ทะเลชนิดต่าง ๆ ทำให้เกิดปัญหาการบาดเจ็บ การตาย และส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัย อีกทั้งยังปนเปื้อนในสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่มีการนำมาบริโภค นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สร้างความเสียหายให้กับเรือและเครื่องมือประมง รวมทั้งทำลายทัศนียภาพการท่องเที่ยว ดังนั้น ทางออกสำคัญในการแก้ไขปัญหาในระยะยาว คือ การลดปริมาณขยะ จากกิจกรรมทางการประมงและครีวเรือของชุมชนชายฝั่ง โดยมีการส่งเสริมให้มีการคัดแยกและการจัดการขยะจากชุมชนประมง การจัดหาวัสดุทางการประมงที่มีความคงทนยืดอายุการใช้งาน รวมถึงสร้างจิตสำนึกและความตระหนักต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสุขภาพประชาชนและสิ่งแวดล้อมซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (2562) ที่พบว่า การสร้างความตระหนักและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะต้องดำเนินการต่อไปอย่างต่อเนื่อง การรณรงค์การคัดแยกขยะอย่างถูกวิธีจะต้องได้รับการขยายผลให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศมากยิ่งขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้นทางคณะทำงานจึงมีแนวคิดในการจัดทำกิจกรรม “ด้านการส่งเสริมสุขลักษณะของแหล่งผลิตสินค้า การจัดการสิ่งแวดล้อมและจัดการขยะในพื้นที่ชุมชนอย่างเป็นระบบเพื่ออาหารที่ปลอดภัย ไร้สารเจือปน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ และมูลค่าของผลิตภัณฑ์อาหารทะเล” เพื่อการจัดการขยะทะเลและขยะครีวเรือที่เหมาะสมที่สามารถ ลดปริมาณขยะจากแหล่งกำเนิดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และสามารถเป็นต้นแบบให้แก่ชุมชนอื่นๆ ได้ เพื่อบริหารจัดการขยะทะเลและขยะครีวเรือจากชุมชนประมงชายฝั่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชนประมงชายฝั่ง เสริมสร้างความตระหนักและสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนชายฝั่งในการบริหารจัดการขยะทะเลและขยะครีวเรืออย่างเป็นระบบและยั่งยืน งบประมาณ 2,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.7 กิจกรรมหลักที่ 7 การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการส่งเสริมการเลี้ยงหอยชักตีนเชิงพื้นที่และการจัดทำแนวเขตเพื่อการอนุรักษ์แหล่งฟอ-แมพันธุ์หอยชักตีนเพื่อการอนุรักษ์แหล่งฟอ-แมพันธุ์หอยชักตีน เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน</p>	<p>การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการส่งเสริมการเลี้ยงหอยชักตีนเชิงพื้นที่และการจัดทำแนวเขตเพื่อการอนุรักษ์แหล่งฟอ-แมพันธุ์หอยชักตีนเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน</p> <p>หอยชักตีนถือเป็นสัตว์น้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งในพื้นที่ชายฝั่งอันดามัน เนื่องจากเนื้อ มีรสชาติอร่อย และมีความต้องการจากผู้บริโภคสูง พื้นที่แหล่งหญ้าทะเลที่มีความสมบูรณ์จะเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยและขยายพันธุ์ในธรรมชาติของหอยชักตีนได้เป็นอย่างดี ปัจจุบันปริมาณหอยชักตีนเริ่มมีปริมาณลดน้อยลงจากหลายปัจจัย เช่น ความต้องการบริโภคสูง ทำให้การจับในพื้นที่จากแหล่งธรรมชาติสูงตามไปด้วยโดยขาดการวางแผน การบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่ก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์หอยชักตีนที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นคณะทำงานจึงเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว จึงควรที่จะเริ่มสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการส่งเสริมการเลี้ยงหอยชักตีนเชิงพื้นที่และการจัดทำแนวเขต เพื่อการอนุรักษ์แหล่งฟอ-แมพันธุ์หอยชักตีน เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่สามารถสร้างพื้นที่ต้นแบบที่สามารถเป็นแบบอย่างของการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรอย่างยั่งยืนต่อพื้นที่อื่น ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในระดับชุมชน ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากแหล่งหอยชักตีน</p> <p>งบประมาณ 1,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.8 กิจกรรมหลักที่ 8 การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่ม</p>	<p>เครื่องมือทำการประมง (Fishing Gears) คือ เครื่องมือที่ใช้จับหรือสัมผัสสัตว์น้ำโดยตรง และเครื่องมือช่วยทำการประมง (Auxillary Gears) คือ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ช่วยให้การจับสัตว์น้ำมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น หรือ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ทักษะด้านการใช้เครื่องมือทางการประมงอย่างถูกกฎหมาย</p>	<p>ช่วยให้การจับสัตว์น้ำสำเร็จลงได้ เช่น เรือ เครื่องทุ่นแรง เครื่องหาฝูงปลา ซึ่ง เป็นต้น การจำแนกเครื่องมือทำการประมง สามารถแบ่งได้ ดังนี้ การจำแนกตามลักษณะการทำงาน (การทำประมง) คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เครื่องมือประเภทเคลื่อนที่ (Moveable fishing gears) หมายถึง เครื่องมือประมงประเภทที่ขณะทำการประมง เครื่องมือดังกล่าวมีการเคลื่อนที่ และห่างออกไปจากตำแหน่งที่เริ่มต้นด้วยแรงของกระแสลม กระแสน้ำ คน หรือเครื่องยนต์เรือ 2. เครื่องมือประเภทประจำที่ (Stationary fishing gears) หมายถึง เครื่องมือประมงประเภทที่ใช้วิธีลงหลัก ปัก ผูก ชิง รั้ง ถ่วง หรือวิธีอื่นใดอันทำให้เครื่องมือและส่วนประกอบอยู่กับที่ในเวลาทำการประมง และทำการจับสัตว์น้ำตรงจุดที่ตั้งเครื่องมือขึ้น ๆ ทุกครั้ง 3. เครื่องมือประเภทกึ่งประจำที่ (Semi-stationary fishing gears) หมายถึง เครื่องมือประมงประเภทที่ขณะทำการประมง เครื่องมือขึ้นจะถูกยึดถ่วงไว้ให้อยู่กับที่ในระยะเวลาหนึ่ง หรือจนสิ้นสุดการจับสัตว์น้ำแต่ละครั้งเสร็จแล้วเก็บอุปกรณ์ขึ้นเรือ เพื่อนำไปใช้ในบริเวณอื่น ๆ ได้อีกจำแนกตามขนาดของธุรกิจ การทำประมงจัดว่าเป็นการทำเกษตรอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา แต่เดิมจะทำประมงในระดับพื้นบ้านไม่ไกลจากชายฝั่งเท่าไร แต่เดี๋ยวนี้การทำประมงเป็นไปในแบบทุนนิยม ทำเพื่อการค้าขาย เลยทำให้ต้องมีการจับสัตว์น้ำให้ได้มากที่สุดในแต่ละครั้ง จนทำให้เกิดเครื่องมือที่เรียกว่าเครื่องมือประมงแบบทำลายล้าง เครื่องมือประมงสมัยก่อน มักจะเป็นการจับสัตว์น้ำเพื่อบริโภคในครัวเรือนเท่านั้น มีบ้างที่จับมาเพื่อการค้าแต่ไม่มากเท่าไร เนื่องจากเทคโนโลยีและการลงทุนไม่มากนัก แต่เดี๋ยวนี้มีการลงทุนมากขึ้นทำให้เกิดการสร้างเครื่องมือประมงแบบทำลายล้างซึ่งหมายถึง เครื่องมือประมงที่จับสัตว์น้ำที่ละมาก ๆ มากเสียจนทำให้จำนวนสัตว์น้ำในท้องทะเลและมหาสมุทรมนอยลงจนเด็บโตไม่ทัน บางชนิดอาจจะสูญพันธุ์ได้เลย หรือบางครั้งจับสัตว์น้ำที่ไม่เกี่ยวข้องขึ้นมาด้วย เช่น เต่าทะเล รูปแบบเครื่องมือประมงแบบทำลายล้าง การสนับสนุนองค์ความรู้การใช้เครื่องมือทางการประมงที่ไม่ก่อให้เกิดการทำลายล้าง รวมถึงการจัดการทำประมงในรูปแบบใหม่ที่มุ่งเน้นสร้างประโยชน์ให้กับชุมชนประมงพื้นบ้านอย่างมีประสิทธิภาพควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากร เพื่อการใช้ประโยชน์ทางการประมงอย่างยั่งยืนในพื้นที่อำเภอฟังงาได้อย่างมีประสิทธิภาพ <p>งบประมาณ 1,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
<p>8.9 กิจกรรมหลักที่ 9 การสนับสนุนองค์ความรู้และเพิ่มทักษะด้านการส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนให้ประจักษ์ต่อสาธารณชนในเชิงผลผลิตทางการประมงและการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่</p>	<p>ตามที่รัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สร้างงาน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในระดับชุมชนของแต่ละท้องถิ่นและประเทศ รวมทั้ง ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภูมิภาค โดยใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำนโยบายของรัฐบาลและวาระแห่งชาติ ให้มีความสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และสภาพปัญหาความต้องการของประชาชน และเป็นแผนชี้นำการพัฒนาจังหวัดในระยะยาว นำเอาปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นแนวทางในการทำงาน</p> <p>อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาไวรัสโควิด 19 อย่างรุนแรงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภาพรวมเป็นวงกว้างธุรกิจ ห้างร้าน สถานบันเทิงโดยเฉพาะการท่องเที่ยวที่เป็นรายได้หลักของประเทศหายไปหมด เพื่อการฟื้นฟูการท่องเที่ยวจึงต้องปรับเปลี่ยนทัศนวิสัยโดยปรับเชิงปริมาณ เป็นเชิงคุณภาพ มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้แบบออนไลน์ รักษาคุณภาพการให้บริการและนำปัจจัยสุขอนามัยมาเป็นส่วนสำคัญ โดยเน้นเรื่อง Health & Hygiene, Safety & Security Domestic และ Sustainability มุ่งเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยวยุค New Normal มี hygiene ซึ่งตรงกับ wellness destination เพื่อสร้างความมั่นใจด้านสุขอนามัยให้นักท่องเที่ยวได้มุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้สู่ชุมชน เน้นความมั่นคงทางสังคม ความปลอดภัย ทรัพย์สิน คุณภาพชีวิตด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงานท้องถิ่นเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักผ่อนแสวงหาความสุข</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ความเพลิดเพลิน ความรู้และความเข้าใจในธรรมชาติ และวิถีทางการดำรงชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันมีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมมากมาย การท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ สิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม มีการบริหารจัดการที่ดี มีการควบคุมและการออกกฎระเบียบและมาตรการที่เหมาะสม และประการสำคัญความพร้อมด้านความรู้ความเข้าใจในทรัพยากรที่มีท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของท้องถิ่น รวมถึงการสนับสนุนศักยภาพ จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น จึงควรส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนให้ประจักษ์ต่อสาธารณชนในเชิงผลผลิตทางการประมงและการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่ เพื่อระดมความคิดเห็นภายใต้การดำเนินงานทุกภาคส่วน เช่น ภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชน และนักท่องเที่ยว โดยพัฒนาด้านวัฒนธรรม ประเพณี ศาสนสถานที่สำคัญ การท่องเที่ยววิถีพุทธ และการรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชุมชนที่จะได้รับ จากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมซึ่งเกิดขึ้นจากการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะตามมา นอกจากนี้ยังจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชน และกลุ่มองค์กรชุมชนผู้เป็นเจ้าของทรัพยากรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและยั่งยืนต่อไป</p> <p>งบประมาณ 1,500,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบกิจกรรม สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
9. หน่วยงานดำเนินการ	<p>สำนักงาน ประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p> <p>ผู้รับผิดชอบ คณะผู้ดำเนินโครงการ</p> <p>1. ชื่อ-สกุล ผศ.ดร.สุรียัน ธัญกิจจานุกิจ ตำแหน่ง คณบดี คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) ๐๘๑-๖๒๒๕๑๑๐ โทรสาร ๐๒-๕๔๒๘๕๓๖ E-mail ffisrt@ku.ac.th</p> <p>2.ชื่อ-สกุล นายปิยะวัฒน์ พรหมรักษา ตำแหน่ง นักวิจัย สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) ๐๘๐-๖๒๒๕๓๕๙ โทรสาร ๐๒-๕๔๒๘๕๓๖ E-mail kbcwpw@ku.ac.th</p> <p>3. ชื่อ-สกุล นายวชิระ ใจงาม ตำแหน่ง อาจารย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) ๐๘๗-๙๓๑๗๔๔๔ โทรสาร ๐๒-๕๖๑๔๒๘๘ E-mail wachirah.j@ku.th</p> <p>4. ชื่อ-สกุล นางสาวนภาขวัญ แหวนเพชร ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์ทางทะเล คณะประมงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) ๐๘๙-๕๕๙๒๑๑๓ โทรสาร ๐๒-๕๖๑๔๒๘๘ E-mail ffisnww@ku.ac.th</p> <p>และบุคลากรสถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมงมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
10. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
11. งบประมาณ	20,000,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1) เครือข่ายชุมชนที่ทำการประมง/ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมงที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และบูรณาการการใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับฐานทรัพยากรในพื้นที่ของตนเองได้ (โดยมีผู้เข้าร่วม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>อย่างน้อยจังหวัดละ 1 ตำบล ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต) อย่างน้อยจังหวัดละ 1 ตำบล</p> <p>2) ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรชุมชนที่สามารถใช้ประโยชน์สืบค้น เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังได้ จำนวน 1 ระบบต่อ 1 จังหวัด</p> <p>3) ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่ง ได้ด้วยตนเอง อย่างน้อย 1 ตำบลต่อ 1 จังหวัด หรือมีผู้เข้าร่วมไม่ต่ำกว่า 300 คน</p> <p>4) ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ต่อ 1 ตำบลต่อ 1 จังหวัด</p> <p>5) ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสินค้าทางการประมง/ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมง เกิดรายได้จากการจำหน่ายสินค้าทางการประมง/ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมงชุมชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20</p> <p>6) ชุมชนกลุ่มฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชายฝั่งทะเลรวมถึงการใช้เครื่องมือทางการประมงที่ถูกต้องตามกฎหมาย กำหนดได้รับความรู้จากการฝึกอบรมและการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาฟื้นฟูและอนุรักษ์แหล่งทรัพยากรในพื้นที่ จำนวนผู้เข้าร่วมอย่างน้อย 1,000 คน</p> <p>7) เกิดอัตลักษณ์ของชุมชนประมงต้นแบบให้กับชุมชนอื่น ๆ ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต อย่างน้อยจังหวัดละ 1 ตำบล</p>
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>1. เครือข่ายชุมชนที่ทำการประมง/ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมง ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และบูรณาการการใช้ประโยชน์ให้สอดคล้องกับฐานทรัพยากรในพื้นที่ของตนเองได้ (โดยมีผู้เข้าร่วมอย่างน้อยจังหวัดละ 1 ตำบล ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ตรัง พังงา และภูเก็ต)</p> <p>2. ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรชุมชน ที่สามารถใช้ประโยชน์สืบค้นเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังได้</p> <p>3. ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถดำเนินการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ทางทะเล และชายฝั่งได้ด้วยตนเอง</p> <p>4. ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมงที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน</p> <p>5. ชุมชนที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสินค้าทางการประมง/ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการประมง</p>

ประเด็นการพัฒนาที่ 2: ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร เข้มแข็ง

2.1 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะและแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบครบวงจรตามมาตรฐานอาหารฮาลาล

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	การส่งเสริมการเลี้ยงแพะ และแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบครบวงจรตามมาตรฐานอาหารฮาลาล
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูป สินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>ด้วยนโยบายของรัฐบาลที่มีความต้องการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมากยิ่งขึ้น จะเห็นได้จากนโยบาย 11 ด้านของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชาโดยเฉพาะด้านที่ 6 ที่เป็นการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศซึ่งประเด็นที่ 6.4 คือการดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิตการช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึงส่วนประเด็นที่ 6.15 เน้นในด้านเกษตรกรรม โดยให้ดำเนินการ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ และประเด็นที่ 6.17 เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็งสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ 2 คือด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลายรวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้าน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>อื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการพัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคตบนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบันพร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลกควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกันรวมถึงในแผนพัฒนาจังหวัดกระบี่ที่กำลังขับเคลื่อน Model “กระบี่เมืองแพะ” เสริมรายได้ในสวนยาง -ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และปาล์มน้ำมัน นับเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่สร้างรายได้หลักของจังหวัดกระบี่ ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาราคายางพาราและปาล์มน้ำมันผันผวนขึ้นลงตามภาวะเศรษฐกิจโลก เกษตรกรขายผลผลิตได้ในราคาที่ลดลง 30-80% ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรอย่างมาก ประชากรร้อยละ 60 ของจังหวัดกระบี่ นับถือศาสนาอิสลาม ปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และเลี้ยงแพะ คราวเรือนละ 3-5 ตัวเพื่อการบริโภค ใช้ประกอบพิธีทางศาสนา และวัฒนธรรมอยู่แล้วแต่แพะที่เลี้ยงมีลูกน้อยและมีอัตราการตายสูง เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่เลี้ยงแพะแบบปล่อย หรือผูกถ้ำ ไม่มีโรงเรือน ไม่มีแปลงหญ้า ขณะที่ปริมาณความต้องการใช้แพะในจังหวัดกระบี่มีมากกว่าผลผลิตที่มีอยู่ในพื้นที่จึงต้องนำเข้าแพะจากนอกพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลทางศาสนา เนื่องจากจังหวัดกระบี่มีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลขึ้นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ประกอบกับ เนื้อแพะนมแพะ เป็นอาหารที่ดีต่อสุขภาพของผู้บริโภค และตลาดมีความต้องการสูง นายชวน ภูเก้าล้วน นายกสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ (เป็นองค์กรที่สภาประชาชนจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550) จึงเกิดแนวคิดใช้พื้นที่สวนยางและสวนปาล์มน้ำมันให้เกิดประโยชน์ โดยส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงแพะเป็นรายได้เสริม ภายใต้ยุทธศาสตร์ “กระบี่เมืองแพะ” แบบครบวงจร โมเดลกระบี่เมืองแพะมีเป้าหมายส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงแพะในสวนยางพาราและปาล์มน้ำมันแบบผสมผสาน ปลูกหญ้าอาหารสัตว์แค่ 2 ไร่ ก็เพียงพอสำหรับเลี้ยงแพะได้ 100 ตัวตลอดทั้งปี การเลี้ยงแพะเนื้อ ใช้เวลาคืนทุนไม่เกิน 18 เดือน ที่สำคัญมีฐานตลาดกว้างและมั่นคง โดยกลุ่มลูกค้าหลักคือ กลุ่มมุสลิมในประเทศและตลาด</p> <p>ปัญหาที่สำคัญของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในกลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ตปัญหาด้านการบริหารจัดการปัญหาด้านอาหารปัญหาด้านสุขภาพและปัญหาด้านพันธุ์ ปัญหาด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การจัดการการเลี้ยงยังไม่เป็นตามหลักวิชาการโรงเรือน</p> <p><u>ปัญหาด้านอาหาร</u> ได้แก่ การขาดวัตถุดิบอาหาร อาหารเสริมมีราคาสูง ไม่มีสูตรอาหารที่เหมาะสม ประสบปัญหาอาหารชั้น/อาหารหยามมีไม่เพียงพอ</p> <p><u>ปัญหาด้านสุขภาพ</u> ได้แก่ แพะมีการติดหนอนพยาธิในทางเดินอาหาร ปัญหาโรคระบบสืบพันธุ์ไม่เป็นสัตว์ผสมไม่ติดแท้งอัตราการตายของลูกแรกคลอดถึงหย่านมสูง</p> <p><u>ปัญหาด้านพันธุ์</u> ได้แก่ พันธุ์แพะที่ใช้ยังไม่ได้ผ่านการปรับปรุงพันธุ์</p>
<p>5. วัตถุประสงค์ของโครงการ <u>เฟส 1-2 ปีงบประมาณ 2566-2567</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) เพื่อเป็นต้นแบบการผลิตแพะตามมาตรฐานอาหารฮาลาลแบบครบวงจรแก่เกษตรกรกลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ต 2) เพื่อยกระดับเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ตให้เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ 3) เพื่อเพิ่มรายได้ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงแพะ เพื่อขจัดความยากจนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอันก่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น 4) เพื่อพัฒนางานฟาร์มให้มีความโดดเด่นและมีมาตรฐานเพื่อเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติการของนักเรียนนักศึกษาและเกษตรกรเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มสมรรถนะผู้เรียน

หัวข้อ	รายละเอียด
<p><u>เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568</u></p>	<p>1) เพื่อเป็นต้นแบบการผลิตแพะตามมาตรฐานอาหารฮาลาลแบบครบวงจรแก่เกษตรกรกลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ต</p> <p>2) เพื่อยกระดับเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ตให้เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพ</p> <p>3) เพื่อเพิ่มรายได้ต่อหน่วยเพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงแพะ เพื่อขจัดความยากจนและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อันก่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น</p> <p>4) เพื่อพัฒนางานฟาร์มให้มีความโดดเด่นและมีมาตรฐานเพื่อเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติการของนักเรียนนักศึกษาและเกษตรกรเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มสมรรถนะผู้เรียน</p> <p>5) เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์จากแพะที่มีคุณภาพตามมาตรฐานฮาลาล ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและสอดคล้องกับวิถีชีวิต และความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นของจังหวัดในภาคใต้</p>
<p>6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p> <p><u>เฟส 1-2 ปีงบประมาณ 2566-2567</u></p> <p><u>เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568</u></p>	<p>1) สร้างศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงแพะแบบครบวงจรจำนวน 1 ศูนย์</p> <p>2) ทำฟาร์มตัวอย่างเลี้ยงแพะตามมาตรฐานฮาลาลจำนวน 2 ฟาร์ม คือ ฟาร์มแพะเนื้อ และ ฟาร์มแพะนม</p> <p>3) ฝึกอบรมวิชาชีพการเลี้ยงแพะ ในแต่ละปี จำนวน 5 หลักสูตร 10 รุ่น จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม 500 คนต่อปี และสร้างเครือข่ายเกษตรกรครอบคลุมพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา ภูเก็ต</p> <p>แปรรูปและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ คือ ผลิตภัณฑ์เนื้อแพะ ผลิตภัณฑ์นมแพะ และผลิตภัณฑ์น้ำหอมจากขนแพะ</p>
<p>7. พื้นที่เป้าหมาย</p> <p><u>เฟส 1-2 ปีงบประมาณ 2566-2567</u></p> <p><u>เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568</u></p>	<p>6 จังหวัดอันดามัน</p> <p>จังหวัดกระบี่</p>
<p>8. กิจกรรมหลัก</p> <p><u>เฟส 1 ปีงบประมาณ 2566</u></p> <p><u>เฟส 2 ปีงบประมาณ 2567</u></p> <p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>ฝึกอบรมการเลี้ยงแพะและสร้างเครือข่ายเกษตรกร ซึ่งจะป็นองค์ความรู้ที่เกษตรกรสามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้จริงในการเลี้ยงแพะ ทำให้เกิดการพัฒนาการเลี้ยงแพะให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานที่สามารถส่งออกได้ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงแพะมากขึ้น โดยโครงการฝึกอบรมวิชาชีพการเลี้ยงแพะ และสร้างเครือข่ายเกษตรกรครอบคลุมพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ต มีแผนในการสร้างและถ่ายทอดหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงแพะอย่างครบวงจร</p> <p>งบประมาณ 19,323,135 บาท</p> <p>หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต</p> <p>ผู้ร่วมรับผิดชอบ คณะผู้ดำเนินโครงการ คณะการจัดการสิ่งแวดล้อมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>1. ชื่อ-สกุล รศ.ดร.ปิ่น จันจุฬา</p> <p>ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>สาขาเชี่ยวชาญ:การผลิตอาหารสัตว์ / โภชนาอาหารสัตว์ / การเลี้ยงสัตว์</p> <p>โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) 094-536-1546</p> <p>E-mail pin.c@psu.ac.th</p> <p>สร้างศูนย์การเรียนรู้ฟาร์มตัวอย่างเลี้ยงแพะตามมาตรฐานฮาลาล ณ ศูนย์วิทยบริการจังหวัดกระบี่ ใช้โมเดลเลี้ยงแพะร่วมในสวนปาล์ม ประกอบด้วยโรงเรือนฟาร์มเลี้ยง แบ่งเป็น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.โรงเรือนสำหรับพ่อพันธุ์ 20 ตัวขนาด 6x 8 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน 2.โรงเรือนสำหรับแม่พันธุ์ 100 ตัว ขนาด 6x 12 เมตรจำนวน 2 โรงเรือน 3.โรงเรือนสำหรับอนุบาลขนาด 6x 8 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>8.2 กิจกรรมหลักที่ 2</p> <p><u>เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568</u></p> <p>8.1 กิจกรรมหลักที่ 1</p>	<p>4.โรงเรือนสำหรับขุนขนาด 6x 12 เมตร จำนวน 1 โรงเรือน</p> <p>5.โรงเรือนสำหรับอภิบาลจำนวน 100 ตัว ขนาด 6x 8 เมตร จำนวน 1โรงเรือน</p> <p>งบประมาณ 35,108,300 บาท</p> <p>หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต</p> <p>ผู้ร่วมรับผิดชอบ คณะผู้ดำเนินโครงการ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>ชื่อ-สกุล รศ.ดร.ปิ่น จันจุฬา ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สาขาเชี่ยวชาญ:การผลิตอาหารสัตว์ / โภชนาอาหารสัตว์ / การเลี้ยงสัตว์</p> <p>โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) 094-536-1546</p> <p>E-mail pin.c@psu.ac.th</p> <p>สร้างศูนย์เรียนรู้การผลิตอาหารเลี้ยงแพะ กำลังผลิต 20 ตันต่อวัน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรในอำเภอบางขันสามารถผลิตอาหารเลี้ยงแพะจากวัตถุดิบที่หาได้ในพื้นที่ เช่น กากปาล์มบดละเอียด ใบปาล์มบดละเอียด กากถั่วเหลือง มันสำปะหลัง และปลาป่น</p> <p>งบประมาณ 57,079,441 บาท</p> <p>หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต</p> <p>ผู้ร่วมรับผิดชอบดำเนินโครงการ</p> <p>ชื่อ-สกุล รศ.ดร.ปิ่น จันจุฬา ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ</p> <p>มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สาขาเชี่ยวชาญ:การผลิตอาหารสัตว์ / โภชนาอาหารสัตว์/การเลี้ยงสัตว์</p> <p>โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) 094-536-1546</p> <p>E-mail pin.c@psu.ac.th</p> <p>สร้างศูนย์เรียนรู้การแปรรูปผลิตภัณฑ์ครบวงจร เช่น ผลิตภัณฑ์จากเนื้อแพะฮาลาล ผลิตภัณฑ์นมพาสเจอร์ไรซ์ และผลิตภัณฑ์น้ำหอมจากสารสกัดขนแพ และโรงแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อแพะฮาลาล โดยมีกระบวนการผลิตใน ส่วนของโรงเรือนการแปรรูปเนื้อแพะแช่แข็ง ประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ส่วนรับซากแพะซึ่งจะเป็นห้องที่มีการระบายอากาศที่ดีและควบคุมอุณหภูมิให้เย็น 2) ส่วนชำแหละและตัดแต่ง มีการควบคุมอุณหภูมิและมีราวสายพาน เพื่อห้อยซากแพะ ชำแหละเป็นส่วนๆ รวมถึงตัดแต่ง 3) ส่วนบรรจุ เพื่อบรรจุเนื้อแพะตัดแต่งลงบรรจุภัณฑ์ และ 4) ส่วนห้องเก็บรักษาผลิตภัณฑ์แช่เยือกแข็ง ซึ่งโรงเชือดจำนวนสูงสุด 120 ตัว <p>งบประมาณ 209,623,724 บาท</p> <p>หน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต</p> <p>ผู้รับผิดชอบคณะผู้ดำเนินโครงการ คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชื่อ-สกุล รศ.ดร.ปิ่น จันจุฬา <p>ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์</p> <p>สาขาเชี่ยวชาญ:การผลิตอาหารสัตว์ / โภชนาอาหารสัตว์ / การเลี้ยงสัตว์</p> <p>โทรศัพท์ (สำนักงาน/มือถือ) 094-536-1546</p> <p>E-mail pin.c@psu.ac.th</p>
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกระบี่ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต
10. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 - 2568
11. งบประมาณ	เฟส 1 ปีงบประมาณ 2566 งบประมาณ 19,323,135 บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	เฟส 2 ปีงบประมาณ 2567 งบประมาณ 92,187,741 บาท เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568 งบประมาณ 209,623,724 บาท
12. ผลผลิต (Output) เฟส 1-2 ปีงบประมาณ 2566-2567 เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568	<ol style="list-style-type: none"> 1. ศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงแพะแบบครบวงจรเปิดดำเนินการ จำนวน 1 ศูนย์ 2. ฟาร์มตัวอย่างเลี้ยงแพะตามมาตรฐานฮาลาล จำนวน 1 ฟาร์ม คือ ฟาร์มแพะเนื้อ และ ฟาร์มแพะนม ดำเนินการผลิตแพะให้มีจำนวนแพะหมุนเวียน 100 ตัวต่อปี 3. ศูนย์เรียนรู้การผลิตอาหารเลี้ยงแพะ (Animal Feed) แบบครบวงจร เปิดดำเนินการ จำนวน 1 ศูนย์ 4. ฝึกอบรมวิชาชีพการเลี้ยงแพะในแต่ละปี จำนวน 5 หลักสูตร 10 รุ่น จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม 500 คนต่อปี และสร้างเครือข่ายเกษตรกรครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ กระบี่ พังงา และภูเก็ต <p>แปรรูปและการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ฮาลาล 3 กลุ่มผลิตภัณฑ์ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ผลิตภัณฑ์เนื้อแพะ 2) ผลิตภัณฑ์นมแพะ 3) ผลิตภัณฑ์น้ำหอมจากขนแพะ
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้การเลี้ยงแพะแบบครบวงจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. จัดการฟาร์มตัวอย่างเลี้ยงแพะตามมาตรฐานฮาลาล 3. ประชาชนผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และทักษะสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ 4. ผลิตภัณฑ์ฮาลาลจากแพะได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคและอุปโภคทั้งในประเทศ และต่างประเทศ 5. เพิ่มศักยภาพของประเทศไทยส่งออกอาหารฮาลาลในตลาดโลก

2.2 โครงการส่งเสริมการใช้น้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือก (โซลาร์เซลล์) ในไม้ผลเศรษฐกิจ

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	ส่งเสริมการใช้น้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือก (โซลาร์เซลล์) ในไม้ผลเศรษฐกิจ
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาคุณภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	<p>กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ส่วนมีพื้นที่ส่วนใหญ่ปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มราคาตกต่ำทำให้เกษตรกรที่มียางพาราและปาล์มน้ำมันอายุมาก มีแนวโน้มจะปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่น ๆ ทดแทน เช่น ไม้ผล ทุเรียน ฝรั่ง ชมพู่ สละ ฯลฯ และบางส่วนมีพื้นที่ปลูกอยู่แล้ว หากได้รับการพัฒนาโดยมีการจัดการสวนที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลทำให้ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งปัจจุบันช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรมีการเปิดกว้างมากขึ้น สามารถจำหน่ายผลผลิตจากสวนถึงผู้บริโภคได้โดยตรงทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์ สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้อีกช่องทางหนึ่ง</p> <p>อย่างไรก็ตาม การทำการเกษตรพืชสวน โดยเฉพาะไม้ผลมีการจัดการค่อนข้างสูง ใช้ต้นทุนแรงงานมาก ปัญหาหลักคือเรื่องแรงงานในการดูแลจัดการสวน แต่อย่างไรก็ตามปัจจุบันเทคโนโลยีในการจัดการสวน การใช้พลังงานทดแทน (ระบบโซลาร์เซลล์) เพื่อลดการใช้แรงงานและประหยัดต้นทุนด้านพลังงานมีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะระบบการให้น้ำมีการพัฒนาเป็นอย่างมากสามารถตั้งเวลาการเปิดปิด การแบ่งโซนเปิดปิดน้ำผ่านระบบอัจฉริยะ (IOT) การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ขับเคลื่อนปั้มน้ำ โดยในระบบสามารถส่งการผ่านมือถือได้ ซึ่งเทคโนโลยีดังกล่าว เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีดังกล่าว จึงเป็นที่มาในการจัดทำโครงการส่งเสริมการใช้น้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือกในไม้ผลเศรษฐกิจ ซึ่งประการพัฒนาภูมิคุ้มกัน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ภาคใต้ฝั่งอันดามันที่ 2 พัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็ง
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีระบบน้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือกให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ 2. เพื่อส่งเสริมการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือก(ระบบโซล่าเซลล์) สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลมีความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบน้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือกจำนวน 335 คน 2. มีแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะในไม้ผล จำนวน 30 แปลง 3. มีกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้พลังงานทางเลือก (ระบบโซล่าเซลล์) จำนวน 17 กลุ่ม/แปลง สามารถลดต้นทุนด้านพลังงานได้ร้อยละ 100
7. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดตรังและจังหวัดสตูล
8. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการน้ำและส่งเสริมการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะแก่เกษตรกร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ รับผิดชอบเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจที่มีความสนใจเรื่องการบริหารจัดการน้ำและระบบน้ำและการใช้พลังงานทางเลือก (โซล่าเซลล์) ในสวนไม้ผล จำนวน 335 คน จากทุกอำเภอกระจายตามสัดส่วนพื้นที่การปลูกไม้ผล ของแต่ละจังหวัด โดยจัดอบรมเพื่อเป็นการนำเสนอตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ด้านระบบน้ำ และการใช้พลังงานทางเลือก โดยนำเสนอการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ในรูปแบบต่าง ๆ 2. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จัดตั้งแปลงต้นแบบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมและมีความสนใจจำนวน 30 คน/แปลง (เฉพาะจังหวัดตรัง) เพื่อเป็นแปลงต้นแบบของโครงการ <p>กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก (โซล่าเซลล์) แก่เกษตรกรกลุ่ม/สถาบันเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล</p> <p>คัดเลือกเกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ จำนวน 10 กลุ่ม (ตรัง) 7 แปลง (สตูล) ที่มีความพร้อมทำตามเงื่อนไขโครงการ เพื่อสนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ (Mobile Solar Pumping) ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งไม่น้อยกว่า 3,000 วัตต์ พร้อมระบบสูบน้ำขนาด 2 นิ้ว โดยมีกิจกรรมดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ (Mobile Solar Pumping) ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งไม่น้อยกว่า 3,000 วัตต์ พร้อมระบบสูบน้ำขนาด 2 นิ้ว 2. จัดอบรมเกษตรกรเพื่อให้ความรู้ในการใช้ การบำรุงรักษา และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น เป้าหมายเกษตรกร 50 คน (เฉพาะตรัง)
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>ส่งเสริมการใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในสวนไม้ผลจังหวัดสตูล</p> <p>กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการน้ำและส่งเสริมการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะแก่เกษตรกร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ รับผิดชอบเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจที่มีความสนใจเรื่องระบบน้ำและการใช้พลังงานทางเลือก (โซล่าเซลล์) ในสวนไม้ผล จำนวน 300 คน จากทุกอำเภอกระจายตามสัดส่วนพื้นที่การปลูกไม้ผล ของแต่ละจังหวัด โดยจัดอบรมเพื่อเป็นการนำเสนอตัวอย่างการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ ด้านระบบน้ำและการใช้พลังงานทางเลือก โดยนำเสนอการใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์ในรูปแบบต่าง ๆ 2. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์จัดตั้งแปลงต้นแบบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความพร้อมและมีความสนใจ จำนวน 30 คน/แปลง เพื่อเป็นแปลงต้นแบบของโครงการ <p>กิจกรรมที่ 2 ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือก (โซล่าเซลล์) แก่เกษตรกร กลุ่ม/สถาบันเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล</p> <p>คัดเลือกกลุ่ม/สถาบันเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ จำนวน 10 กลุ่ม ที่มีความพร้อมทำตามเงื่อนไขโครงการ เพื่อสนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ (Mobile Solar Pumping) ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งไม่น้อยกว่า 3,000 วัตต์ พร้อมระบบสูบน้ำขนาด 2 นิ้ว โดยมี กิจกรรมดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ (Mobile Solar Pumping) ขนาดกำลังการผลิตติดตั้งไม่น้อยกว่า 3,000 วัตต์ พร้อมระบบสูบน้ำขนาด 2 นิ้ว

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. จัดอบรมเกษตรกรเพื่อให้ความรู้ในการใช้ การบำรุงรักษา และการแก้ไขปัญหาเบื้องต้น เป้าหมายเกษตรกร 50 คน งบประมาณ 3,865,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง และสำนักงานพลังงานจังหวัดตรัง
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	ส่งเสริมการใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในสวนไม้ผลจังหวัดสตูล กิจกรรมที่ 1 ถ่ายทอดความรู้การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เกษตร และการใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในสวนไม้ผล งบประมาณ 35,000 บาท จัดฝึกอบรม 2 รุ่น ๆ ละ 2 วัน เกษตรกรเป้าหมาย 35 ราย กิจกรรมที่ 2 สนับสนุนการใช้ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ในสวนไม้ผล งบประมาณ 1,400,000 บาท สนับสนุนระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบเคลื่อนที่ (Mobile Solar Pumping) ขนาดกำลังการผลิตพลังงานไฟฟ้าไม่น้อยกว่า 3,000 วัตต์ พร้อมระบบสูบน้ำขนาด 2 นิ้วหรือมากกว่า จำนวน 7 ชุด งบประมาณ 1,435,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และสำนักงานพลังงานจังหวัดสตูล
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดตรัง
10. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 – 30 กันยายน 2566
11. งบประมาณ	5,300,000 บาท
12. ผลผลิต (Output)	1. เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องการบริหารจัดการน้ำและระบบน้ำอัจฉริยะและพลังงานทางเลือก จำนวน 335 ราย 2. มีแปลงต้นแบบการใช้ระบบน้ำอัจฉริยะในไม้ผล รวม 30 แปลง
13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปรับปรุงระบบการให้น้ำและใช้พลังงานทดแทนในสวนไม้ผล เพื่อลดการใช้แรงงาน ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และผลผลิตมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด

ประเด็นการพัฒนาที่ 3: บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน

3.1 โครงการพัฒนาการประมงในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน (2566 - 2570)

หัวข้อ	รายละเอียด
1. ชื่อโครงการสำคัญ	พัฒนาการประมงในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน (2566 - 2570) (Andaman Sustainable Fisheries Development Project, 2022 - 2026)
2. ชื่อแผนงานภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาศักยภาพด้านการเกษตรครบวงจร
3. แนวทางการพัฒนาภายใต้งบประมาณของกลุ่มจังหวัด	พัฒนาและยกระดับการทำเกษตร และอุตสาหกรรมการแปรรูป สินค้าเกษตร ด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. หลักการและเหตุผล	อ่าวพังงา เปรียบเสมือนบ่อปลายักษ์แห่งทะเลอันดามัน (Andaman Giant Fish Pond) มีพื้นที่ผิวน้ำกว่า 4.35 ล้านไร่ เป็นแหล่งผลิตทรัพยากรประมงที่อุดมสมบูรณ์และสำคัญยิ่ง ต่ออุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวข้องของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ พังงา ตรัง สตูลและระนอง มีประชาชนที่มีส่วนได้เสีย (stakeholder) ในอุตสาหกรรมและธุรกิจดังกล่าว ทั้งในทางตรงและทางอ้อมเป็นจำนวนมาก อาทิ ผู้ประกอบอาชีพประมงพื้นบ้าน (artisanal fisheries) ประมงพาณิชย์ (commercial fisheries) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบนฝั่ง (inland aquaculture) และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (coastal aquaculture) โดยจังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรัง และพังงา และมีเขตทะเลชายฝั่งอยู่ในเขตทำประมงที่ 7 (อันดามันตอนล่าง) ตามแผนที่แนบท้ายประกาศกฎกระทรวง (30 พ.ค.2560) หมายเลข 1/9, 3/9, 5/9 และ 6/9 ตามลำดับ มีสถิติปริมาณผลจับสัตว์น้ำในปี พ.ศ. 2548 – 2562 (ยกเว้นปี 2551) อยู่ระหว่าง 173,134 – 290,822 ตัน/ปี รวม 4,711,886 ตัน/ปี เฉลี่ยเท่ากับ 235,594 ตัน/ปี ในขณะที่เขตประมงที่ 6 (อันดามันตอนบน) มีผลจับในช่วงเวลาเดียวกันอยู่ระหว่าง

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>38,427 – 133,852 ตัน/ปี รวมทั้งสิ้น 1,633,979 ตัน/ปี เฉลี่ยเท่ากับ 81,699 ตัน/ปี (กรมประมง 2562) นอกจากนี้จากความหลากหลายทางชีวภาพทั้งด้านชนิดและปริมาณสัตว์น้ำที่มีมูลค่ามหาศาลจากการทำประมงในอ่าวพังงาแล้วยังพบว่า ในช่วงปี 2540 – 2561 ผลผลิตรวมของสัตว์น้ำที่ได้จากการเพาะเลี้ยงบนดินและชายฝั่งทะเลที่สำคัญ 3 ประเภท คือ กุ้งขาวแวนนาไมและกุลาคำ มีมากถึง 1,220,220 ตัน หอย (นางรม แครง แมลงงู) 38,682 ตัน และปลา (กระัง กะพงขาว) 107,014 ตัน เฉลี่ยเท่ากับ 55,645, 4,864 และ 1,758 ตัน /ปี ตามลำดับ (กรมประมง 2562)</p> <p>นอกจากทรัพยากรสัตว์น้ำที่ก่อให้เกิดกลุ่มอาชีพประมงพื้นบ้าน ประมงพาณิชย์ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องแล้ว อ่าวพังงาหรือบ่อปลายักษ์แห่งอันดามัน ยังประกอบไปด้วยระบบนิเวศป่าชายเลนและพื้นที่ป่าชุ่มน้ำที่อุดมสมบูรณ์สูงมากกว่า 1,534,584 ไร่ ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการสืบพันธุ์วางไข่และอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อน ทั้งพวกที่อยู่ประจำถิ่น และพวกที่อพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาอยู่อาศัยตามฤดูกาล (seasonal migratory species) ก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวพังงาและทะเลอันดามันอย่างต่อเนื่อง</p> <p>อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรโลกส่งผลให้ความต้องการอาหารโปรตีนจากสัตว์น้ำเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้มีการนำทรัพยากรประมงมาใช้จนเกินกำลังผลิตของทะเลและมหาสมุทร (overfishing) จนเกิดกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรประมง และการต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน ไร้การควบคุม (Illegal Unreported Unregulated, IUU Fishing) หรือประมงโอบอ้อมไปทั่วทุกภูมิภาคของโลก ในขณะที่ประเทศไทยเองต้องประสบกับปัญหาดังกล่าวมาแล้วกว่า 30 ปีแล้วซึ่งหลังจากสหภาพยุโรปหรืออียู (European Union, EU) ได้มีมติให้ใบเหลือง (yellow card) แก่ประเทศไทยเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2558 เพื่อแจ้งเตือน ให้ทราบว่าไทยยังใช้ความพยายามในการแก้ไขปัญหาประมงโอบอ้อมได้ไม่เพียงพอ และไม่อนุญาตให้สินค้าสัตว์น้ำ รวมถึงผลิตภัณฑ์ประมงของไทยเข้าไปจำหน่ายในตลาดของอียู ส่งผลให้ ประเทศไทยต้องสูญเสียรายได้จากการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงทะเลไปปีละไม่น้อยกว่า 100,000 ล้านบาท รัฐบาลไทยจึงต้องเร่งรัดจัดระเบียบประมงทะเลของไทย ตามยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้พ.ร.ก.การประมง พ.ศ. 2558 และ พ.ร.ก.การประมง (ปรับปรุง) พ.ศ. 2560 เพื่อแก้ไขปัญหาประมงโอบอ้อมทั้งระบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงและกว้างขวางต่ออาชีพประมงพื้นบ้าน ประมงพาณิชย์ ประมงนอกลำน้ำอุตสาหกรรมประมง ธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมงทั้งระบบ ทำให้ศักยภาพการแข่งขันของสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงไทยในตลาดโลกลดลง ระบบเศรษฐกิจการประมงของไทยต้องตกอยู่ในภาวะชะงักงัน ต้นทุนการลงแรงทำประมง (fishing effort) กลับเพิ่มสูงขึ้นมากกว่าร้อยละ 20 นอกจากนี้ การกำหนดโควตาจับสัตว์น้ำ (fishing quota) ในแต่ละปีไม่ให้สูงเกินกว่าค่าผลจับที่ยั่งยืนสูงสุดหรือ MSY (Maximum Sustainable Yield) ที่ 1,543,000 ตัน/ปี (กรมประมง, 2564) การลดจำนวนเรือประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์ การจำกัดชนิด ขนาดและประเภทเครื่องมือทำประมง การกำหนดเขตพื้นที่ทำประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์โดยประกาศกฎกระทรวง คณะกรรมการประมงประจำจังหวัด การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาประมง โอบอ้อม อาทิ การตรวจสอบย้อนกลับสินค้าสัตว์น้ำ (fish traceability system) การกำหนดมาตรฐานด้านสุขอนามัยของสะพานปลา ท่าเทียบเรือประมงและแพปลา รวมถึงกระบวนการขนถ่ายสินค้าสัตว์น้ำ ล้วนสร้างภาระและต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้นให้แก่ชาวประมงและผู้ประกอบการ ในธุรกิจสัตว์น้ำอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้</p> <p>แม้ว่าการแก้ไขปัญหาประมงโอบอ้อมของไทยจะประสบความสำเร็จจนสหภาพยุโรป ได้คืนใบเขียว (green card) กลับคืนมาเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 แต่ผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายอย่างเร่งรีบเพื่อจัดระเบียบการทำประมง ผนวกกับสถานการณ์การแพร่ระบาดอย่างกว้างขวาง รุนแรงและต่อเนื่องของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด 19 ตั้งแต่ปลายปี 2562 ยังคงสร้างผลกระทบต่ออาชีพ รายได้ คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนของกลุ่มจังหวัดอันดามันภาคใต้ ทั้งในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเกษตร (พืช ปศุสัตว์และประมง) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างสมดุล ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยแผนงาน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>โครงการและกิจกรรมที่สร้างผลกระทบอย่างชัดเจน (big rock project) เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา ยกระดับอาชีพสร้างรายได้ พื้นฟูและเยียวยาประชาชนในกลุ่มจังหวัดด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนบนความหลากหลายทางชีวภาพจากทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อมมีส่วนร่วมในการทบทวนและปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประกอบอาชีพและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง สามารถบูรณาการวิถีบริหารจัดการ เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงในอ่าวพังงาซึ่ง มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน อาทิ การพัฒนารูปแบบและกลไกการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน การเฝ้าระวัง ควบคุม ตรวจสอบ ติดตาม (monitoring control and surveillance) ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการใช้ทรัพยากรประมง การจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาที่มีบทบาทการทำงานร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในอาชีพประมง (fisheries community enterprise, FCE) การส่งเสริมธุรกิจประมงให้เป็นเครือข่ายวิสาหกิจแบบครบวงจรและยั่งยืน รวมถึงการจัดให้มีระบบและกลไกตลาดกลางสินค้าสัตว์น้ำที่เข้มแข็งขึ้นในกลุ่มจังหวัดอันดามัน (Andaman Central Fish Market) เพื่อใช้เป็นแหล่งประมูล ซื้อขายรวบรวมและกระจายสินค้าสัตว์น้ำไปยังตลาดในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>โครงการพัฒนาการประมงในอ่าวพังงาอย่างยั่งยืน (๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ที่จัดทำขึ้นโดยสภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ร่วมกับสถานีวิจัยเพื่อพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สอดคล้องกับสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายของรัฐบาลพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา แผนพัฒนาภาคใต้กลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามัน พ.ศ. 2562 – 2565 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2565) ตามประเด็นการพัฒนาที่ 3 การเกษตรแนวใหม่ที่มีผลผลิตและมีมูลค่าสูงของแผนพัฒนาภาคใต้ฝั่งอันดามันระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) มุ่งแก้ปัญหาด้านความมั่นคงทางอาหาร (food security) และความปลอดภัย (food safety) ของกลุ่มจังหวัดและพร้อมยกระดับเป็น Seafood Hub of Andaman เพื่อเป็นแหล่งอุตสาหกรรมประมงและศูนย์กลางตลาดสัตว์น้ำ เพื่อการส่งออกและการท่องเที่ยว มุ่งสร้างกลุ่มอาชีพประมงในรูปแบบวิสาหกิจชุมชนประมงและธุรกิจที่เกี่ยวข้องสู่อุตสาหกรรมประมงที่มีคุณภาพสูงและแข่งขันได้ เชื่อมโยงกับกลไกตลาดกลางสินค้าสัตว์น้ำ (Andaman Central Fish Market) ที่จัดให้เป็นแหล่งรวบรวม ประมูล ซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำ สามารถยกระดับรายได้ของประชาชนและ GDP ของกลุ่มจังหวัดด้วยเศรษฐกิจการเกษตร (ประมง) อย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการผลิตแบบแปลงใหญ่ด้วยกลไกการผลิตจากความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรประมงในอ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์) ผนวกกับการประยุกต์องค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการทำประมงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมงที่มีประสิทธิภาพสูงร่วมกับการสร้างกลไกการตลาดนำการผลิต โดยมีพื้นที่เป้าหมายในดำเนินโครงการและกิจกรรมแบบบูรณาการในพื้นที่ 4 จังหวัดเป้าหมายที่มีเขตพื้นที่ชายฝั่งติดกับอ่าวพังงาโดยเชื่อมโยงแผนงาน โครงการและกิจกรรมไปสู่ประชาชนในชุมชนตำบลต่าง ๆ ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกด้วยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคธุรกิจเอกชนในพื้นที่ มุ่งแก้ไขปัญหาการผลิต (การทำประมง การเพาะเลี้ยง การแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมง) และเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรประมงภายในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันให้สามารถขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจแบบหมุนเวียน (B-C-G circular economy model) บนฐานความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรประมง (fisheries biodiversity) ได้อย่างยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (green economy) ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (sufficient economy) ทั้งนี้ การพัฒนาโลกเพื่อแก้ปัญหา การพัฒนาอาชีพการยกระดับรายได้ คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนใน 4 จังหวัดเป้าหมาย จะมุ่งประยุกต์ผลการวิจัยและพัฒนา (research and development) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (acting research) การฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่จำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การสร้างฟาร์มสาธิตและอุปกรณ์ต้นแบบ เทคโนโลยีการทำประมงสมัยใหม่ (new fishing technology) เทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (aquaculture technology) ฟาร์มสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบพัฒนา เทคนิคการถนอมรักษาคุณภาพสัตว์น้ำทะเล การแปรรูปสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมง โลจิสติกส์สัตว์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>น้ำ (fish logistics) รวมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอาชีพประมง การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งของชุมชน อาทิ ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงนิเวศทางทะเล ธุรกิจโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหารทะเล ธุรกิจดำน้ำ และตกปลา รวมถึงกิจกรรมที่มุ่งปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเกิดความรักและหวงแหนทรัพยากรทางทะเล ได้แก่ โครงการอุทยานการเรียนรู้ใต้ทะเล การสร้างแนวปะการังเทียม การปลูกปะการังธรรมชาติ การกำหนดเขตพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำ ธนาคารสัตว์น้ำ ทั้งนี้ โดยมีแผนดำเนินการในชุมชนเป้าหมายที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจาก 4 จังหวัดเป้าหมายโดยมีสถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นหน่วยงานเจ้าภาพรับผิดชอบร่วมกับเครือข่ายสถาบันอุดมศึกษา (อว.) สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ภาคธุรกิจเอกชน และหน่วยงานราชการในพื้นที่</p>
5. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนา อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรประมงให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน 2. เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรมการประมงและการผลิตสัตว์น้ำให้ได้ผลผลิตและมีมูลค่าสูง 3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจในอาชีพประมงและอาชีพเกี่ยวเนื่องที่สามารถดำเนินธุรกิจร่วมกันเป็นเครือข่ายแบบครบวงจร (fisheries community enterprise, FCE) 4. ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสัตว์น้ำชุมชน ตลาดประมงพื้นบ้าน ตลาดสินค้าสัตว์น้ำออนไลน์ 5. สร้างตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) เพื่อให้เป็นแหล่งประมูลซื้อขาย กระจายสินค้าสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมงไปยังตลาดในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อยกระดับราคาสินค้าสัตว์น้ำ 6. เพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขันและการส่งออกสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน <p>* อาทิ การจับและรวบรวมสัตว์น้ำคุณภาพ การถนอมรักษาคุณภาพสัตว์น้ำ การแปรรูปสัตว์น้ำ ธุรกิจท่องเที่ยวขนาดเล็ก ธุรกิจโลจิสติกส์สัตว์น้ำ ตลาดสัตว์น้ำชุมชน การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบพัฒนา</p>
6. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. สัดส่วนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย 1 ที่อยู่ได้เส้นความยากจนลดลงมากกว่าก่อนมีโครงการไม่น้อยกว่า 30 % 2. เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายได้รับการยกระดับอาชีพและมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดิมไม่น้อยกว่า 30 % 3. มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประมงและอาชีพที่เกี่ยวข้องใน 4 จังหวัดเป้าหมายรวม 28 วิสาหกิจที่สามารถดำเนินธุรกิจร่วมกันในรูปแบบเครือข่ายและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมง ได้ไม่น้อยกว่าปีละ 600 ล้านบาท 4. ผลผลิตจากการทำประมง เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สินค้าสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมงเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนมีโครงการไม่น้อยกว่า 30 % 5. เศรษฐกิจหมุนเวียนจากกิจกรรมรวบรวม ประมูล และซื้อขาย กระจายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงในตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) ที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่า ปีละ 6,000 ล้านบาท/ปี 6. เกิดการจ้างงานในอาชีพประมง ธุรกิจสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ประมง ธุรกิจเกี่ยวเนื่อง และอุตสาหกรรมประมงเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 5,000 อัตรา <p>หมายเหตุ พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชน หมู่บ้าน และตำบลเป้าหมายในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงาและตรัง ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม 2. อ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์ พื้นที่ผิวน้ำกว่า 4.35 ล้านไร่) 3. สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4. บ้านป้อมม่วง หมู่ 4 ต.ทรายขาว อ.คลองท่อม จ.กระบี่ (ที่ตั้ง : โครงการตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน, Andaman Central Fish Market) <p>* ผู้ประกอบอาชีพประมง ธุรกิจสัตว์น้ำและอาชีพเกี่ยวเนื่อง</p>
7. พื้นที่เป้าหมาย	<p>พื้นที่เป้าหมายในการดำเนินโครงการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชน หมู่บ้านและตำบลเป้าหมายในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และตรัง ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกตามวัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
	2. อ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์ พื้นที่ผิวน้ำกว่า 4.35 ล้านไร่) 3. สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 4. บ้านบ่อม่วง หมู่ 4 ต.ทรายขาว อ.คลองท่อม จ.กระบี่ (ที่ตั้ง : โครงการตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน, Andaman Central Fish Market) * ผู้ประกอบอาชีพประมง ธุรกิจสัตว์น้ำและอาชีพเกี่ยวเนื่อง
8. กิจกรรมหลัก	
เฟส 1 ปีงบประมาณ 2566	สร้างศักยภาพด้านการประมงในอ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์) แบบครบวงจรด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	อุทยานเพื่อการเรียนรู้และท่องเที่ยวใต้ท้องทะเล จ.กระบี่ จัดสร้างอุทยานการเรียนรู้ใต้ท้องทะเล จ.กระบี่ เพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ และประมงในทะเลสำหรับนักเรียน นักศึกษาและประชาชน สร้างความตระหนักรู้ เห็นความสำคัญและเกิดจิตสำนึกอนุรักษ์ เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวใต้ทะเลให้แก่นักท่องเที่ยวไทยและเทศ พื้นที่แนวปะการังธรรมชาติ ลดผลกระทบจากการท่องเที่ยวดำน้ำ ป้องกันการบุกรุกทำลายระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง ลดความเสียหายจากการท่องเที่ยวในเขตปะการังธรรมชาติ งบประมาณ 24,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน , คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ,กรมทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล และชายฝั่ง, กรมประมง
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	เพาะเลี้ยงเชิงอนุรักษ์สัตว์น้ำเศรษฐกิจที่บึงสี่ลักษณะทางภูมิศาสตร์ (GI) ฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประจาดถิ่นมูลค่าสูงในพื้นที่อนุรักษ์บริเวณชายฝั่งที่ได้รับอนุญาตในจังหวัดเป้าหมาย รวมถึงการแปรรูปและการตลาด อาทิ ปลิงทะเล หอยชักตีน หอยตะเภา และสาหร่ายทะเล เพื่อสร้างอาชีพและยกระดับรายได้แก่ชุมชนเป้าหมาย งบประมาณ 16,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน ,คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ (สังกัด อว.) , สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ , กรมประมง
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	ยกระดับอาชีพประมงพื้นบ้านด้วยเทคโนโลยีการจับและรักษาคุณภาพสัตว์น้ำ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการจับ รวบรวมและถนอมรักษาคุณภาพสัตว์น้ำ ให้คงไว้ซึ่งคุณภาพที่ดีด้วยเทคโนโลยีการเก็บรักษาที่ทันสมัย อาทิ การใช้น้ำแข็งเหลวเค็ม (slurry ice) แทนน้ำแข็งจืด รวมถึง การจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำไปยังผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (niche market) งบประมาณ 6,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สถาบันการศึกษาในสังกัด อว. สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ตัวแทนสมาคมภัตตาคารอาหารทะเล
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	เครื่องผลิตน้ำแข็งเหลวเค็มเก็บรักษาคุณภาพอาหารทะเล (Slurry Ice Machine for Seafood Preservation) ติดตั้งและสาธิตการใช้งานเครื่องผลิตน้ำแข็งเหลวเค็มปลอดเชื้อเพื่อเก็บรักษาคุณภาพอาหารทะเลให้แก่กลุ่มประมงพื้นบ้าน ผู้รวบรวมและซื้อขายสัตว์น้ำจากประมงทะเล แพปลา และกลุ่มธุรกิจขนส่งอาหารทะเล (seafood logistics) เพื่อยกระดับมาตรฐานการถนอมรักษาอาหารทะเลให้คงคุณภาพความสดและรสชาติไว้ได้เป็นเวลานานชาวประมง และผู้ประกอบการธุรกิจสัตว์น้ำสามารถจำหน่ายอาหารทะเลได้ในราคาที่สูงกว่าอาหารที่แช่

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ในน้ำแข็งจืด (crush ice) งบประมาณ 8,400,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ตัวแทนสมาคมภัตตาคารอาหาร/โรงแรม</p>
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	<p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปสัตว์น้ำ ฝึกอบรมทักษะวิชาชีพแปรรูปสัตว์น้ำเบื้องต้นและการแปรรูปสัตว์น้ำขั้นสูง เพื่อการจำหน่าย อนุรักษ์คุณภาพสัตว์น้ำให้แก่ประชาชนในจังหวัดเป้าหมาย งบประมาณ 3,600,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ตัวแทนสมาคมภัตตาคารอาหาร/โรงแรม</p>
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	<p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีผลิตภัณฑ์ประมง ฝึกอบรมทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์ประมงเพื่อการค้า การอนุรักษ์คุณภาพแก่ประชาชนในจังหวัดเป้าหมาย งบประมาณ 3,600,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มทร.ศรีวิชัย สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ ตัวแทนผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำ</p>
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7	<p>สาธิตเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจแบบพัฒนา สำรวจ คัดเลือกหมู่บ้าน ชุมชนและชนิดสัตว์น้ำเป้าหมายที่มีการเพาะเลี้ยงแบบดั้งเดิม (traditional aquaculture) ร่วมโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจแบบพัฒนาด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม สามารถลดต้นทุนการเลี้ยงและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตได้อย่างมีนัยสำคัญ อาทิ การเลี้ยงปลาในกระชังแบบพัฒนา (กระชัง เก้า กระพงขาว) การเลี้ยงกุ้งทะเลแบบเก็บเกี่ยวต่อเนื่องในบ่อเลี้ยงระบบปิด (กุ้งขาวกุลาดำ) งบประมาณ 24,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8	<p>สาธิตการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งแบบผสมผสาน (integrated coastal fishfarming) สำรวจ คัดเลือกฟาร์มต้นแบบจากชุมชนเป้าหมายที่มีฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่ง เข้าร่วมโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบผสมผสานสาธิตฟาร์มเลี้ยงกุ้งและ/หรือเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรและลดความเสี่ยงจากการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่นเพียงชนิดเดียว งบประมาณ 12,000,000 บาท ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มทร.ศรีวิชัย กรมประมง</p>
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9	<p>ฟาร์มสาธิตการเลี้ยงปลาในกระชังโดยระบบจ่ายอาหารและจัดการคุณภาพน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ สำรวจ คัดเลือกฟาร์มเลี้ยงปลาในกระชัง (แบบดั้งเดิม) จากชุมชนเป้าหมาย ติดตั้งระบบกระชังเพื่อสาธิตการเลี้ยงแบบพัฒนาพร้อมระบบควบคุมการจ่ายอาหารอัตโนมัติ พร้อมอุปกรณ์ตรวจวัดและรายงานคุณภาพน้ำผ่านแอปพลิเคชันบนมือถือและเพิ่มอัตรา การไหลเวียนของน้ำผ่านกระชังด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและทักษะการใช้งานระบบกระชัง เปรียบเทียบผลผลิตและต้นทุนกับการเลี้ยงในกระชังแบบ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ดั้งเดิม กับกระชังแบบใหม่ที่มีระบบควบคุมอัตโนมัติ วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับรายได้ให้แก่เกษตรกรและลดความเสี่ยงที่เกิดในระบบการเลี้ยงในกระชังแบบดั้งเดิม</p> <p>งบประมาณ 25,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มทร.ศรีวิชัย</p>
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10	<p>สาธิตการผลิตอาหารสัตว์น้ำด้วยวัตถุดิบอาหารพื้นบ้าน</p> <p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการคำนวณและประกอบสูตรอาหาร การผลิตอาหารแบบเม็ดจมและเม็ดลอยโดยใช้วัตถุดิบอาหารพื้นบ้าน การประยุกต์ใช้เครื่องผลิตอาหารแบบเม็ดจมและเม็ดลอย เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงและยกระดับรายได้</p> <p>งบประมาณ 1,200,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, มทร.ศรีวิชัย มอ.สงขลานครินทร์</p>
เฟส 2 ปีงบประมาณ 2567	<p>สร้างศักยภาพด้านการประมงในอ่าวพังงา (โปปลาักษ์) แบบครบวงจรด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน</p>
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>เลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมแบบประณีตในบ่อเลี้ยงระบบปิดอัตโนมัติ (Automatic Circular Closed System Pond for Intensive Pacific Whiteshrimp Culture)</p> <p>สาธิตระบบบ่อเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมแบบหนาแน่นในบ่อระบบปิดที่ติดตั้งระบบควบคุมอัตโนมัติ ได้แก่ ระบบเติมอากาศ ระบบจ่ายอาหาร ระบบกรองและบำบัดน้ำ ระบบเติมน้ำระบบกำจัดของเสีย เพื่อการผลิตกุ้งขาวปลอดเชื้อที่สามารถเก็บเกี่ยวได้อย่างต่อเนื่องพร้อมส่งไปยังลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่ต้องการบริโภคกุ้งสด อาทิ ภัตตาคารและร้านอาหารญี่ปุ่น ภัตตาคารในโรงแรม</p> <p>งบประมาณ 24,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง ตัวแทน สมาคมภัตตาคารอาหาร/โรงแรมในจังหวัดเป้าหมาย</p>
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเลี้ยงกุ้งทะเลปลอดสาร (กุ้งขาว กูลาดำ)</p> <p>คัดเลือกฟาร์มต้นแบบจากชุมชนเป้าหมายที่เลี้ยงกุ้งทะเลเข้าร่วมโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงกุ้งทะเลปลอดสารเพื่อยกระดับรายได้เกษตรกร สร้างความปลอดภัยและความมั่นใจแก่ผู้บริโภค</p> <p>งบประมาณ 8,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย กรมประมง</p>
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการคุณภาพน้ำสำหรับการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่น</p> <p>สำรวจคัดเลือกฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่น (intensive fish farm) จากชุมชนเป้าหมาย ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำที่สำคัญต่อสุขภาพ การกินอาหารและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ แนะนำอุปกรณ์ตรวจวัดคุณภาพน้ำพื้นฐาน ทักษะการใช้งานอุปกรณ์ตรวจวัดคุณภาพน้ำ การอ่านและประเมินผล การตรวจวัดคุณภาพน้ำและการจัดการคุณภาพน้ำ วัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มทักษะการตรวจวัดและจัดการคุณภาพน้ำในระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ยกระดับรายได้ให้แก่เกษตรกรและลดความเสี่ยงในการเลี้ยงสัตว์น้ำ</p> <p>งบประมาณ 1,200,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	อ้นดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มทร.ศรีวิชัย มอ.สงขลานครินทร์
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการสุขภาพสัตว์น้ำในระบบการเลี้ยงแบบหนาแน่น</p> <p>สำรวจ คัดเลือกฟาร์มเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่น (intensive fish farm) จากชุมชนเป้าหมาย ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดโรคของสัตว์น้ำในระบบการเลี้ยงแบบหนาแน่น (สุขภาพสัตว์น้ำเชื้อสาเหตุ และสิ่งแวดล้อม) การตรวจวินิจฉัยโรคเบื้องต้น การป้องกันและการรักษาโรคด้วยปฏิชีวนะและเคมีภัณฑ์ เพื่อเพิ่มทักษะการตรวจวัดและจัดการคุณภาพน้ำในระบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่น เพื่อให้เกษตรกรสามารถควบคุมโรคในการเลี้ยงสัตว์น้ำในระบบปิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มผลผลิตและยกระดับรายได้และลดความเสี่ยงในการเลี้ยงสัตว์น้ำแบบหนาแน่นแก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>งบประมาณ 4,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอ้นดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ประมงจังหวัด กรมประมง</p>
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	<p>จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้าน</p> <p>สำรวจคัดเลือกชุมชนประมงพื้นบ้านที่มีศักยภาพ ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในวิสาหกิจชุมชนประมงพื้นบ้าน ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) เพื่อพัฒนารูปแบบธุรกิจประมงพื้นบ้านร่วมกันตั้งแต่ต้นน้ำ (แหล่งประมง) กลางน้ำ (การลำเลียงขนส่ง/โลจิสติกส์สัตว์น้ำ) จนถึงปลายน้ำ (ตลาดสัตว์น้ำ แปรรูป ผู้บริโภค)</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอ้นดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	<p>จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประมงพาณิชย์</p> <p>สำรวจ คัดเลือก รับสมัครสมาชิกจากกลุ่มประมงพาณิชย์ (สมาคมประมงจังหวัด) เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อวิสาหกิจชุมชนประมงพาณิชย์ จัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) พัฒนารูปแบบธุรกิจประมงพาณิชย์ร่วมกันตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำจนถึงปลายน้ำ</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอ้นดามันคณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7	<p>จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ</p> <p>สำรวจ คัดเลือก รับสมัครสมาชิกจากกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อวิสาหกิจชุมชนเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระดับจังหวัด จัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) พัฒนารูปแบบธุรกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร่วมกัน ตั้งแต่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยี การวางแผน การผลิต การลดต้นทุนการผลิตและการตลาด</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอ้นดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8	<p>โครงการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสัตว์น้ำ</p> <p>สำรวจ คัดเลือก รับสมัครสมาชิกจากกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพแปรรูปสัตว์น้ำ อาหารทะเล เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสัตว์น้ำในระดับจังหวัด จัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) พัฒนารูปแบบธุรกิจแปรรูปสัตว์น้ำคุณภาพด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยี การวางแผนการผลิต การถนอมรักษาคุณภาพสัตว์น้ำ การลดต้นทุนการแปรรูปและการตลาดสินค้าสัตว์น้ำแปรรูป</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	อันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9	<p>จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนตลาดสัตว์น้ำพื้นบ้าน</p> <p>สำรวจ คัดเลือก รับสมัครสมาชิกจากกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรวบรวม ซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำ (อาหารทะเล) เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อวิสาหกิจชุมชนในธุรกิจตลาดสัตว์น้ำชุมชนระดับจังหวัด จัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) พัฒนารูปแบบธุรกิจตลาดสัตว์น้ำคุณภาพด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการตลาด ทั้งตลาดที่มีหน้าร้านในที่ตั้งของกลุ่มวิสาหกิจหรือชุมชน และตลาดสินค้าสัตว์น้ำแบบออนไลน์</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์</p>
8.10 กิจกรรมหลักที่ 10	<p>จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนโลจิสติกส์สัตว์น้ำ</p> <p>สำรวจ คัดเลือก รับสมัครสมาชิกจากกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพรวบรวม ขนถ่าย ลำเลียง ขนส่งสินค้าสัตว์น้ำ (อาหารทะเล) เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อวิสาหกิจชุมชน โลจิสติกส์สัตว์น้ำระดับจังหวัด จัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) พัฒนารูปแบบโลจิสติกส์สินค้าสัตว์น้ำคุณภาพด้วยองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการควบคุมคุณภาพสินค้าสัตว์น้ำ (quality control) ต้นทุน (cost management) และกระบวนการจัดส่งสินค้า (delivery) ที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับสถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
8.11 กิจกรรมหลักที่ 11	<p>จัดตั้งวิสาหกิจห้องเย็นประมงพื้นบ้าน</p> <p>สำรวจ คัดเลือก รับสมัครสมาชิกจากกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ ธุรกิจห้องเย็นขนาดเล็ก เพื่อเก็บรักษาสินค้าสัตว์น้ำ (อาหารทะเล) ถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเข้าใจในการรวมกลุ่มเพื่อวิสาหกิจห้องเย็นประมงพื้นบ้านระดับจังหวัด จัดตั้งกลุ่มโดยนายทะเบียน (กษจ.) พัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีการให้ความเย็นแบบต่างกันในการเก็บรักษาสินค้าสัตว์น้ำ ให้คงคุณภาพความสดไว้เป็นเวลานาน</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
8.12 กิจกรรมหลักที่ 12	<p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเครือข่ายธุรกิจวิสาหกิจชุมชน</p> <p>ถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเข้าใจในการทำงานร่วมกันของกลุ่มวิสาหกิจในอาชีพประมง ในรูปแบบเครือข่ายธุรกิจวิสาหกิจชุมชนระดับกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ธุรกิจประมงของกลุ่มมีความเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
8.13 กิจกรรมหลักที่ 13	<p>ตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market)</p> <p>ออกแบบเชิงสถาปัตยกรรม แบบวิศวกรรม ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้วยการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนดำเนินโครงการ จนถึงการก่อสร้างตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวม ประมูลซื้อขายกระจายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงของกลุ่มจังหวัดอันดามันภาคใต้ไปยังตลาดในประเทศ (Domestic Market) และต่างประเทศ (International Fish Market) ตอบสนองต่อการผลิตสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูงได้มาตรฐานสุขอนามัย ภายใต้การทำประมงอย่างถูกกฎหมาย เป็นศูนย์กลางอาหารทะเลทางฝั่งอันดามัน (Andaman Seafood Hub of Thailand) ของประเทศและตลาดสัตว์น้ำ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เพื่อการท่องเที่ยวของประเทศ</p> <p>งบประมาณ 30,000,000 บาท</p> <p>งบประมาณผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ สภาหอการค้า</p>
เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568	<p>สร้างศักยภาพด้านการประมงในอ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์) แบบครบวงจรด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน</p>
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>ธนาคารสัตว์น้ำชุมชนเพื่อการอนุรักษ์</p> <p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะ และก่อตั้งกลุ่มอนุรักษ์สัตว์น้ำโดยใช้รูปแบบธนาคารสัตว์น้ำชุมชน ในบริเวณชายฝั่งของจังหวัดเป้าหมาย อาทิ ธนาคารปูม้า ปลิงทะเล หอยชักตีน หอยตะเภา เพื่อให้เป็นแหล่งขยายพันธุ์และเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำคืนกลับสู่ธรรมชาติในชุมชนเป้าหมาย</p> <p>งบประมาณ 24,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ (สังกัด อว.) สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง</p>
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	<p>จัดตั้งเขตพื้นที่อนุรักษ์สัตว์น้ำชุมชน</p> <p>จัดตั้งเขตพื้นที่อนุรักษ์สัตว์น้ำชุมชนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมหลักที่ 2 และ 3 ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประมงพื้นบ้านกับประมงอนุรักษ์</p> <p>งบประมาณ 8,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ (สังกัด อว.) สภาการศึกษา จังหวัดกระบี่ กรมประมง</p>
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	<p>พัฒนาชุมชนประมงพื้นบ้านในบริเวณป่าชายเลน</p> <p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ ทักษะการทำประมงบริเวณป่าชายเลนและชายฝั่งและการอาศัยอยู่ในพื้นที่บริเวณป่าชายเลนอย่างยั่งยืน</p> <p>งบประมาณ 24,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ (สังกัด อว.) สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง</p>
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	<p>เฝ้าระวังผลกระทบจากแหล่งมลพิษชายฝั่งต่อทรัพยากรประมงในชุมชน</p> <p>ฝึกอบรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและทักษะการเฝ้าระวังผลกระทบจากแหล่งมลพิษชายฝั่งที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรและอาชีพประมงบริเวณชายฝั่ง การใช้อุปกรณ์ภาคสนาม ในการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำเบื้องต้น การเก็บรวบรวมน้ำตัวอย่าง เพื่อการตรวจวิเคราะห์ (การเพาะเลี้ยง ภาวะมลพิษ)</p> <p>งบประมาณ 4,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยในพื้นที่ (สังกัด อว.) สภาการศึกษา จังหวัดกระบี่ กรมประมง</p>
8.5 กิจกรรมหลักที่ 5	<p>จัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังควบคุมและติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงในชุมชนอ่าวพังงา</p> <p>จัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังควบคุมและติดตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงในชุมชนอ่าวพังงา ฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินงานการประสานงานและรายงานเหตุ</p> <p>งบประมาณ 4,000,000 บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับสถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน , คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง ทสจ. ครชล.
8.6 กิจกรรมหลักที่ 6	<p>จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรประมงอ่าวพังงา</p> <p>จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ สร้างกระบวนการจัดการความรู้ (KM Process) และแนวปฏิบัติที่ดี เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรประมงในอ่าวพังงาโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดกิจกรรมกรรมรงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกแก่ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงและโดยอ้อม</p> <p>งบประมาณ 8,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน, คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมประมง ทสจ. ครชล. สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่</p>
8.7 กิจกรรมหลักที่ 7	<p>กำจัดขยะทะเลและชายฝั่งอ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์)</p> <p>จัดตั้งกลุ่มประมงอาสาในชุมชนเป้าหมาย จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อรณรงค์กำจัดขยะทะเลและชายฝั่ง บริหารจัดการขยะร่วมกับองค์กรภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน</p> <p>งบประมาณ 8,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง ทสจ. ครชล.</p>
8.8 กิจกรรมหลักที่ 8	<p>คืนชีวิตปะการังสู่อ่าวพังงา</p> <p>ปลูกปะการังมีชีวิตทดแทนปะการังที่เสียหายจากปะการังฟอกขาว การท่องเที่ยวดำน้ำและการทำประมงในพื้นที่ชายฝั่งของจังหวัดเป้าหมายรอบอ่าวพังงา</p> <p>งบประมาณ 8,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันการศึกษาในสังกัด อว. สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง ทสจ. ครชล.</p>
8.9 กิจกรรมหลักที่ 9	<p>อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งหญ้าทะเล</p> <p>สำรวจฟื้นฟูสภาพแวดล้อมเพื่อการอนุรักษ์หญ้าทะเลเพื่อให้เป็นแหล่งอาหารของพะยูนและเป็นแหล่งอาหารและที่หลบซ่อนของสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่ง</p> <p>งบประมาณ 6,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สถาบันการศึกษาในสังกัด อว. สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ กรมประมง ทสจ.</p>
เฟส 4 ปีงบประมาณ 2569	<p>สร้างศักยภาพด้านการประมงในอ่าวพังงา (บ่อปลายักษ์) แบบครบวงจรด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งในด้านการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรประมงอย่างยั่งยืน</p>
8.1 กิจกรรมหลักที่ 1	<p>ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีโลจิสติกส์สัตว์น้ำ (อาหารทะเล)</p> <p>ฝึกอบรมทักษะวิชาชีพและเทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์อาหารทะเล ตั้งแต่การเลือกใช้เครื่องมือทำประมง (fishing technology) วิธีจับรวบรวม (collecting method) การเก็บถนอมรักษาคุณภาพสัตว์น้ำ (preservation technique) การลำเลียงขนส่งสินค้าสัตว์น้ำด้วยเทคโนโลยี โลจิสติกส์และการบริหารจัดการโลจิสติกส์อาหารทะเล (Quality Control, Cost Management, Delivery Process)</p> <p>งบประมาณ 6,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน , คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มทร.ศรีวิชัย ภาคธุรกิจเอกชน</p>
8.2 กิจกรรมหลักที่ 2	<p>ถ่ายทอดเทคโนโลยีการตรวจสอบย้อนกลับและมาตรฐานสุขอนามัยสินค้าสัตว์น้ำ</p> <p>ถ่ายทอดองค์ความรู้และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้ในระบบตรวจสอบย้อนกลับ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มาตรฐานสุขลักษณะและความปลอดภัยของสินค้าให้แก่ชาวประมงพื้นบ้านในพื้นที่เป้าหมายของ 4 จังหวัด งบประมาณ 5,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่ง อันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มทร.ศรีวิชัย ภาคธุรกิจเอกชน</p>
8.3 กิจกรรมหลักที่ 3	<p>การฝึกอบรมและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านกลไกการตลาดและธุรกิจสัตว์น้ำ</p> <p>ถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกการตลาดและธุรกิจสัตว์น้ำครบวงจรแก่กลุ่มวิสาหกิจ ประมงทุกกลุ่ม เพื่อพัฒนารูปแบบการผลิต วงรอบการผลิตคุณภาพสินค้าสัตว์น้ำให้ตรงกับความต้องการของตลาด หลัก (mass market) และตลาดเฉพาะกลุ่ม</p> <p>งบประมาณ 1,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่ง อันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด</p>
8.4 กิจกรรมหลักที่ 4	<p>ตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market)</p> <p>ออกแบบเชิงสถาปัตยกรรม แบบวิศวกรรม ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการด้วยการประเมินผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อมก่อนดำเนินโครงการ จนถึงการก่อสร้างตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) เพื่อให้เป็นแหล่งรวบรวม ประมูลซื้อขายกระจายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงของกลุ่มจังหวัด อันดามันภาคใต้ไปยังตลาดในประเทศ (Domestic Market) และต่างประเทศ (International Fish Market) ตอบสนองต่อการผลิตสินค้าสัตว์น้ำคุณภาพสูงได้มาตรฐานสุขอนามัย ภายใต้การทำประมงอย่างถูกกฎหมาย เป็น ศูนย์กลางอาหารทะเลทางฝั่งอันดามัน (Andaman Seafood Hub of Thailand) ของประเทศและตลาดสัตว์น้ำ เพื่อการท่องเที่ยวของประเทศ</p> <p>งบประมาณ 570,000,000 บาท</p> <p>ผู้รับผิดชอบ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่ง อันดามัน คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สภาการศึกษาจังหวัดกระบี่ สภาหอการค้า</p>
9. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดกระบี่ ร่วมกับ สถานีวิจัยเพื่อการพัฒนาชายฝั่งอันดามัน , คณะประมง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
10. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2569
11. งบประมาณ	<p>เฟส 1 ปีงบประมาณ 2566 วงเงิน 123,800,000 บาท</p> <p>เฟส 2 ปีงบประมาณ 2567 วงเงิน 75,200,000 บาท</p> <p>เฟส 3 ปีงบประมาณ 2568 วงเงิน 98,000,000 บาท</p> <p>เฟส 4 ปีงบประมาณ 2569 วงเงิน 582,000,000 บาท</p>
12. ผลผลิต (Output)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) มูลค่า 600 ล้านบาท 1 แห่ง มูลค่าการ ประมูลซื้อขายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงไม่น้อยกว่าปีละ 6,000 ล้านบาท/ปี 2. ผลผลิตสัตว์น้ำคุณภาพสูงจากการเพาะเลี้ยงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 คิดเป็นมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท/ปี 3. ผลผลิตสัตว์น้ำคุณภาพสูงจากประมงพื้นบ้านเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 คิดเป็นมูลค่าเพิ่มไม่น้อยกว่า 1,500 ล้านบาท/ปี 4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนประมงและอาชีพเกี่ยวเนื่อง รวม 28 กลุ่ม สร้างมูลค่าเพิ่มระบบสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ ประมง ไม่น้อยกว่า 600 ล้านบาท/ปี 5. ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรประมงในอ่าวพังงา 8 ชุมชน เพื่อการบริหารจัดการ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากร ประมงร่วมกันอย่างยั่งยืนในทุกมิติ ได้แก่ ด้านการประมงธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว 6. ฟาร์มสาธิตการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบพัฒนา (ฟาร์มต้นแบบ) จำนวน 10 ฟาร์มสร้างผลผลิตมูลค่าไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท 7. กลุ่มอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแบบพัฒนา (ต้นแบบ) 8 กลุ่ม มีผลผลิตไม่น้อยกว่า 6 ล้านบาท/ปี

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>8. ผลผลิตสัตว์น้ำแปรรูปคุณภาพสูงเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 มูลค่าไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท/ปี</p> <p>9. ผลผลิตภัณฑฺ์ประมงคุณภาพสูง เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 มูลค่าไม่น้อยกว่า 80 ล้านบาท/ปี</p> <p>10. เกษตรกรในจังหวัดเป้าหมายเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะอาชีพประมงและอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องตลอดแผนดำเนินการ ระยะ 5 ปี (34 โครงการ x 4 ตำบล/จังหวัด x 30 คน x 5 ปี) รวมทั้งสิ้น 20,400 คน</p>
<p>13. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เศรษฐกิจหมุนเวียนภาคการเกษตร (ประมง) ของกลุ่มจังหวัดอันดามันภาคใต้ได้รับการยกระดับให้สูงขึ้นจากมูลค่าผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำ การขยายตัวของธุรกิจประมงและธุรกิจต่อเนื่องส่งผลให้ GDP ของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 2. อุตสาหกรรมและธุรกิจประมงช่วยเสริมความเข้มแข็งและลดความเสี่ยงให้แก่ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงและกว้างขวางจากวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิด19 3. การจ้างงานในอุตสาหกรรมประมงเป็นจำนวนมาก สร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ กลุ่มประมงพื้นบ้าน ประมงพาณิชย์ ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กลุ่มแปรรูปสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมง รวมถึงอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่อง ส่งผลให้รายได้และเศรษฐกิจครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (ข้อ 9.) 4. ระบบและกลไกวิสาหกิจชุมชนประมงและธุรกิจต่อเนื่องที่เข้มแข็ง ดำเนินธุรกิจร่วมกันในรูปแบบเครือข่าย 5. เศรษฐกิจหมุนเวียนจากการรวบรวม ประมูลและซื้อขาย การกระจายสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงในตลาดกลางสัตว์น้ำอันดามัน (Andaman Central Fish Market) ที่มีมูลค่าทางการตลาดไม่น้อยกว่า 6,000 ล้านบาท/ปี